

1. kapitola

SAMOSPRÁVA MESTA

Rozpočet mesta.

Bežné príjmy :	6 944 730 €
Daňové príjmy :	3 742 600 €
Granty a transfery :	2 743 307 €
Príjmy z organizácií :	267 220 €
Administratívne poplatky :	344 340 €
Licencie za prístroje :	23 890 €
Porušenie predpisov :	5 250 €
Predaj výrobkov a služieb :	209 770 €

Výdavky :

Riadenie mesta :	29 210 €
Administratíva :	642 520 €
Podpora zamestnanosti mladých :	5 560 €
DSS Jesienka	16 080 €
MsÚ archív :	2 660 €
Podpora cestovného ruchu :	8 320 €
Voľby :	6 250 €
Matrika :	17 630 €
Evidencia občanov :	3 830 €
Ms polícia :	163 030 €
Právne služby :	13 450 €
Internet :	1 650 €
Ms. hasičský zbor :	7 370 €
Vzdelanie zamestnancov :	3 900 €

Ostatné príjmy a výdavky som rozpísala v úvode jednotlivých kapitol.

Verejná tabuľka MsÚ.

9. 4. Uverejnený záverečný účet mesta za rok 2012. Obsahoval rozpočet, podrobný rozbor príjmov a výdavkov, priebežné plnenie programu, použitie prebytku 635 471,55 € na opravy v soc. dome Jesienka, prístrešok pre autá MsÚ, MŠ – opravy sociálnych zariadení, opravy MK v meste, oprava bazéna na plavárni.

13. 9. VZN o podmienkach poskytovania fin. prostriedkov pre dieťa, soc. a právna ochrana detí, tvorba úspor pre deti zo sociálne slabých rodín.

13. 9. VZN o určení nového názvu ulíc a verejných priestorov v Bytči. Konkrétne sa jednalo o pomenovanie novej ulice Na Tehelňu. Je to odbočka od mosta cez kanál smerom na bývalú Arlethovu tehelňu.

Podrobnosti SD č.: 1 / 2013

23. 9. Prenájom majetku mesta v KD v Mikšovej pani M. Pánikovej na podporu športových a kultúrnych aktivít občanov. Výška nájmu je 13,27 €/mes. na dobu neurčitú s 3 mesačnou výpovednou lehotou.

To isté v inej miestnosti KD v Mikšovej pre Z. Pitlíkovú na otvorenie predajne potravín. Výška nájmu 3,85 € / m² / rok na dobu neurčitú.

27. 11. Celková bilancia návrhu programového rozpočtu mesta na roky 2013 – 2016. Podrobné spracovanie každej položky.

12. 12. VZN o poskytnutí dotácií formou grantu. Dotácia je nenávratný fin. príspevok z rozpočtu mesta. Vo VZN sa popisoval okruh subjektov, účel dotácie a grantu, podmienky ich získania, posudzovanie žiadostí, vyúčtovanie dotácie a pod.

Podrobnosti SD č.: 2 / 2013 (6 strán)

Priebežne počas roka uverejnil MsÚ na tabuli uznesenia z rokovaní MZ, správy o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky Ing. D. Múdrej.

MsÚ – evidencia občanov.

Priebežne počas roka 156 x informoval MsÚ verejnosť o : doručení písomností. Neprestajne sa tu opakovali mená : F. Žďánsky, S. Kašperová, P. Gärtner, P. Kocka, J. Fuljer, V. Kuchar, F. Chrást, V. Blaško a iní.

Podrobnosti SD č.: 3 a, b, c / 2013

Oznam o zrušení trvalého pobytu sa týkal občanov Bytče , ktorí sa presťahovali z mesta, alebo iba do inej ulice v meste. Na verejnej tabuli bolo uverejnených 36 oznamov s menami : J. Stacho, J. Kašper, B. Levko, P. Pivoda, M. Panáč, V. Danko a iní.

Podrobnosti SD č.: 4 / 2013

Oznámenie o uložení písomností na úrade uverejnili 24 x na mená: J. Motyčík, A. Borovičková, L. Hlucháň, J. Urbanová, A. Adamov, J. Bačík a iní.

Podrobnosti SD č.: 5 / 2013

Uznesenia MZ.

Zasadnutie MZ zo dňa **28. 2. 2013.**

MZ schválilo:

- Štatút mesta , v ktorom poveruje primátora vykonávať zmeny rozpočtu
- Zvýšiť rozpočtovú položku o 300 € na výstavbu parkoviska a križovatky
- Mesto preberá do svojej správy Zariadenie pre seniorov Jesienka
- Vyhlásenie nehnuteľného majetku mesta – Domy smútku a cintoríny v meste a jeho častiach
- Prenájom nebytových priestorov v areáli ZŠ Mieru pre CVČ
- Prenájom nebytových priestorov v areáli Športovej tribúny pre Marka Mihoka na športové aktivity
- Prenájom pozemkov mesta na poľnoh. Využívanie (kosenie, pasienky, produkciu biomasy). Verejnú súťaž vyhrala firma FOREST progres z Bytče
- Dovoľiť firme KREDUS, aby v areáli bývalej SAD robila zber papiera a plastov
- Aby Mgr. P. Koiš používal opravený dom v Hrabovom na bývanie
- Ubytovanie O. Žďánskej v Jesienke (opatera rodičov)
- Mgr. Jaroslavu Kmeťovú do funkcie riaditeľky Jesienky. Bude zastupovať Mgr. A. Tichú, ktorá je na materskej dovolenke.
- Dohodu o spolupráci mesta s Ministerstvom ŽP o zvýšení separácie odpadu

Podrobnosti SD č.: 6 / 2013 (8 strán)

MZ neschválilo:

- rekonštrukciu časti Jesienky na ubytovanie za 70 000 €
- rekonštrukciu kotolní v MŠ Hrabové a Hliník za 40 000 €
- žiadosť p. Šutaríkovej na kúpu pozemkov pod stavbu polyfunkčného domu v Bytči
- žiadosť Mgr. A. Cudráka na umiestnenie predajného stánku na námestí

MZ vzalo na vedomie:

- správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta
- rozpočtové opatrenia v Štatúte mesta
- výpoveď zmluvy o nájme DS a cintorínov s p. A. Lokajovou
- návrh pani riaditeľky CVC na riešenie finančnej situácie
- informáciu firmy KOODIS o telekomunikačnom prepojení na bytové domy
- správu o pôsobení Ms polície

MZ zrušilo :

- 8 uznesení z rokov 2011 a 2012

MZ odporučilo:

- kúpiť auto pre Ms políciu z rezervného fondu

Zasadnutie MZ zo dňa **14. 3. 2013.**

MZ schválilo:

- spoluúčasť mesta s mestom Karolínka pri financovaní projektu „ Ľudová remeselnícka tvorba „, v rámci Cezhraničnej spolupráce. Mesto Bytča prispeje 1 639 €

Podrobnosti SD č.: 7 / 2013 (1 strana)

Zasadnutie MZ zo dňa **25. 4. 2013.**

MZ schválilo :

- záverečný účet mesta za rok 2012. Zostatok financií vo výške 167 375,11 €
- rekonštrukciu soc. zariadení v MŠ Dostojevského za 10 000 € z rezervného fondu. Práce vykonali TS.
- Vykonať vrt pri MŠ Pšurnovice, aby zistili kvalitu vody (za 4 000 € sa uhradil z rezervného fondu)
- Montáž 42 ks vodomerov v Jesienke
- Kúpenie kotlov v MŠ Hrabové a Hliník z rezervného fondu (Staré kotly boli v havarijnom stave)
- Dotáciu vo výške 20 000 € na opravy miest. komunikácií z rezervného fondu. Opravy výtlkov urobili TS.
- Dotáciu 10 000 € na opravu hygienických zariadení v ZŠ Lániho, ktoré boli v havarijnom stave . Opravy urobili TS a mesto ich vyplatilo z rezervného fondu. Ďalšie opravy vo výške 15 000 € navrhuje MZ hradí z vlastných zdrojov.
- Použiť peniaze z rezervného fondu vo výške 28 300 € na opravu chodníka Ul. 1. mája. Chodníky zničilo zimné počasie.
- Zvýšiť dotáciu pre futbalový klub v Hliníku na úpravu hracej plochy za 1 500 €.
- Dotáciu na kúpenie násad Amura do chovného revíru Petrovička za 1 000 € Miestnej organizácii SRZ

- Kúpenie 25 ks výtlačkov knihy „ Palatín – životné osudy Juraja Thurzu „, na reprezentačné účely mesta
- Zvýšiť dotácie FK TJ Tatran Hrabové vo výške 800 € na zaplataenie energií.
- Zriadenie rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou – MŠ Hurbanova od 1. 1. 2014
- Poskytnutie daru 200 € p. Božene Majzelovej za likvidáciu škôd spôsobených požiarom
- Aktualizáciu databázy všetkých podnikateľov v meste
- Odpredaj pozemkov vo vlastníctve mesta na výstavbu diaľnice „ D1 Vrtižer – Hričovské Podhradie „,
- Predĺženie nájomnej zmluvy A. Petrovskej na pobyt v Jesienke
- Predĺženie nájomnej zmluvy v soc. bytoch nájomníkom : E. Zbojová, O. Pániková, M. Kováčik. Z. Čerňanská
- Zvýšenie platu primátora o 52,3 % na sumu 3 103 € mesačne.

MZ neschválilo:

- kúpiť auto pre Ms políciu
- prideliť peniaze ZUŠ na kúpenie čembala
- žiadosť P. Hrtánka o vyasfaltovanie komunikácie pred jeho domom
- ubytovanie A. Holáňovej v soc. byte

MZ vzalo na vedomie :

- plnenie doterajších uznesení
- stanovisko hlavnej kontrolórky a správu nezávislého audítora na celoročné hospodárenie mesta.
- zmenu rozpočtu overenú hlavnou kontrolórkou
- správu o činnosti rozpočtovej organizácie Jesienka

MZ uložilo :

- primátorovi mesta predložiť návrhy na efektívnejšie hospodárenie mesta
- riaditeľke Jesienky vysvetliť prečo bola kuchyňa neskoro spustená do prevádzky, a zároveň musí MZ každý štvrtý rok predkladať správu o hospodárení

Podrobnosti SD č.: 8 / 2013 (11 strán)

Zasadnutie MZ zo dňa **20. 5. 2013**

MZ schválilo :

- nájom DS a cintorínov v meste a jeho častiach firme G. A. S. , prevádzka pohrebných služieb, kosenie trávy a odvoz odpadu
- správu pohrebísk v Bytči a jej častiach Technickými službami, oprava chodníkov, plotov a pod.
- prideliť peniaze 200 € TJ Pšurnovice na akciu „ Otcovia adeti „

Podrobnosti SD č.: 9 / 2013 (2 strany)

Zasadnutie MZ zo dňa **5. 6. 2013**

MZ schválilo :

- vypracovať analýzu voči firme HASTRA za dielo „ Obnova historického centra Bytče“ za práce navyše vo výške 14 440 €.

Podrobnosti SD č.: 10 / 2013 (2 strany)

Zasadnutie MZ zo dňa 27. 6. 2013

MZ schválilo:

- predĺženie nájmu v soc. bytoch obyvateľom : A. Mrenová, A. Hrošová, J. Holáň, M. Burandová, J. Hubocká, A. Čikotová, Z. a Ľ. Chylová, J. Hrabovský
- ukončenie nájmu obyvateľom : J. Žák
- predĺženie nájmu v Jesienke: L. Urbanovi
- dotáciu 1 000 € pre ZŠ Mieru na vydanie bulletinu k50. výr. založenia školy
- poskytnúť peniaze 12 000 € na prestavbu laboratórií ZŠ Mieruz rezervného fondu
- navýšenie rozpočtu pre TS do konca roka 2013 (údržba verejnej zelene ,zahranické cestovné, DS oprava a údržba, soc. byty oprava, oprava autobusových zastávok a iné)
- kúpenie 6 ks hasičských uniforiem pre MHZ Pšurnovice
- odborné posúdenie havarijného stavu mostov a lávok na území mesta za 2 400 €
- oprava miest. komunikácie na ul. Dukelská a Bottova. Opravili TS.
- oprava veľkého bazéna a oplotenia za 4 200 € z rezervného fondu. Opravili TS.
- zhotovenie letnej terasy na sídlisku pri reštaurácii Panelák na dobu 5 rokov
- zámenu pozemkov s M. Bachoríkom na Hlinkovej ul.
- Ak M. Bachorík nezačne stavať garáže do 30. 6. 2014 , budú pozemky vrátené mestu.
- zmenu užívania lokality Bent z ľahkej priemyselnej výroby na obchod a služby
- vstup mesta do Občianskeho združenia Bytčiansko
- vybudovanie parkovacích miest na ul. 1. mája a bezpečné prechody pre chodcov
- spoločnosti TEZAR k podnájmu kotolne na sídlisku, kde bude centrálny dispečing na distribúciu tepla pre sídlisko a mesto
- žiadosť spoločnosti AVELLO Žilina na otvorenie rýchleho občerstvenia na námestí (doba 2 mesiace)

MZ neschválilo :

- žiadosť p. Justrovej na priamy predaj pozemku pod vybudovanie trhového miesta

MZ poverilo :

- primátora, poslancov a p. Mekiňu rokovaním s firmou Stabil o maximálne zníženie sankcií vyplývajúcich zo Zmluvy o dielo
- primátora rokovaním so ŽSK o možnosti prenájmu pozemku pri Gymnáziu Bytča. Tenisti tam chcú vybudovať tribúnu pre divákov a oddychový priestor pre hráčov.

MZ vzalo na vedomie:

- plnenie programového rozpočtu mesta
- petíciu občanov mesta na zriadenie potravín COOP jednota v mest. časti Hliník. zároveň konštatovalo, že požiadavke občanov sa nedalo vyhovieť, pretože nebytové priestory, o ktoré sa jedná, už sú v nájme. Keď tento skončí, môže mesto vyhlásiť na ne súťaž.
- petíciu občanov sídliska proti postavenie letnej terasy pri pohostinstve Panelák
- správu o stave a činnosti rozpočtovej organizácie Jesienka
- protest prokurátora proti VZN o zriadení Ms. polície

Podrobnosti SD č.: 11 / 2013 (11 strán)

Zasadnutie MZ zo dňa **12. 9. 2013**

MZ schválilo :

- ukončenie zastupovania riaditeľky v Jesienke , pretože sa z materskej dovolenky vrátila Mgr. A. Tichá
- navýšenie rozpočtu mesta pre CVC o 11 500 € na uhradenie energií a odmeny externých pracovníkov
- VZN o zmenách výšky poplatkov v školách
- VZN o určení názvov ulíc a verejných priestranstiev
- Pokračovať v odpredaji podielu mesta káblových Tv rozvodov spoločnosti KTR. Minimálna kúpna cena bola 154 825, 30 €
- Zaplatenie sumy 50 000 € spol. STABIL v dvoch splátkach, čím sa skončia požiadavky firmy voči mestu
- Prenájom nebytových priestorov v budove KD v Mikšovej M. Pánikovi na športové účely. Výška nájmu bola 13, 27 € / mesiac
- Prenájom nebytových priestorov v budove ZŠ Mieru pre CVC na záujmovú činnosť detí. Prenájom bol bezplatný
- Odstránenie cestného spomaľovača na ul. Dukelská a jeho namontovanie na ul. Družstevná.
- Ubytovanie v Jesienke: Ing. L. Urban, J. Mináriková, K. Begáňová a S. Gabaj.
- Žiadosť ZUŠ o poskytnutie sály DK pre žiakov dramatického a tanečného odboru na vyučovanie 2 dni v týždni
- Predaj pozemkov, zastavaných plôch a nádvoria v k. ú. Hrabové manželom Mazúrovcom

MZ neschválilo:

- žiadosť spol. VEGO MARKETING o prevádzkovanie stĺpov verejného osvetlenia na území mesta
- žiadosť J. Ďubekovej o zníženie kúpnej ceny na predaj pozemkov v Bytči
- žiadosť spol. TOSSINO o prenájom plôch na mestských budovách na reklamné účely

MZ odporučilo:

- zaradiť žiadosť o výmenu okien a dverí na budove KD v Mikšovej do rozpočtu pre rok 2014

Podrobnosti SD č.: 12 / 2013 (8 strán)

Zasadnutie MZ zo dňa **10. 10. 2013.**

MZ schválilo :

- VZN – prevádzkový poriadok pre pohrebiská, cenník služieb správcu cintorínov, napr.: uloženie rakvy v chladiacom boxe : 0, 33 € /hod.; prenájom DS v Bytči : 15, 30 €; v Ms.častiach 10, 15 €; reprodukováaná hudba : 5,07 €.
- Zmluvu o výpožičke obciam na dobu určitú (do 31. 10. 2018) na projekt „ Zvýšenie separovaného odpadu“. Bytča požičiavala obciam : Kotešová, Petrovice, Kolárovice, Štiavnik, Maršová – Rašov, Jablonové, Súľov – Hradná, Hlboké n/ V, Veľké Rovné a Predmier.
- Poskytnúť financie 2 500 € na opravu výmenu dverí reštaurácie Palatín , ktorá je súčasťou klasicistickej budovy zámku.
- Rekonštrukciu priestorov reštaurácie Palatín Petrovi Kulíškovi . Jednalo sa o zvýšenie kapacity zo 65 na 90 miest.

MZ prerokovalo:

- protest prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina proti VZN týkajúceho sa dane so stavieb a nevyhovelo jeho protestu.

Podrobnosti SD č.: 13 / 2013 (3 strany)

Zasadnutie MZ zo dňa **13. 11. 2013**

MZ schválilo:

- navýšenie dotácie športovým klubom o 8 350 €
- návrh primátora na vymenovanie Ing. A. Kotešovského do funkcie konateľa obchodnej spol. KTR
- prenájom nebytových priestorov Z. Pitlíkovej na podporu zásobovania občanov Mikšovej potravinami
- zaradenie žiadosti Slovenskej pošty o opravu výtlkov na chodníku pri vjazde do dvora. Oprava bola zaradená do opráv MK robených TS
- ubytovanie v Jesienke: A. Petrovská, M. Šukala, J. Gál. A. Hrošová.
- Ubytovanie v nájomných bytoch : M. Búšovská, A. Pániková, M. Gajdošová. A predĺženie bývania P. Macek, manž. Pánikovci

MZ neschválilo :

- žiadosť TS o doplatenie výdavkov na zimnú údržbu vo výške 4 883, 40 €
- žiadosť OZ GALZA (filatelisti) o dotáciu na kúpenie výstavných panelov

MZ odporučilo:

- riaditeľke CVČ , aby písomne informovala rodičov detí s trvalým bydliskom mimo mesta , že dotácie pre ich dieťa musí zaplatiť starosta obce, v ktorej bývajú. Ak to starosta neurobí, náklady si bude musieť hradiť dieťa samo.

Podrobnosti SD č.: 14 / 2013 (6 strán)

Zasadnutie MZ zo dňa **12. 12. 2013**

MZ schválilo:

- zmeny rozpočtu : tribúna mesta + 300 €, mestská knižnica + 1 500 €, opatrovateľská služba – 1 800 €.
- Žiadosť SCVŠ na prenájom priestorov MŠ Dostojevského, Hurbanova a Hliník. Dôvod prenájmu bola mimoškolská činnosť detí
- Rozpočet na rok 2014 : spolu bežný : 52 550 €, kapitálový príjem : - 4 810 €. Výdavky: na projekty: 5 400 €; prevádzku a údržbu budov: 52 500 € ; podpora KD v prím. častiach : 2 500 € ; realizácia stavieb MK, verejné priestory a zeleň : 12 000 € ; detské ihriská : 5 000 € ; Výdaj spolu 47 740 €.
- VZN ktorým sa mení prevádzka na žiaka škôl a šk. zariadení . V CVČ bola 115, 39 €.
- Ukončenie platnosti nájomnej zmluvy na lesné pozemky mesta s Urbárskym spoločenstvom zo dňa 2. 1. 1998. Zároveň uzavretie novej zmluvy s nájomcom Lesné spoločenstvo Bytča na dobu určitú do 31. 12. 2022.
- Pridelenie nájomného bytu P. Bublovi na 1 rok

MZ neschválilo .

- a nepredalo pozemok v Bytči pod predajnú bunku p. L. Jurgošovej
- povolenie k umiestneniu prevádzky na zber kovového odpadu pre firmu SAKER H. Hričov.

MZ konštatovalo:

- že návrh zmeny Územného plánu mesta týkajúceho sa stavebného zákona bol dostatočne dlho zverejnený na úradnej tabuli a web stránke mesta a prerokovaný dotknutými orgánmi
- verejnosť ani fyzické osoby nevzniesli k návrhu žiadne pripomienky
- Okresný úrad Žilina odbor pôdohosp. Vydal k predloženému návrhu súhlas rovnako súhlasil aj OÚ odbor výstavby a bytovej politiky

Podrobnosti SD č.: 15 / 2013 (8 strán)

Registratúrny plán MsÚ

Informoval o tom, že úrad má 21 oddelení. Plán bol platný od 30. 9. 2005. Oddelenia boli: všeobecné, bytové, civilná a požiarna ochrana, doprava, ŽP, financie, MsP, poľnohospodárstvo, regionálny rozvoj, kultúra, kontrolná činnosť, majetko- právne veci, personálne a mzdové, podnikatelia, školstvo, hospodárske, sociálne, územné plánovanie, vnútorná správa, riadenie a činnosť úradu a informatika.

Podrobnosti SD .: 16 / 2013

Jesienka.

Mesto prostredníctvom Ms rozhlasu oznámilo občanom , že Jesienka zariadenie pre seniorov a denný stacionár v Bytči poskytuje okrem soc. služieb aj možnosť stravovania za výhodných podmienok. Cena stravy za jedno hlavné jedlo bola 2,34 € a za diabetické jedlo 2,53 € . Zaujímavosťou si mohli objednať stravu na celý týždeň vrátane víkendov. Nemobilní stravníci mohli dostať jedlo do obedárov s rozvozom priamo do domácnosti.

Takúto formu stravovania poskytla Jesienka iba občanom, ktorí boli poberatelia starobného alebo invalidného dôchodku a nemobilným invalidom. O stravovanie sa starala vedúca jedálne p. Kocembová.

Rokovanie MZ.

Začiatkom marca zasadalo MZ, ktoré malo vyriešiť 27 bodov programu. Vyriešili však iba veľmi málo z nich. Poslanecký zbor asi opantali predvolebné myšlienky, pretože si vecnú diskusiu pomýlili s predvolebným mítingom. Prezentovali iba samých seba a svoju rétoriku. Zo 17 poslancov boli spočiatku na zasadnutí iba 13 a z nich sa počas rokovania ešte jeden zdvihol a odišiel, keď ho vyzvali, aby na rokovania nechodil opitý. Ostalo ich teda 12. MZ sa premenilo na diskusnú šou troch rečníkov : Milan Ovseník, Július Kozák a Miloš Greguš.

V diskusii hovorili často o tom, o čom nevedeli nič, ale dôležité pre nich bolo za každú cenu zdiskreditovať primátora .

Najväčším problémom mesta nebolo, ako mu oklieštiť právomoci pri narábaní s financiami. Najmä nie vtedy, ak Bytča dlhodobo hospodári s prebytkom. Spomínaným poslancom bolo jedno, že občania chcú, aby sa im spoločné peniaze vrátili v bežnom živote.

Búrливо diskutovali o urbárskom spoločenstve , samozrejme celkom od veci. Ešte šťastie, že bol prítomný aj šéf urbárikov a mnohé veci vysvetlil. Takto sa im podarilo z MZ spraviť cirkus.

Vyjadrenie primátora bolo, že každý by mal dodržiavať rokovací poriadok, ktorý je schválený a platí pre všetkých rovnako.

Podrobnosti SD č.: 17 / 2013

Blahoželanie.

Kancelária primátora mesta uviedla do života veľmi pekný zvyk. Počas roka blahoželá občanom, ktorí slávia svoje okrúhle jubileum. Takéto blahoželanie dostal k svojmu životnému jubileu aj pán Juraj Uhliarik, ktorý oslávil 5. 3. svoje 70. narodeniny.

Prajem vám veľa zdravia, šťastia a spokojnosti k vášmu významnému životnému jubileu, ktoré ste dosiahli dňa 5. 3. 2013. Ďakujem, že sa podieľate na živote a rozvoji nášho mesta. S úctou podpísaný Miroslav Minárčik , primátor mesta Bytča.

Podrobnosti SD č.: 18 / 2013

Vianočný pozdrav.

Kancelária primátora poslala všetkým svojim občanom vianočné pohľadnice. V nich želala spokojné prežitie Vianočných sviatkov, pohodu a lásku v kruhu svojich najbližších, veľa zdravia, osobných aj pracovných úspechov v novom roku. Podpísaný bol primátor mesta a poslanci MZ. Na titulnej strane bolo zasnežené námestie Bytče zvrchu fotené z veže kostola. Podrobnosti SD č.: 19 / 2013

Vážne podozrenie.

Ako blesk z jasného neba prekvapila všetkých , ktorí ho poznajú, správa, že poslanec MZ v Bytči Peter Bologna, ktorý je riaditeľom úspešnej a uznávanej Obchodnej akadémie v Považskej Bystrici, čelí podozreniu zo šírenia detskej pornografie. Sám to pokladal za absurdné, ale fakt bol ten, že ho polícia preverovala a vyšetrovala. Zhabali mu osobný počítač a iné technické zariadenia. Bologna tvrdil, že všetko je veľký omyl a doplatil na to, že cez Facebook komunikoval s ľuďmi z celého sveta, často s pochybnou povest'ou. Pravdepodobné je, že práve toto využili ľudia, ktorí P. Bologu chceli zdiskreditovať. O vine či nevine rozhodne až súd.

P. Bologna je človek veľmi aktívny aj politicky. V súčasnosti je poslancom MZ a kandidoval do VÚC ako poslanec za ŽSK. Po tejto afére sa sám vyjadril, že kandidovať určite nebude.

Aj tento prípad, bol poučením pre mnohých ľudí , aby komunikovali cez počítač veľmi opatrne a neodovzdali svoju povest' do rúk neznámym ľuďom.

Podrobnosti SD č.: 20 / 2013

Júlové zastupiteľstvo.

Vládla v ňom napätá atmosféra. Spol. Stabil požadovala od mesta zaplatenie zmluvnej pokuty až 78 tisíc eur. Táto požiadavka vznikla na základe oneskorenej platby za rekonštrukciu Jesienky. Mesto si svoje faktúry zaplatilo včas, ale ministerstvo peniaze nedodalo. Mesto čakalo , kým na účet prídu peniaze a penále rástlo. Ako je už v Bytči zvykom, jedovatí neprajníci hneď hľadali vinníka. Samozrejme ním bol primátor a ľudia z MsÚ , za to, že takúto nevýhodnú zmluvu podpísali. Zmluva bola uzavretá ešte za predošlého primátora, a nikoho nemohlo napadnúť , že štát bude tak dlho s platbou meškať. Napokon sa zastupiteľstvo rozhodlo, že pristúpi na dohodu . S firmou sa dohodli, že zaplatia 50 000 € v dvoch splátkach, hoci s tým nikto z Bytče nesúhlasil. Vinníkom bol štát a peniaze by sme mali pýtať od neho , znel záver mnohých. Na úhradu nečerpali úver, ale použili rezervný fond.

Podrobnosti SD č.: 21 a, b / 2013

MDŽ – sviatok žien

Mesto Bytča v spolupráci s OR SMER usporiadala slávnostné posedenie pri príležitosti sviatku žien . Kultúrne vystúpenie pre ženy pripravili rovňanskí heligónkari, folklórny spevácky súbor a dychová hudba Kolárovičanka, zabávač Štefan Hrušíniec a žiaci ZUŠ Bytča. Všetci vystúpili v Dome kultúry Bytča.

Spomienka.

Mesto Bytča a strana SMER – SD pozvali občanov na pietnu spomienku pri príležitosti 65. výr. SNP. Akcia sa konala dňa 25. 8. o 9:30 hod pred Mestským úradom. Ako každý rok bol pre účastníkov pripravený autobus, ktorý ich odviezol na Magale, kde slávnostná spomienka pokračovala.

Partnerské mestá.

Partnerskými mestami boli :

- mesto Karolínka v ČR v údolí rieky Bečva. Spoluúčasť na projektoch, výmena skúseností, cezhraničná spolupráca, získanie fondov z EÚ na opravu a údržbu hasičskej techniky
- poľské mesto Opoczno . množstvo kultúrnych a spoloč. aktivít, výstav, súťaží (hasiči), športových podujatí (futbal), výmenné pobyty škôl

Nové byty.

Rekonštrukciou Jesienky pribudlo 6 bytov pre starších a soc. odkázaných obyvateľov Bytče. Dve horné podlažia sa premenili na bytové jednotky. Už existujúci uzavretý priestor pomocou priečok rozčlenili na nové byty.

Vedenie mesta sa so stavebnou firmou dohodlo na tom, že na rekonštrukčné práce zamestná podľa možnosti našich domácich pracovníkov. Mesto na tom získalo 2x, pretože časť mzdových nákladov a odmien za prácu ostalo doma. Noví obyvatelia získali nielen nové komfortné ubytovanie, ale navyše mohli využívať sociálne služby a možnosti, ktoré svojim klientom poskytuje Jesienka. Išlo najmä o spoločenské priestory, jedáleň , či kaplnku. Podmienkou získania takéhoto bytu bol, trvalý pobyt v Bytči.

Podrobnosti SD č.: 22 / 2013

Nové ihriská.

V októbri sa na MsÚ v Bytči stretli účastníci mikroprojektu Cesta do stredozeme, aby ho vyhodnotili. . Bol to Poľsko – slovenský projekt cezhraničnej spolupráce 2007 – 2013. Aj keď celkové náklady neboli vysoké, veľká časť z nich išla priamo do mesta Bytča. Primátor povedal : postavili sme za tieto peniaze dve detské ihriská. Jedno v cene 9 674 € a druhé lepšie vybavené za 16 875 €. Naše sídlisko tak dostalo dve nové centrá detských hier.

A. Kotešovský za MsÚ povedal: Projekt bol v prvom rade zameraný na zviditeľnenie sa oboch miest, o rozvoj vzájomných vzťahov a priateľstva. Záverečná fáza projektu sa uskutočnila v novembri. Boli ňou 2 kolá detskej súťaže s cieľom spoznávať zaujímavosti Poľského Tešína a Bytče.

Podrobnosti SD č.: 23 / 2013

Mestská polícia.

Kradol na cintoríne.

27-ročný muž poškodil 12 hrobov. K skutku sa sám priznal, keď stretol hliadku mest. polície igelitovú tašku odhodil. Následne policajti zistili, že v taške má plechové vázy a iné veci z cintorína.

Ms policajti muža odovzdali kolegom z Obvodného odd. PZ. V taške našli 11 váz z bieleho plechu, niektoré aj z podstavcami a 3 kusy svietnikov. Hrozil mu trest odňatia slobody až na 2 roky za prečin hanobenia miesta posledného odpočinku.

Podrobnosti SD č.: 24 / 2013

Prednáška.

9. 7. predniesli deťom v letnom tábore prednášku pod názvom „Dopravná výchova“. Jej praktickú časť si deti vyskúšali na futbalovom ihrisku v Bytči.

Kontroly.

Pravidelne reagovali na hlásenia občanov, že niekto páli v záhrade alebo na verejnom priestranstve zvyšky.

Zatúlané psy.

Prostredníctvom Ms rozhlasu oznámili majiteľom, že sa im stratil pes. Popísali jeho plemeno, farbu, veľkosť a miesto odchyty.

Únos detí.

V novembri vystrašila školákov a ich rodičov informácia o bielej dodávke, ktorá sa mala údajne pokúsiť uniesť dieťa priamo pred školy. Polícia správu dementovala. Pravidelne hliadkuje pred oboma školami. Pre istotu ale upozornili vedenie škôl, aby zvýšili pozornosť na deti.

Podrobnosti SD č.: 25 / 2013

2. kapitola

Š T Á T N A   S P R Á V A

Verejná tabuľka MsÚ.

25. 2. Oznámenie o opakovanej dražbe, predmetom ktorej bol bytový dom č. 1019 v Bytči. Najnižšia cena stavby bola 26 500 €.
13. 3. Katastrálny úrad Žilina oznámil , že robí obnovu evidencie pozemkov v k. ú. Mikšová. Rokovanie o tomto sa konalo v zasadačke MsÚ so 148 obyvateľmi dediny, alebo odsťahovaných inde na Slovensku, alebo v cudzine.
14. 3. Oznam okresného súdu v Žiline pre B. Madelovú o získaní dedičstva po V. Masiarčinovi. U oboch nebol známy trvalý pobyt.
14. 3. Notársky úrad v Považskej Bystrici uverejnil uznesenie o dedičskom konaní po J. Holešovi, kde M. Holešová má neznámy pobyt. (Predtým ho mala v Bytči).
15. 3. Oznámenie o dobrovoľnej dražbe rodinného domu J. Hrabovského na námestí v Bytči. Najnižšie podanie bolo 72 100 €.
25. 3. Štatistický úrad SR oznámil obyvateľom, že na podnet EÚ vykonával vo vybraných mestách štatistické zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach obyvateľov a domácností. Jednalo sa o 4 obce a 741 domácností Žilinského kraja. Výskum prebiehal od 1. 4. – 31. 5.

Hasičský záchranný zbor (HaZZ).

Hasičský záchranný zbor má sídlo v Žiline a jeho pobočka v Bytči sídli na Hlinickej ceste č. 1454. Veliteľ stanice je Ing. Marian Kubík. Zásahový obvod stanice sú obce okresu Bytča. Stanica bola v roku 2012 rekonštruovaná. Počet príslušníkov na zmene je 6 a vymieňajú sa 3 zmeny. Počty zásahov sa pohybujú na úrovni 130 – 160 za rok.

Profesionálna špecializácia stanice.

Lezecká skupina vznikla z príslušníkov stanice v roku 1998. Počet vyškolených lezcov je 12.

Hasičský šport.

Počas rokov fungovania HS Bytča pod Okresným úradom Bytča, do roku 2002 sa príslušníci pravidelne zúčastňovali na krajských súťažiach hasičského športu. Po roku 2002 súťažili už iba individuálne ako súčasť družstva HS Žilina.

Zoznam hasičskej techniky.

AHZS (2 veľké autá) hasičskej záchranej služby; CAS 2 cisterny , terénne auto a AVIA. Všetky autá sú celkom nové.

Zaujímavosť stanice.

Do roku 1997 sídlila hasičská stanica v centre mesta, v priestoroch DHZ. Po zriadení okresného úradu v Bytči sa stanica presťahovala do prenajatých priestorov Technických služieb na Hlinickej ceste. V roku 2010 sa začali rekonštrukčné práce garáží a prístavby nového objektu. Na prestavbe sa podieľala EÚ s európskym fondom regionálneho rozvoja. Práce boli ukončené a stanica odovzdaná do prevádzky v septembri 2012.

Pod vedením veliteľa stanice som prešla jej priestory a konštatujem, že stanica je moderná a berie ohľad na pohodlie a profesionálne potreby jej užívateľov. Na poschodí okrem ohlasovne požiarov s modernou IT technikou je spoločenská miestnosť, oddychová miestnosť pre nočnú službu, sociálne zariadenia. Na prízemí je suchá, priestranná a svetlá garáž, v ktorej sú zaparkované obrovské vyleštené a dobre udržiavané autá, a skrinky pre hasičské odevy.

Mimoriadna technika.

AHZZ 1D IVECO je vozidlo s rozmanitou výbavou, ktoré je možné využiť pri dopravných nehodách, únikoch nebezpečných kvapalín, pri požiaroch a pri zásahoch vo výške do 30 m, alebo pod úrovňou terénu do 12 m. Umožňuje prepravu 9 osôb.

Výjazdy k udalostiam podľa HS za 1. polrok 2013:

HaZZ v Bytči: požiare: 27; technická pomoc: 25; dopravná nehoda: 17; planý poplach: 3.
Celkový počet výjazdov: 72.

Podrobnosti SD č.: 26 / 2013 (profil stanice HaZZ.)

Podrobnosti SD č.: 27 / 2013 (Spravodaj protipožiarnej ochrany – Hasiči)

Horela Makyta. 17. 1. 2013 horela budova Makyty. Horelo horné poschodie. Hasiť museli bytčianski aj žilinskí hasiči.

Podrobnosti SD č.: 28 / 2013 (foto)

Nezamestnanosť. Štátny úrad práce informoval verejnosť, že na Slovensku je 430 tisíc nezamestnaných, z toho 300 tisíc je dlhodobo.

3. kapitola

PRIEMYSEL, OBCHOD, PODNIKANIE, SLUŽBY

Verejná tabuľa MsÚ.

4. 3. MZ vyhlásilo verejnú obchodnú súťaž na prenájom majetku mesta : Domy smútku v Bytči a jej častiach na dobu 5 rokov.

Podrobnosti SD č.: 29 / 2013 (6 strán)

20. 5. MZ schválilo VZN týkajúceho sa pohrebísk na území mesta a prímest. častí. Podrobne sa v ňom hovorí o ich prevádzkovaní, údržbe, evidencie hrobov, o rozmeroch hrobov, exhumácii, o nakladaní s odpadkami . Pripojený je cenník poplatkov za všetky služby týkajúcich sa cintorínov a pohrebov.

Podrobnosti SD č. : 30 / 2013 (7 strán)

10. 6. MZ schválilo VZN o poskytnutí služieb v Jesienke. Napr.: poplatok za 1 posteľovú izbu bol 8 € / deň ; za 2posteľovú izbu bol 4 € / deň. Ambulantný pobyt v dennom stacionári bol 1,30 € / deň.

14. 11. MZ schválilo celkovú kalkuláciu cien účinnú od 29. 11. pre správu cintorínov v meste a jeho častiach takto: výkop hrobu: leto – 120 €; zima- 150€; rakva v chladiacom boxe 0,39€/h; prenájom Domu smútku v Bytči 18,36 €; v mest. častiach 12,18 €; reprodukováaná hudba: 6,08 €;

Kinex.

V novinách Zrkadlo Bytče bol uverejnený článok o Kinexe. Rozhovor o podniku ponúkol predseda predstavenstva Kinex, a. s. Jiří Frolko. V úvode hovoril o 100 ročnej histórii strojárstva v meste, ktoré sa začalo v roku 1906. Ložiská sa začali vyrábať až v r. 1965. V súčasnosti sa výroba orientuje na ložiská pre textilný priemysel, pre vodné pumpy spaľovacích motorov a ložiská pre letecký priemysel.

Ložisková skupina Kinex Bearings dnes zamestnáva na Bytčiansku a na Kysuciach spolu 1 200 zamestnancov. Z toho je v našom regióne 630 ľudí a v obchodnej sekcii 90 zamestnancov. To sú počty kmeňových zamestnancov. K nim treba pripočítať 80 ľudí v pracovných agentúrach, ktorí sú z Bytče a okolia.

S uplatnením sa mladých ľudí je to zložité. Nájsť kvalifikovaných zamestnancov, predovšetkým so strojárskym zameraním, je problém. Napriek tomu, že v regióne je vysoké percento nezamestnaných. Štát by mal niečo spraviť s odborným školstvom. Najmä s učňovským školstvom , ktoré celkom zaniklo. Na Slovensku sa otvárajú mnohé humanitné odbory, ktorých absolventi majú akademický titul, ale v regióne majú problém nájsť si uplatnenie. Naopak je nedostatok tých, ktorých regionálny trh práce potrebuje.

Firma vyváža svoje produkty okrem EÚ aj do Ázie, Ruska, Južnej Ameriky a USA. V Rusku ide najmä o automobilový priemysel a v Ázii o textilný. Najviac sa ale vyviezlo v tomto roku ložísk do vodných púmp. Úspechom bolo rozšírenie spolupráce s významným výrobcom agregátov do leteckých motorov v USA. Podnikanie Kinexu brzdí rozvoj, pokles a stagnácia spomínaných odberateľov.

Predstavitelia predstavenstva a my s nimi si želajú, že tak ako je tu Kinex viac ako 100 rokov, aby bol aj v budúcnosti.

Podrobnosti SD č.: 31 / 2013

Pivovar Popper.

Pivovar má v našom regióne vyše 400 ročnú tradíciu. Aj keď sa pošuškáva, že v meste už nadobro skončil, nie je to pravda. Pre miestnu tlač poskytli rozhovor obchodno – marketingový riaditeľ Peter Pekarík a sládek pivovaru Ing. Marián Čurlej.

V úvode spomenuli históriu pivovaru, ktorá sa začala v roku 1604.

Za celú svoju existenciu prešiel mnohými zmenami. Tá najväčšia nastala v poslednom období, kedy pivovarnícke žezlo prevzali dvaja podnikatelia z Bytče. Ich prioritou sa stala kompletná výmena technologického zariadenia, aby pivovar mohol stabilne vyrábať. Na to museli zlepšiť a obnoviť spoluprácu s odberateľmi.

Výroba je momentálne presťahovaná do partnerského pivovaru Steiger vo Vyhniach, kde sa pivo varí podľa našich výrobných postupov. Ide o klasickú technológiu. Tento postup bol nutný, pretože začať od nuly pri dnešnej konkurencii je nemožné. Pivovar Popper nie je na trhu žiadne béčko. V oblasti varenia piva získal už nejedno ocenenie doma i v zahraničí. Pod značkou Popper sa dnes vyrába 10 a 12 stupňové svetlé pivo, Popper Radler citrón, Popper Nealko svetlé, Popper kola a Poppea. Pre zákazníkov pripravujú rozšírenie ponuky.

Podrobnosti SD č.: 32 / 2013

Slovenské výrobky.

Ministerstvo pôdohospodárstva sa tento rok zameralo na predaj slovenských výrobkoch aj v obchodných reťazcoch. Od septembra nás pri vchode do potravín vítala tabuľka s informáciou, aký podiel slovenských výrobkov obchod predáva. V zozname sa nachádzalo 61 podnikateľov, ktorí predávajú potraviny. Čo sa týka obchodných reťazcov BILLA sa ocitla na 56. a LIDL na poslednej 61. priečke. Ostatné neuvádzam, lebo nemajú sídlo v Bytči. Údaje z tabuliek majú chyby, pretože nehovoria nič o tom, či obchodník predáva viac zeleniny pestovanej u nás, alebo mäsa od našich chovateľov. Slovenský pôvod, podľa ktorého sa tržby vykazujú, môže mať aj dovezený tovar, ktorý sa u nás len prebalí do slovenského obalu.

Na zozname je 61 firiem, no podľa údajov štatistikov je u nás 140 podnikateľov, čo predávajú, alebo vyrábajú potraviny a ročne majú tržby aspoň 10 miliónov eur.

Možno že tabuľka nemala výpovednú hodnotu, ale ministerstvo konečne začalo bojovať za zvýšenie predaja našich výrobkov.

Podrobnosti SD č.: 33 / 2013

Slovenské výrobky v slovenských reštauráciách takmer nenájdeme. V ich zásobách by sme našli pochybné suroviny z Poľska, z druhého konca zeme alebo neznámeho pôvodu. Na sviečkovici je napísané „spracované v Hamburgu“, kuracina môže byť ešte kurióznjšia. V Brazílii naložia vajíčka a u nás prevezmú kurence.

Slovenskí potravinári musia držať prísne pravidlá kvality a objemu a žiaľ nevedia ponúknuť takú cenu ako zahraniční. Napr. slovenská hydina je drahšia ako česká rovnakej kvality.

Reťazce nakupujú od miestnych výrobcov najmä lahôdky, údeniny, pečivo cukrárenské výrobky a sezónnu zeleninu a ovocie. Nakupujú najmä domáce vajíčka, med, ovčie syry, pečivo a maslo.

Skúsenosti z obchodov sú také, že štát nepodporuje našich výrobcov ale cudzie krajiny. Hoci máme naše záhrady plné kvalitnej zeleniny, musíme nakupovať šalát v igelite, ktorý je na ceste najmenej týždeň. Kde sa napr. podela typická slovenská strukovina? Núkajú nám fazuľu

zo Srí Lanky, Číny, Kanady a pod. A nedocenené sú ryby dochované úplne prirodzenou cestou v prostredí tatranských potokov.

Podrobnosti SD č.: 34 / 2013

Automobily. V roku 2013 bolo na území Slovenska vyrobených 980 tisíc áut, čo bolo 41 % podiel z celkovej priemyselnej výroby Slovenska. Píšem o tom preto, lebo mnoho Bytčanov sa o to pričínilo tiež, ako zamestnanci firmy KIA v Žiline, kde denne dochádzajú za prácou.

Liaheň.

Dopyt po kuriatkach narastá a preto má nová liaheň v Strážove veľa zákazníkov. Liaheň vedie ZO SZD (čiže zväz drobnochovateľov). Veľkých liahní je na Slovensku veľmi málo. Fungujú iba 3, pričom žilinská je najväčšia kapacitou i sortimentom.

Nová liaheň má kapacitu 2550 vajec a podľa prvých skúšok mali 92 % úspešnosť liahnutia. Kým v minulosti chov kurčiat klesal, teraz majú ľudia z roka na rok vyšší záujem o kúpu kuriatok z čistokrvných plemien. Do Strážova prichádzajú zákazníci nielen z nášho kraja, z celého Slovenska , ale aj z ČR.

Hlavná činnosť liahne je zameraná na čistokrvnú hydinu. Liahnu 10 plemien veľkej a 4 plemená drobnej hydiny. Medzi chovateľmi je najväčší záujem o národné plemeno Oravka.

Píšem o liahni preto, že len v máloktorom rodinnom dome v Bytči nepestujú hydinu kvôli vajciam a mäsu. A práve oni sú zákazníkmi spomínanej liahne v Strážove.

Podrobnosti SD č.: 35 / 2013

Obchody.

Lekárne ponúkali široký sortiment liekov a potravinových doplnkov nielen prostredníctvom médií, ale aj formou letákov, ktoré sme si čas od času našli v poštových schránkach.

Podrobnosti SD č.: 36 a, b / 2013

Makyta Púchov.

Púchovský výrobca kvalitných dámskych a pánskych kabátov usporiadal v Bytči v DK veľkú predajnú akciu. Ponúkali kabáty za bezkonkurenčné ceny.

Súkromný pestovateľ.

Tento vytrvalý pestovateľ ešte stále ponúkal svoj tovar na bývalej tržnici. Počas roka ponúkal hrušky v 5 kg balení za 3 €, jablká 1 kg za 3 € a zemiaky 15 kg za 5 €.

Firma Helada.

Záhradníctvo Helada oznámilo v septembri prostredníctvom Ms rozhlasu, že začalo s výkupom opadaných jabĺk . Za 1kg bola cena 0,06 €. Jablká vykupovali v areáli vedľa bývalej Makyty denne. Osobne pochybujem , že ich vykúpili veľa, pretože úroda ovocia a konkrétne jablko bola tento rok veľmi malá.

LIDL

Tento obchodný reťazec ponúkal zákazníkom letáky priamo v predajni a dával nám ich do poštových schránok. Prekvapila nás najmä ich forma, pretože mnohé boli vyrobené na drahom kriedovom papieri.

Podrobnosti SD č.: 37 / 2013

ALEXIS

Predajňa značkového oblečenia a bižutérie nás pozývala do svojich priestorov na Ul. 1. mája neďaleko polície. Tovar sme si mohli kúpiť osobne, objednať cez telefón alebo internet.

Podrobnosti SD č.: 38 / 2013

Farmárčik

Novú predajňu chovateľských potrieb otvorili na Štúrovej ulici oproti BILLE smerom na Úvažie. Zákazníkom a ich miláčikom ponúkali kvalitné krmivo, obojky, hračky, služby veterinára a iné.

Podrobnosti SD č.: 39 / 2013

Nábytok.

Ďalšia nová predajňa bol obchod s nábytkom Kuchar. Mohli sme ju nájsť pri diaľničnom privádzači oproti autobusovej stanici. Nová predajňa bola veľká 1200m² a ponúkala bohatý sortiment nábytku.

Podrobnosti SD č.: 40 / 2013

Stavebniny.

Predajňa stavebnín majiteľa Mariána Papánka sídlila na Hlinickej ulici. Aj tento rok ponúkali stavebný materiál, náradie, miešanie fasádnych farieb, zámkovú a inú dlažbu a iný tovar.

Podrobnosti SD č.: 41 / 2013

Vianočný kapor

Vianočný predaj kaprov prebiehal na Námestí SR a v ambulatnej predajni firmy NDG v areáli čističky v Malej Bytči. Kapra na požiadanie šetrne usmrtili. Pre kupujúcich podávali zdarma varené víno a čaj s rumom. Cena za 1kg bola 3,55 €.

Firma NDG ponúkala okrem kapra aj Amura, sumca a pstruha. Rybu na požiadanie zabili a vypitvali. Cenník jednotlivých druhov rýb prikladám v SD.

Podrobnosti SD č.:42 a, b / 2013

Reštaurácie.

Pivná terasa na sídlisku. V budove knižnice na sídlisku je reštaurácia Panelák, ktorá si chcela pristaviť malú pivnú terasu vonku na trávniku. V MZ sa kvôli nej rozprúdila búrlivá diskusia. 131 občanov z okolitých domov napísali petíciu proti nej. Všetci poslanci boli proti petícii, len M. Ovseník a M. Filek ju náruživito obhajovali. Terasu tvorili 3 – 4 stoly, ktoré neprečnievali do chodníka a zabrali iba minimum z trávniku.

Podrobnosti SD č.: 43 / 2013

Pizzeria Star Gate sídlila na Hollého ulici. Známejšia bola pod menom Gáter. Patrila k nej letná terasa, detské ihrisko s trampolínou a hojdačkami. V apríli usporiadali diskotéku spojenú so zaujímavými akciami.

KEBAB na ul. Eliáša Lániho ponúkal kebab podľa originálu tureckej receptúry. Okrem toho syr, hranolky ale aj sladké palacinky.

Royal pizza v Hliníku ponúkal pizzu s prílohami, rôzne cestoviny, jedlá na objednávku a grilované špeciality. Ako službu navyše rozvážali jedlo domov.

Podrobnosti SD č.: 44 a, b, c, d / 2013

Služby.

Výdavky z rozpočtu MsÚ na rôzne služby.

Spolu: 600 785 € ; verejné hygienické zariadenia : 10 200 € ; správa pohrebísk : 25 000 € ; opatrovateľské služby v domácnosti : 182 210 € ; jedáleň pre dôchodcov : 6 800 € ; kluby dôchodcov : 3 780 € ; Jesienka sociálne služby : 318 170 €; činnosť matriky : 17 630 €; civilná ochrana : 4 420 € ; ochrana pred požiarom : 10 590 €; bývanie (služby) – soc. byty : 800 € ; bývanie v Jesienke : 2 130 € ; DSS : 58 240€.

Ostatné výdavky som rozpisala v úvode jednotlivých kapitol.

Plaváreň – kúpalisko.

V októbrom čísle novín Zrkadlo Bytče je na strane 12 podrobný opis premeny kúpaliska. Vybudovaná bola ako mestská plaváreň v roku 1933 – oslávila teda svoje 80 narodeniny. Z jej rekonštrukciou sa začalo v roku 2004. V rokoch 2011 a 2012 sa realizovala oprava tepelnej izolácie dna bazénov, ochrannej fólie, oprava vyvýšeného múrika a odstránenie nerovností na dne detského bazéna, opravy chodníkov, odvodnenie okolia bazénov. Pre tieto zmeny chodia radi na kúpalisko nielen domáci, ale objavili ho aj Žilinčania a iní návštevníci.

Podrobnosti SD č.: 45 / 2013 (Zrkadlo Bytče)

Stredoslovenské elektrárne (SSE).

Pre poruchy rôzneho druhu bola vypnutá dodávka el. prúdu v Zámočkej, Družstevnej, Pšurnovskej ulici a niektoré časti M. Bytče. SSE to oznámila cez Ms rozhlas. Odstavili el. energiu v dňoch 11. 12. ; 16. 12 a 17. 12. Pre firmy Stavoartikel, Leader Gasket a SSV odstavili prúd 7. 10. SSE oznámili výpadok elektriny predčasne, aby sa obyvatelia mohli na ňu pripraviť.

Podrobnosti SD č.: 46 / 2013

Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK).

Spoločnosť SEVAK rozbehla projekt na zásobovanie vodou, kanalizáciu a čistenie odpadových vôd v okrese Bytča. SEVAK už vyhlásila verejnú súťaž. Predpoklad je, že ho budú financovať kohézne fondy EÚ, štátny rozpočet cez Operačný program Životné prostredie. Súčasťou investície je vybudovanie 52,4 km vodovodov, vrátane 5 vodojemov, splaškovej kanalizácie v dĺžke 65 km v mest. častiach Bytča, M. Bytča, Hliník a Hvozdnica v iných obciach okresu. Čistiareň odpadových vôd v Bytči bude zrenovovaná a zvýši sa jej kapacita pre 28 tis. obyvateľov.

Podrobnosti SD č.: 47 / 2013

Výkup.

V reštaurácii Volans bol 24. 10. výkup zlata, striebra a platiny. Odkupovali tiež staré mince, strieborné príbory, staré hodinky a pod. Výkup robila firma V.D. z ČR.

Rovnaký výkup organizovala iná firma 11. 1. a 8. 3. v Knižnici na sídlisku. Za 1 gram ponúkali 40 €.

Podrobnosti SD č.: 48 a, b, c / 2013

Výkup koží a predaj krmiva pre hydinu a iné domáce zvieratá, Od marca predávali 16 – 18 týždňové sliepky DOMINANT. Predaj bol z nákladného auta v dňoch 30. 3. ; 20. 4. ; 11. 5. ; a 1. 6.

Podrobnosti SD č.: 49 / 2013

Cestovná kancelária Tip Tour v máji skrachovala. Mnohých z nás sa to dotklo, pretože sme ňou roky cestovali po Európe hneď od roku 1990. Bola svojho času bez konkurencie, čo sa týkalo cien zájazdov a kvality ich sprievodcov.

Podrobnosti SD č.: 50 / 2013

Dražba.

Z realitného a dražobného magazínu som sa dozvedela o dražbe rodinného domu a pozemkov pod ním v Bytči na Okružnej ul. č. 948. vyvolávacia cena bola 72 100 €. Dražilo sa 15. 4. 2013 v Žiline.

Podrobnosti SD č.: 51 / 2013

Ubytovacie služby v meste a v blízkom okolí.

Bytča Treskoňova ulica ponúkala apartmány.

Kotešová Oblazov – penzión Sedem hriechov ubytovanie.

Bytča Hliník – penzión Royal

Kolárovice – Chalupa Maco lokalita Nad potokmi

Súl'ov Hradná – chata v lokalite Čierny potok

Súl'ov Hradná – penzión Súľ'ov

Súl'ov – horská chata Kinex v lokalite Čierny potok

Súl'ov – apartmány Marcel ; prázdninový dom Mária ; Drevenica ; Chata Súľ'ovčanka

Premier – penzión Hradňanka

Súkromný podnikateľ – maliar s dlhoročnou praxou ponúkal v apríli za výhodné ceny maľovanie interiéru a exteriéru, všetky druhy stierok, dekoračné úpravy stien a iné služby. Maliar pripravil mimoriadnu zľavu pre občanov ZŤP a dôchodcov.

Technické služby (TS) .

Od 15. októbra prebrali správu cintorínov TS mesta Bytča. Opatrenie prispelo k skvalitneniu priestorov cintorína. Nerobili klasické pohrebníctvo – čiže nepochovávali. TS sa starajú o to, aby bolo na cintoríne čisto, nechýbala voda, neboli plné koše odpadkov, aby hroby nezarastali trávou a krovím. TS sa starajú aj o Domy smútku. TS vytvorili pre údržbu cintorínov niekoľko nových pracovných miest.

Každá mest. časť má svoj cintorín. V Bytči je najväčší z nich blízko centra.

Podrobnosti SD č.: 52 / 2013

Hrobka v Hliníku. Pozostatky baróna Leopolda Poppera ležia v netradičnej hrobke na Židovskom cintoríne v Hliníku n/ Váhom. Cintorín je umiestnený v príjemnom prostredí pod lesíkom, ale hrob aj cintorín sú v dezolátnom stave. Vytrhané náhrobné kamene sa povaľujú po celom okolí. O priestor nemal nikto záujem dovtedy, pokiaľ tam brigádnici z Gymnázia neurobili poriadok. Odvtedy boli najčastejšími návštevníkmi vandali. O hroby sa majú starať potomkovia zosnulých. Posledných Popperovcov sa ale podarilo vypátrať až v Chile. Ale záujem o hrobku od nich nie je žiaden.

Podrobnosti SD č.: 53 / 2013 (Zrkadlo Bytče)

Internetová stránka. Na internetovej stránke mesta sa pravidelne objavovali fotografie a iná dokumentácia o činnosti TS. Z nej som vybrala:

- Opravy a nový chodník na ul. Kollárova (nová dlažba)
- Jarný zber komunálneho odpadu v meste a mest. častiach (nadrozmerný odpad)
- Údržba areálu letného kúpaliska (máj, jún,)
- Odvodnenie ciest, čistenie rigolov a potokov (Petrovička)
- Oprava plotov medzi MŠ a ZŠ mierová
- Oprava sociálnych zariadení v MŠ Dostojevského a ZŠ Lániho
- Zabudovanie soc. zariadení na futbalovom štadióne
- Pravidelná starosť o zeleň (kosenie trávnikov, strihanie kríkov – Rázusova, Sobášny palác)
- Rezanie stromov na sídlisku (menili sa okná a stromy vadili stavbárom i obyvateľom , lebo boli veľmi rozrastené)

Mimoriadny odvoz komunálneho odpadu avizovali TS počas Veľkonočných sviatkov. Harmonogram rozniesli obyvateľom do poštových schránok.

Podrobnosti SD č.: 54 / 2013

Masérsky salón.

Na Hviezdoslavovej ul. v budove bývalého kina si otvorili masérsky salón. Bytčania si rýchlo zvykli na jeho kvalitné služby. Masér ponúkal okrem klasickej aj bankovú, reflexnú, kamienkovú masáž. Okrem nich robili aj lymfomasáže, masáže proti celulitíde a detoxikáciu organizmu.

Podrobnosti SD č.: 55 / 2013

Nehnutelnosti.

Domy či byty sme mohli tento rok kúpiť lacnejšie ako vlani. Výnimkou bol len žilinský kraj, kde sa ceny nehnuteľností v poslednom štvrtroku zvýšili. V roku 2013 stál m² bytu 773 €. Najdrahšie boli byty v Bratislave, kde m² stál 1654 € a najlacnejšie v Trenčianskom kraji, kde m² stál 642 €.

Podrobnosti SD č.: 56 / 2013

Poistenie.

Poisťovňa Generali Slovensko sídlila na Námestí SR a ponúkala motoristom povinné zmluvné poistenie auta za 63 € ročne. Novinkou na Slovensku bolo poistenie na stret so zverou, poškodenie auta na výtlku a na úraz. Vodiči sa mohli dopoistiť proti krádeži, živlom, amortizácii a pod.

Podrobnosti SD č.: 57 / 2013

Fitness.

Nová prevádzka fitness bola otvorená na Kollárovej ul. v areáli Bent. Otvorené mali každý pracovný deň. Fitness ponúkalo poradenstvo o správnom stravovaní, doplnkovej výžive, relaxačné a športové masáže.

Remeselníci

Po I. svetovej vojne vykonávali v meste svoje remeslo títo remeselníci:

Pekári - Dutka, Hacaj, Petrovský, Rybárik

Sedlári – Tiso, Petrovský

Kováči – Lulák, Špánik, Skotnický

Mäsiari – Tiso, Neuman, Šichman, Majzel, K mäsiarom patrila rozdeľovňa a bitúnok.

Garbiari - Fundárek, Rajčan, Horn

Zámočníci – Falcan, Záduban

Mlynári – Kamas, Baláž

Zápalkáreň – majitelia : Reiter a Steiner, Golstein

Krčmári – Čmárovci Egon a Gejza, Martinický, Ballala, Hološka, Getting, Tichý, Terezíčka a Václavík

Tehelňa – majitelia : Arleth, Rehák, Mahdík

Krajčíri – Pálffy, Plechársky, Dudiak, Gulaša

Hrnčiari – Možieš

Holiči – Rehák, Bučko, Školek, Malina, Galo

Zlatníctvo – majitelia : Klein, Lipa

Trafika – majitelia : Rehák, Kováčik

Papiernictvo – majitelia: Prítel, Dubnicay

Píly – majitelia: Adamík, Holzmann, Schlezinger

Príspevok mi do kroniky spracoval pán Štefan Harvánek.

4. kapitola

POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Vyhláška.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline vyhlásilo čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru na lesných porastoch v územnom obvode okresov Žilina a Bytča, od 6. 8. 2013 – do odvolania.

V čase zvýšeného nebezpečenstva je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti. Preto sa fyzickým osobám zakazuje:

- zakladať a udržiavať ohne
- používať otvorený oheň
- fajčiť, alebo odhadzovať tlejúce a horiace predmety
- vypaľovať porasty bylín, krov a stromov.

Vlastníci, správcovia alebo hospodári lesných porastov sú povinní:

- zabezpečiť v lese hliadky, ktoré budú v spojení s ohlasovňou požiarov
- zabezpečiť protipožiarne náradie v lesoch, alebo v ich blízkosti
- udržiavať prístupové cesty, vážnice, zdroje vody v stave, ktorý umožní príjazd hasičov
- v čase kalamity odstrániť prebytočné drevo.

Podrobnosti SD č.: 58 / 2013

Výstava.

Drobní chovatelia a holubári sa pravidelne zúčastňujú na výstavách, ktoré organizuje Slovenský zväz drobnochovateľov v Žiline – Strážove. Tá októbrová bola v poradí jedenásta. Tentoraz bola zameraná na Slovenské národné plemeno Oravka.

Vystavovali tu 18 kusov kohútov a sliepok žltohnedých, 12 ks bielych a 20ks zdobnených. Odborníci posudzovali typ, farbu, držanie tela, ale aj nosnosť sliepok. Oravka je u chovateľov obľúbená, lebo je nenáročná na chov, je výborná na mäso a ročne znesie 180 – 200 vajec.

Podrobnosti SD č.: 59 / 2013

Počasie.

V kapitole počasie som sledovala vplyv počasia na poľnohospodárstvo a zvieratá.

- Treskúca zima v marci zle pôsobila na stromy aj voľne žijúce zvieratá. 22. – 28. 3. nebola takáto zima posledných 60 rokov. Škody na lesných porastoch urobila víchrica, ktorá dula 2 dni. Od 25. – 26. 4. lámali stromy nielen vietor, ale aj ťažký sneh. Extrémna zima trvala týždeň.
- Oteplilo sa od 15. 4. Všetko, čo dovtedy pod snehom a ľadom tvrdo spalo, odrazu, keď sa oteplilo, začalo pučať a kvitnúť. Rozkvitli jarné kvety, marhule, zlatý dážď a aj broskyne nasmelo otvárali kvietky. Zem by potrebovala viac vody, pretože bola tvrdá a suchá. Na apríl bolo rekordne teplo až 25 °C a posledný apríl bolo až 28 °C.

- 13. 5. sa tak ochladilo, že SHMÚ nás vystrašil prízemnými mrazmi. Tú noc sme spali s úzkosťou, že všetko rozkvitnuté a zarodené – pomrzne. Na noc sme prikryvali, čo sa len dalo. 23. 5. bolo chladnejšie, ako by v tejto dobe malo byť. Rastliny mali síce vodu, ale pre chlad nemohli rásť. Najmä tie teplomilné iba vegetovali. Takáto studená jar (máj) bola v Európe naposledy v r. 1887. V noci bolo 4 °C a cez deň okolo 8 °C. Koncom mája sa začali vytrvalé dažde.
- V strede júna boli tropické horúčavy a keď sa potom 25. 6. ochladilo na 15. °C a začalo pršať, ľudia sa triasli zimou ale rastliny a stromy si vydýchli od úľavy. Takéto rekordné ochladenie tu nebolo 65 rokov, čiže v r. 1901.
- V auguste boli neznesiteľné tropické horúčavy , so suchým vetrom a teplotami 37 °C.
- Záhrady sme museli neprestajne polievať. Na naše veľké potešenie vyviedli sýkorky z hniezda na strome vo dvore už druhú tohtoročnú generáciu mladých. Trochu napršalo, ale ľudia, ktorí kopali včasné zemiaky sa sťažovali, že napriek dažďu sa k nim nemôžu dostať. Voda presiakla do zeme iba 10 cm.
- November bol znovu rekordný na teplo. Denné teploty sa na Dušičky pohybovali okolo 20 °C. Doposiaľ sme každý rok zakrývali chryzantémy, aby na hrobch neomrzli, a tento rok to nebolo treba. Prekrásne kvitli a vydržali dlho neporušené.
- December bol tiež netypický. V dňoch 27. a 28. 12. boli teploty 9 – 10 °C. V záhradách nám na Vianoce začali kvitnúť jarné kvety, medvede vychádzajú z brlohov , sýkorky a drozdy si začali stavať hniezda.

5. kapitola

V Ý S T A V B A

Verejná tabuľka MsÚ.

8. 1. rozhodnutie o umiestnení stavby pre rozšírenie pozemkov pre chaty na území M. Bytča.
7. 3. Stavebné povolenie pre stavby v chatovej oblasti Hliník n/ Váhom. Staviteľom bola SSE a robili vzdušné prípojky, káblové rozvody a trafostanicu .
28. 5. začalo sa stavebné konanie energetickej prípojky v k. ú. Bytča – Hliník (bytovka).
13. 6. Oznam o začiatku stavby kanalizačnej prípojky k rodinným domom manž. Bachoríkovým, Králikovým, k J. Minárikovi a H. Bučkovej. V k. ú. Bytča.
11. 9. MsÚ povolil po komplexnej kolaudácii užívanie bytového domu na Družstevnej ulici č. 1080. Nájomníci si dom dali zatepliť.
20. 9. Vyhlásila Prvá stavebná sporiteľňa celoslovenskú súťaž pod názvom Nebúrať ale obnoviť. Súťaž sa týkala domov postavených pred rokom 1950 na udržanie ich charakteru. Osvetový projekt dotovaný sporiteľňou ponúkal majiteľom domov možnosť zníženia spotreby energie a zvýšiť jeho spoločenskú a trhovú hodnotu. Konkrétne sa jednalo o opravy: krovu, pôvodnej pece, zateplenie, odvod dažďovej vody, oprava dverí a okien a iné.
21. 10. nájomníci bytového domu na Ul. Javorová 1001 podali na MsÚ žiadosť o obnovu domu. 7. 11. bola žiadosť povolená.
31. 10. MsÚ povolil predĺženie výstavby rekreačného domu M. Odváhovej. Stavba sa konala v k. ú. Hliník n/ Váhom.
27. 11. sa začala revitalizácia areálu firmy KINEX. Postavili parkovisko a spevnili jeho plochu pre zamestnancov i návštevníkov.
6. 12. Stavebné povolenie vlastníkom bytového domu na Ul. Bottova č. 1149 – na obnovenie domu, strechy, jeho zateplenie, výmena dverí, rozvod vody a iné.
12. 12. MZ schválil VZN o záväzných zmenách doplnkov územného plánu; regulácie priestorov; podmienky na využitie plôch, ich občianske vybavenie, dopravné a technické vybavenie, kultúrne a historické hodnoty, ochrana chráneného pásma stavebných pozemkov na území mesta a jeho častí.

Rozpočet mesta.

Mesto prijalo z daní poplatky v eurách takto: dane za prenajaté pozemky: 6 150 € a za prenajaté budovy: 56 170 €.

Vo výdavkovom rozpočte minulo na výstavbu a bývanie 22 850 €, výstavbu, prevádzku a údržbu budov: 327 670 €; údržbu Ms. komunikácie : 45 800 € ; údržbu chodníkov: 43 400 € ; rozvoj obcí: 1 100 430 € ; rekonštrukciámestia: 12 691 €.

Výstavba, opravy a údržba budov v školstve : spolu: 33 300 ; MŠ spolu: 15 900 € ; MŠ Dostojevského : 10 000 € ; MŠ Pšurnovice : 5 900 €; ZŠ spolu: 17 400 €; ZŠ Mieru: 12 000 €; ZŠ Lániho : 5 400 €.

Rekonštrukcia penziónu.

Mesto získalo na jeho rekonštrukciu a vytvorenie DSS nenávratný finančný príspevok viac ako 700-tisíc eur z eurofondov ešte v minulom volebnom období. Firma, ktorá opravy realizovala, poslala mestu faktúry s lehotou splatnosti 120 dní. Mesto nezaplatilo načas, za čo môže dostať pokutu viac ako 78-tisíc eur. Poslanci o tomto probléme rokovali a napokon ustanovili špeciálnu komisiu. Podľa nej aby sa mesto vyhlo pokute, mohlo faktúru zaplatiť a predložiť ju ministerstvu na refundáciu.

Podrobnosti SD č.: 60 / 2013

Nové parkovacie miesta.

Ulica 1. mája je v súčasnosti dôležitou dopravnou tepnou od diaľnice smerom do centra mesta. Zároveň ohraničuje sídlisko. Najmä prichádzajúci návštevníci mesta tu hľadajú možnosť parkovania. Na úkor časti zeleného pásu popri ceste pribudlo 80 nových parkovacích miest. S realizáciou tohto projektu začalo mesto v októbri. Celú výstavbu financovalo mesto s celkovými nákladmi 197 tis. €. Okrem parkovacích miest rekonštrukcia zahrnuje aj úpravu chodníka, bezpečné a osvetlené priechody pre chodcov a dva spomaľovacie pruhy kvôli zvýšeniu bezpečnosti.

Podrobnosti SD č.: 61 / 2013

Rekonštrukcia synagógy.

Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky, bytčianskej synagógy, znovu tento rok uviazla. Jej majiteľ : organizácia Biblické centrum, vedie súdny spor s majiteľom pozemkov o platenie nájomného.

Biblické centrum získalo synagógu v roku 2002. S príspevím grantov ministerstva kultúry opravilo strechu, keď hrozilo, že spadne a s ňou aj celá budova. Postarali sa tiež o odvodnenie a izoláciu základov. V roku 2010 uskutočnili reštaurátorský výskum . Pri ňom sa odkryli nádherné orientálne maľby. Teraz treba opraviť okná. Keď sa takto budova uzavrie, môže sa pokračovať v ďalšom reštaurovaní. Synagóga slúži už dnes verejnosti. V júni sa tu uskutočnil koncert skupiny Klezmer Band, vystúpil tu mím Milan Sládek, vyučoval tu aj umelec Dany Karas, ktorý je syn Bytčianky Hedy Karasovej a v Izraeli je uznávaným umelcom.

Podrobnosti SD č.: 62 / 2013

Zatepl'ovanie budov.

Stavebná firma Joper ponúkala zatepl'ovanie rodinných domov, opravy fasád, uloženie dlažieb, obklady a tapetovanie. Vo svojej predajni so sídlom v Kominárskom dome oproti predajni Lidl ponúkali rôzny stavebný materiál.

Podrobnosti SD č.: 63 / 2013

Investičné premeny.

V októbrovom čísle Zrkadlo Bytče je na stranách 10 – 11 názorne uvedená zmena stavebných opráv ulíc, soc. zariadení, ihrísk, škôl, námestia apod. Konkrétne sú tam fotografie z opravy štátnej cesty II/507 v časti Malá Bytča, kde bol vedľa komunikácie opravený nový chodník vrátane oporného múru pri kostole.

ZŠ E. Lániho – nadstavba časti budovy s vytvorením 2 tried. MŠ – obe v meste mali opravené soc. zariadenia, vytvorené nové spálne a pod. Opravy na objekte Jesienka. Knižnice a DK v prímest. častiach kde vymenili okná a dvere, podlahy , natreli strechy a pod. Centrum mesta – jeho obnova Srdce mesta . Športové zariadenia – bývalé hádzanárske ihrisko prebudovali na hokejové.
Podrobnosti SD č.: 64 / 2013 (Zrkadlo Bytče)

6. kapitola

D O P R A V A

Verejná tabuľka MsÚ.

16. 1. bola uverejnená prvá vyhláška o začatí vyvlastňovania parciel pozemkov v k. ú. Hrabové na stavebný projekt : Modernizácia trate ŽSR : úsek Púchov – Žilina. Ústne rokovanie s vlastníkmi pôdy sa konalo prvý raz v zasadačke MsÚ 6. 2. 2013. Ďalšie rokovanie so 77 vlastníkmi, alebo dedičmi pôdy sa konalo 11. 4. a ostatné postupne počas roka. ŽSR uverejnila podrobné tabuľky o výške finančnej náhrady vo výške od 3,19 – 278,80 € / m².

Podrobnosti SD č.: 65 / 2013 (4 strany).

17. 6. Úrad ŽSK poslal primátorovi mesta rámcový návrh na CP , aby ho mohol pripomienkovať a doplniť pre potreby mesta.

Výdavky z rozpočtu mesta.

Z mestského rozpočtu použili na dopravu tieto výdavky: cestná doprava (údržba ciest): 133 730 €; miestne komunikácie a ich oprava: 246810 €.

Parkovanie.

Parkovanie na vyznačených miestach Námestia SR zadarmo. Okolo námestia sú však zóny , v ktorých je zákaz stáť. Obyvatelia sa na Ms polícii neprestajne sťažujú na miestnych podnikateľov, ktorí pravidelne tento zákaz porušujú. Každý takýto priestupok riešia blokovou pokutou.

Podrobnosti SD č.: 66 / 2013

Oprava ciest.

Z celkového balíka 16 mil. € získal ŽSK takmer 830tis. eur, ktoré boli vyhradené na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy v kritickom stave. Správa ciest sa pustila do ich opravy koncom júna a v auguste boli všetky úseky dokončené. Celkom opravili 70 500 m² plochy, čo predstavuje dĺžku 12,5 km ciest. Do opráv boli zapojené aj projekty ako Cezhraničná spolupráca z ktorého získali 31 mil. €.

Podrobnosti SD č.: 67 a, b / 2013

Nový traktor.

Technické služby v Bytči dostali v októbri nový traktor Zetor Major s pohonom všetkých kolies. Traktor sa stal dobrým pomocníkom pri opravách ciest a pri zimnej údržbe. Na traktor si ušetrili z peňazí, ktoré získali podnikaním. Ide v ňom o dopravu, stavebnú činnosť, asfaltovanie ciest a chodníkov.

Vo verejnej súťaži vznikla cena 19 870 eur bez DPH. Okrem nového traktora majú TS aj 2 autobusy, ktoré využívajú pre potreby mesta.
Podrobnosti SD č.: 68 / 2013

Zimná údržba.

Začiatkom decembra Bytča deklarovala, že na zimnú údržbu ciest je pripravená. Mali na ňu k dispozícii 4 traktory a 2 multikáry. Všetky vozidlá mali radlice a multikáry boli vybavené na posyp. Do zimnej pohotovosti bolo zapojených 11 pracovníkov. Vedúci TS Daniel Cigánik povedal, že od začiatku zimy mali 4 výjazdy kvôli snehu, zamrznutým cestám a chodníkom. Pred Vianocami sa ale vrátil odmäk a na cestách to skôr vyzeralo na jar ako na zimu. TS aspoň ušetrili.

Dopravné nehody.

Počet dopravných nehôd a pri nich smrteľných zranení síce ubúda, ale stále sú to vysoké čísla. Cez prázdniny zomrelo pri nehodách v júli 28 a auguste 53 ľudí. Štatistiky ale ukazovali, že najnebezpečnejšie obdobie na cestách je jeseň, keď je najviac smrteľných nehôd. Hlavným dôvodom je zhoršenie počasia, skracujú sa dni, ráno sú hmly, cez deň dažde a námraza. V prvých septembrových dňoch sa vracajú na cesty školáci.

Podrobnosti SD č.: 69 / 2013

Dva ľudské životy si vyžiadala dopravná nehoda medzi Bytčou a Makovom. Stala sa 9. apríla. 44-roč. vodič osobného auta obiehal traktor a zrazil sa s protiídúcim autom. Obaja vodiči po čelnom náraze boli na mieste mŕtvi.

Podrobnosti SD č.: 70 / 2013

S popularitou cyklistiky rastie aj počet cyklistov v cestnej premávke a tým aj ich podiel na dopravných nehodách. Pri nehode býva spravidla smrteľne zranený cyklista. Vlni ich zahynulo 25. Len v našom kraji policajti zastavili tisíce cyklistov. Povinná ochranná prilba mimo obce, reflexné prvky na odevy a osvetlenie na bicykli za zníženej viditeľnosti, či prísne tresty za alkohol pomohli znížiť počet usmrtených cyklistov. Kým v r. 2000 ich zahynulo 81, v r. 2012 ich bolo 25 a tento rok do júla boli traja.

Podrobnosti SD č.: 71 / 2013

Mŕtvi na cestách. Štatistický úrad vydal prehľad nehôd na našich cestách. Ministerstvo dopravy konštatovalo, že tento rok bol v počte usmrtených na cestách najnižší. Napriek tomu ich zomrelo spolu 223. Mŕtvi cyklisti: v roku 2007 ich bolo 53, v r. 2013 zomrelo 17. Mŕtvi chodci: v roku 2007 ich bolo 208 a tento rok 63. Ťažko zranení: v roku 2007: 2036; a v roku 2013: 1013. V žilinskom kraji bolo 5, 81 obetí na životoch.

Podrobnosti SD č.: 72 / 2013

Spôsob prepravy.

Ľudia na Slovensku jazdia čoraz viac autami a verejná doprava upadá. Vo svete je trend opačný. EÚ urobila prieskum o tom, ako sa prepravujú jej obyvatelia. Zamerala som sa na spôsob dopravy. Na Slovensku sa prepravuje pri svojich denných aktivitách autom: 32,3 %; MHD: 30,9 %; chôdzou: 22,9 %; bicyklom: 9,5 %; motocyklom: 0,5 %. Ostatní sa nepresúvajú. Úbytok pasažierov postihol aj železnice. Od roku 1999 stratili polovicu klientely.

Podrobnosti SD č.: 73 / 2013

Slovenská autobusová doprava (SAD)

Týždenník MY ŽN priniesol tento rok seriál článkov o SAD v Žiline. Z nich sme sa dozvedeli niečo o bezpečnosti autobusov. Kvôli nej prepravca pristúpil k obnove vozového parku. V nových autobusoch sú aj nové bezpečnostné prvky.

Podrobnosti SD č.:74 / 2013

Autobusy prepravlia 75 % cestujúcich. Takáto preprava je lacnejšia, šetrnejšia k ŽP a dostupná pre všetkých. Cestujúci využívajú čoraz viac dopravnú kartu. Sú to väčšinou tí, ktorí cestujú denne. Vybaviť si ju môžu v Klientskom centre na autobusovej stanici.

Podrobnosti SD č.: 75 / 2013

Napriek výhodám takéhoto cestovania , počet pasažierov stále klesá. V r. 2005 prepravili 48 mil. cestujúcich, vlni ich bolo 32 mil. To sa odráža v dotáciách na spoje. V r. 2005 doplácala ŽSK na 1 cestujúceho 14 centov, dnes je to 42 centov.

Podrobnosti SD č.: 76 / 2013

Ochrana cestujúcich spočíva v poskytovaní informácií, pomoc v prípade prerušenia cesty, pomoc zdravotne postihnutým, ľuďom vo vyššom veku a tehotným ženám.

Podrobnosti SD č.: 77 / 2013

Cestovný poriadok. Dozvedeli sme sa ako vzniká cestovný poriadok, čo ho ovplyvňuje, koordinácia s inými dopravnými prostriedkami, koncom pracovnej doby, alebo vyučovania.

Podrobnosti SD č.: 78 / 2013

Rôzne služby. Monitorovacia služba autobusov, kontaktné miesta pre pasažierov, dopravné karty, systém EMBASE, ktorý prináša zľavy, možnosť cestovať kartou po celom Slovensku , zľavy na nákupy a pod.

Podrobnosti SD č.: 79 / 2013

Klimatizované autobusy. Vodiči zapínajú klimatizáciu už pri vonkajšej teplote 22°C. Nemá svoj význam, keď ľudia otvárajú okná.

Podrobnosti SD č.: 80 / 2013

Právomoc na pomoc. Od 1. 9. 2013 bola v platnosti nová európska legislatíva, podľa ktorej má cestujúci právo na pomoc pri preprave osobne, na telefonickú žiadosť a na e-mail.

Podrobnosti SD č.: 81 / 2013

Informácie. Pre cestujúcich ich poskytuje SAD na web. stránke, v klientskom centre, v autobuse alebo na autobusovej stanici.

Podrobnosti SD č.: 82 / 2013

Podnety cestujúcich. Nech ich predložili akoukoľvek formou, podnik sa ich snažil vybaviť čo najskôr k spokojnosti cestujúcich. Čoraz častejšie sa objavujú poďakovania za služby z radov cestujúcich.

Podrobnosti SD č.: 83 / 2013

7. kapitola

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Verejná tabuľka MsÚ.

4. 4. SSE začala s mestom konanie o výstavbe a rozšírení elektrických sietí v oblasti Pšurnovice. Jednalo sa o opravy napätia , aby sa predišlo úrazom el. prúdom krytmi a izoláciou.

21. 5. mesto informovalo o zámere Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2013 – 2015.

6. 8. OR Hasičského a záchranárskeho zboru v Žiline vyhlásilo zvýšené nebezpečenstvo požiaru na lesných pozemkoch aj v okrese Bytča. V čase zvýšeného nebezpečenstva zakázalo fyzickým osobám zakladať v lesoch ohne, odhadzovať nezahasené cigaretové opalky a vypaľovať porasty suchých tráv. 27. 8. odvolalo OR čas zvýšeného nebezpečenstva.

16. 8. OÚ ŽP Žilina vydalo stavebné povolenie pre SEVAK na stavbu rozšírenia vodovodu v k. ú. Bytča – Hliník. V SD uvádzam koľko podmienok musel dodržať stavebník, aby sa ochránilo ŽP.

Podrobnosti SD č.: 84 / 2013

14. 11. Prevádzka na spracovanie kovov v Bytči – Hrabovom zvýšila kapacitu o 1800 m³. Za mesiac sa zvýšila kapacita z 20 000 na 27 000 ton. MsÚ prikázal prevádzkovateľovi upraviť kanalizáciu, skladovacie boxy, panelovú plochu a iné.

Rozpočet mesta.

Mesto prijalo z poplatkov za dane: za užívanie verejného priestranstva: 1 300 €; za komunálny a stavebný odpad: 282 920 €; za znčistenie ovzdušia: 600 €; za psa: 10 200 €; za zber odpadu : 365 780 €.

Rozpočtové výdavky: odpadové a vodné hospodárstvo: 309 790 €; zeleň a verejné osvetlenie: 418 710 €; samotná rekonštrukcia verejného osvetlenia: 15 150 €; ochrana ŽP : 2 320 €; budovanie detských ihrísk: 3 500 €; likvidácia komunálneho odpadu: 282 920; evidencia chovu zvierat: 1 150 €;

Furmanská súťaž.

Chovatelia koní Bytča – Pšurnovice v spolupráci s primátorom mesta usporiadali furmanskú súťaž pod názvom: „ Zručnosti ovládania konských záprahov“. Súťaž sa konala 5. januára v Bytči na Kaplnke.

Odvoz odpadu.

Odvoz separovaného odpadu počas celého roka prebiehal každý pondelok. Harmonogram na jeho vývoz sme si mohli vyzdvihnúť na MsÚ . Separovali sa plasty, papier, sklo a batérie. V apríli a októbri boli pristavené veľkokapacitné kontajnery postupne na všetky ulice mesta a prím. častí. Do nich sme mohli klásť objemový, elektronický a biologicky rozložiteľný odpad. Tieto kontajnery sa týkali najmä obyvateľov rodinných domov. V meste sa ďalej

objavili kontajnery béžovej farby, do ktorých sme mohli odkladať textil, šatstvo, obuv a hračky.

Technické služby nás pred Vianocami upozornili na zmenený harmonogram odvozu odpadu.
Podrobnosti SD č.: 85 a, b / 2013

Čipovanie zvierat.

Už vo februári nás veterinárna správa cez všetky médiá upozorňovala, že si musíme dať začipovať psov, mačky i fretky. Od 30. 9. tohto roka budú musieť byť všetky psy, mačky a fretky začipované. Štát udeľuje túto povinnosť aj vtedy, ak zvieratá vôbec nevychádzajú z domu. Čipovanie je dôležité na evidenciu. Pre majiteľa znamená lepšie vyhliadky na nájdenie v prípade straty zvieratá, ako aj jeho identifikáciu. Všetci majitelia boli upozornení, že ak zanedbajú túto povinnosť, hrozí im pokuta až do 300 €, podnikatelia od 2 500 do 40 000 €.

Proti tomuto kontroverznému zákonu sa začalo búriť čoraz viac majiteľov zvierat a koncom roka odrazu nemusel dať začipovať zviera ten, kto nechcel. Pre mnohých z nás už bolo neskoro. Do konca septembra si dali začipovať svoje zvieratá tisíce majiteľov. Veterinári postupne zvyšovali ceny a dobre sa pri tom „nabalili“. Jeden čip má hodnotu asi 3 €, ceny u veterinárov sa pohybovali od 20 do 40 €. . Odrazu sa v tom zvätku zistilo, že stačilo začipovať zvieratá, ktoré opúšťajú hranice štátu.

Podrobnosti SD č.: 86 a, b, c / 2013

Kone Súľov.

Občianske združenie (OZ) Kone Súľov propagovalo letákmi svoje celoročné akcie. Boli nimi jazdenie, výcvik, hipoterapia a vedenie detí na koňoch. OZ organizovalo aj denné letné tábory.

Podrobnosti SD č.: 87 / 2013

Žilinský útulok.

Viacerí naši občania, ktorí chceli zachrániť psíka alebo mačku, sa potešili, že bol v Žiline otvorený útulok. Pravidelne cez MY ŽN informoval čitateľov o nových prírastkoch a možnostiach zaobstarať si zviera. V novinách sme mohli vidieť fotografiu zvieratá a jeho stručnú charakteristiku. Útulok zároveň poskytoval poradenské služby.

Podrobnosti SD č.: 88 / 2013

Vodné vtáctvo.

Výstavu Vodný svet, ktorá zachytila vodné vtáctvo, sme si mohli pozrieť v Sobášnom paláci od júla až do 31. 8. Výstavu pripravili pracovníci zoologickej sekcie Považského múzea. Zachytili tak nesmiernu rozmanitosť života v našich sladkovodných ekosystémoch. V našom okolí sa nepravidelne vyskytuje až 29 druhov vodných vtákov. Ich počet narastá v období zimnej migrácie.

Podrobnosti SD č.: 89 / 2013

Huby.

V druhej polovici septembra sa do lesa oplátilo ísť. Do lesov sa vybralo stovky hubárov. Na krajoch to vyzeralo ako na odstavnom parkovisku a napriek tomu ľudia nosili domov plné košíky húb. Les je veľký zázrak, že zarodí aj po takej invázii návštevníkov.

Podrobnosti SD č.: 90 a, b / 2013

Súťaž.

Od polovice septembra mohli čitatelia MY ŽN hlasovať za najsympatickejšieho domáceho miláčika. Vyberali si z fotografií 35 psíkov a mačiek. Pre všetkých bol najsympatickejší kocúr Max od Kataríny Tesařovej z Bytče, ktorá dostala od redakcie kvalitné krmivo, 50-eurovú poukážku na nákup krmiva, knihu o zvieratách a 40-eurovú poukážku na nákup cez Zľavomat. Redakcia ocenila aj najkrajšieho psíka a jedného z hlasujúcich čitateľov.

Podrobnosti SD č.: 91 / 2013

Stavovci.

O stavovcoch, aktívnych v zimnom období bola výstava, ktorú začiatkom novembra otvorilo Považské múzeum v Sobášnom paláci v Bytči. „Zimní otužilci“ je názov výstavy, ktorá bola od 11. 11. sprístupnená všetkým záujemcom z Bytče a okolia. Výstava bola návštevníkom prístupná do konca januára 2014.

Podrobnosti SD č.: 92 / 2013

Nový projekt.

Nový projekt separovaného biologicky rozložiteľného odpadu finišuje. Projekt má názov „Zvýšenie separácia odpadu v Bytči a okolitých obciach. Podporu získal cez operačný program Životné prostredie. Celkové výdavky naň budú 967 tisíc €. Väčšinu z nich uhradí EU. V novembri boli v priestoroch TS k dispozícii zberné nádoby rozličného typu a charakteru.

MsÚ pozval do Bytče všetkých zainteresovaných starostov, aby vyriešili, kde sa bude odpad zhromažďovať a likvidovať. Povinnosť tento odpad zbierať vyplýva zo zákona. V prvej fáze projektu si náklady zoberú na plecia obce zo svojich rozpočtov. Prognóza hovorí, že by takto mali spracovať až 1 100 ton odpadu ročne. Obyvateľov treba poučiť o tom, že o čo viac materiálu vložia do špeciálnych nádob, o toľko menej ich dajú do iných kontajnerov a o to menej často ich bude treba odvážať. Škoda, že sa nepodarilo preraziť myšlienku kompostárne.

Podrobnosti SD č.: 93 / 2013

Počasie.

V kapitole počasie som sledovala aj vplyv poveternostných podmienok na životné prostredie okolo nás i v Európe. Počasie zaznamenalo veľa rekordov a extrémov.

- 63 rokov nebolo na konci marca tak zima, ako tento rok. Celý marec bol mimoriadne veterný. 25. a 26. 3. bola víchrica aj v horách neďaleko Bytče, keď bola sila vetra 70 km/ h. Marcové ochladenie bolo doteraz normálne, ale trvalo 2 -3 dni a nie týždeň.
- Apríl sa začal nadpriemerným chladom s nočnými teplotami -7 °C a skončil sa extrémnou horúčavou, keď bolo 30. 4. 28 °C cez deň.
- V máji bolo tak chladno celý týždeň, že sme museli znovu začať kúriť. Koncom mája boli nočné teploty 4 °C. Stále fúkal S vietor.

- Júnové nekonečné dažde spôsobili veľké záplavy. Mestá na západe Európy (Nemecko, ČR) sa pre veľké záplavy topia pod 11 m vodou. V Prahe bol núdzový stav a zatvárali niektoré stanice metra. V ČR zahynulo 8 ľudí. V Bratislave stúpala Dunaj až na hranicu 1020 cm. Ochranári vo Vysokých Tatrách počítali stavy kamzíkov. Krutá zima a lavíny spôsobili, že sa ich stav znížil o polovicu. Malo ich byť 60 ks a napočítali iba 30 ks.
- V júli sa začali letné horúčavy. Lekári hlásili, že úmrtia zapríčinené horúčkami majú v posledných rokoch tendenciu stúpať. 35 až 37 °C boli horúčavy koncom júla a tie spôsobili, že ľudia kolabovali. V nemocniciach sa ocitlo 14 detí a 180 dospelých. Počas posledného víkendu skolabovalo na Slovensku 390 ľudí následkom horúceho a suchého vzduchu.
- V auguste dosiahli teploty 30 ročný rekord, keď lekári varovali ľudí, aby ostávali v domoch a dodržiavali pitný režim. Na Slovensku bolo zač. augusta najteplejšie v Európe. 8. 8. fúkal neznesiteľne horúci a suchý púštny vietor. V Bytči bolo 37 °C.
- 27. 8. sa počasie otočilo do opačného extrému, keď sa ochladilo na 7 °C , bolo najchladnejšie v Európe. Fúkal S vietor.
- Začiatkom septembra sa začali veľké rozdiely medzi nočnou a dennou teplotou. Za 2 mesiace takmer nič nenapršalo, takže keď 9. 9. začalo pršať bolo to veľmi málo , aby sa doplnil zrážkový deficit.
- 9. 10. chýbalo v pôde stále 30 litrov vody, bolo veľmi sucho. Od 21. 10. prepisovali meteorológovia teplotné rekordy na október. Bolo to preto, že denné teploty boli stále okolo 20 °C.
- Za 130 rokov, bol toto najteplejší november. Noci boli teplé 5 – 6 °C a dni dosiahli až 17 °C. Až Katarína priniesla ochladenie.
- 5. decembra začal v západnej Európe vystrájať uragán Xaver, ktorý spôsobil záplavy, odnášal strechy domov a pod. Prešiel cez Poľsko do ČR. 25. 12. aj okolo nás zúrila víchrica. V horách okolo Makova lámalo stromy a odnášalo strechy. Trvalo to 3 dni, keď aj SHMÚ vyhlásil výstrahu II. stupňa pred nárazovým vetrom , ktorý dosahoval silu 90 km / h.

8. kapitola

Z D R A V O T N Í C T V O

Neurológ.

Celý 30-tisícový bytčiansky okres je už viac ako 4 roky bez neurológa. Pacienti musia za ním dochádzať do Žiliny. Lenže aj v tom je problém. Len málokto z neurológov zo Žiliny je ochotný Bytčanov zobrať. Mne osobne trvalo dlhú dobu, kým ma zobrala lekárka, aj to za poplatok. Posledný neurológ odišiel z Bytče pred 4 rokmi. Manželia Koyšovci najskôr sídlili v budove polikliniky a neskôr si otvorili súkromnú ambulanciu v meste. Boli to lekári, ktorých si pacienti nevedeli vynachváliť. Žiaľ odišli pracovať do zahraničia. Konateľka Medicentra Zdenka Pavlíková rovnako ako aj primátor mesta sa usilujú zo všetkých síl lekára pre Bytču zohnať.

Lenže prevádzkovanie ambulancie závisí najmä od pridelenia financií zdravotnou poisťovňou. Neurologickú ambulanciu sa nepodarilo obsadiť pre nízky limit od zdravotnej poisťovne.

Problém bytčianskej zdravotnej starostlivosti sa netýka len prítomnosti neurológa. Chýba tu detská pohotovosť, detský ortopéd a očný lekár. Aj pán doktor na rehabilitácii je už veľmi starý. Problém je v tom, že mladí lekári odchádzajú do zahraničia a starší majú v Žiline svoje zázemie a dochádzať sa im nechce.

Jediné riešenie sa odrazu vynorilo koncom roka. Začali k nám prichádzať lekári zo zahraničia – Ukrajiny, Bieloruska, Česka, z ďalekého východu a pod. Ja v tom vidím pozitívny prínos, pretože by boli konkurenciou pre tých lekárov, ktorí si myslia, že sú nenahraditeľní. A vyriešili by problém chýbajúcich špecialistov.

Podrobnosti SD č.: 94 / 2013

Výmenný lístok.

Opäť sa po dvoch rokoch vrátili výmenné lístky (VL). Od 1. 4. bol k lekárovi špecialistovi povinný výmenný lístok. Lístok je odporúčaním všeobecného lekára na vyšetrenie k špecialistovi. VL nebolo treba pri úraze, pri kontrole a sústavnej liečbe, pri návšteve očného lekára, psychiatra, kožného lekára, gynekológa a stomatóloga.

Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že pacienti často navštevovali nesprávnych špecialistov, alebo chodili k lekárovi bezdôvodne. Poisťovne evidovali viaceré prípady pacientov, ktorí pre jedno a to isté vyšetrenie navštívili viacerých lekárov. Mnohí lekári a aj pacienti mali na lístky protichodné názory.

Podrobnosti SD č.: 95 / 2013

Sanitky bez lekárov

Sanitiek, v ktorých príde k pacientovi iba záchranár, bolo od apríla menej. Ministerstvo zdravotníctva zmenilo 26 ambulancií rýchlej lekárskej pomoci na ambulancie so záchranárom. Od apríla bolo teda v štáte 92 sanitiek s lekárom a 181 so záchranárom. O tom s akým obsadením pôjde sanitka, rozhodlo operačné stredisko. Vznikne tým menší tlak na

nemocnice a ich urgentné príjmy. Ministerstvo tvrdí, že sa zmenou ušetria takmer 3 milióny eur. Či tým neutrpí pacient, to ukáže čas.

Od 1. apríla by mala byť záchranka v Bytči bez lekára. Takéto riešenie sa ani obyvateľom, ani ich starostom nepáči. Bytča totiž patrila k tým, v ktorých sa mali záchranné služby pretransformovať. Čiže mala ostať bez lekára. Veľmi dôležité pre nás ostalo to, že súčasný počet ambulancií záchrannej zdravotnej služby zostal zachovaný. Aj naďalej ich bude 280 v SR, takže ich dostupnosť pre pacienta bude rovnaká ako bola.

Rozdiel medzi sanitkami s lekárom a bez neho je napr. ten, že záchranár nemôže podať lieky, infúziu a pod. Musí pacienta vždy odviezť do nemocnice, aj keď to nie je vždy nutné.

Podrobnosti SD č.: 96 a, b / 2013

Hniezdo záchrany.

20. februára našli zamestnanci pôrodnického oddelenia v ŽNsP v Hniezde záchrany malé dievčatko. Dali jej meno Lívia podľa dňa v kalendári keď ju našli. Keďže bola podchladená, lekári ju okamžite dali do inkubátora. Matka sa o dieťa môže prihlásiť do 6 týždňov. Musí ale presne označiť, čo malo oblečené. Ak sa dovedy neprihlási, dieťa bude adoptované. Lívia je 6 bábätko nájdené v žilinskej nemocnici a 43 v SR.

Aby sa zabránilo tragickým udalostiam, má žena možnosť i na utajený alebo anonymný pôrod.

Podrobnosti SD č.: 97 a, b, / 2013

Deň narcisov.

12. apríla sme v uliciach stretli po sedemnásty krát dobrovoľníkov, ktorí robili zbierku pre onkologických pacientov. Tento rok žltý narcis rozdávali pod heslom : „ Prijmite kvietok nádeje“...

Celková vyzbieraná suma v regióne bola 25 096,15 €, čo je o 5000 viac ako vlani. Okrem súkromných osôb prispeli hojnou mierou aj firmy, úrady, školy a obce.

MY ŽN upozornili čitateľov, aby si dobre pozreli, komu dávajú peniaze. Vyhnú sa tak podvodníkom.

Podrobnosti SD č.: 98 a, b / 2013

Primár onkológie.

Medzi najlepších lekárov na Slovensku patrí primár Richard Hrubý, ktorý pracuje na odd. Klinickej a radiačnej onkológie žilinskej fakultnej nemocnice. Špičku odborníkov v medicíne na Slovensku predstavili v spoločnom projekte Top lekári. Hlavní odborníci min. zdravotníctva, oslovené štátne a súkromné nemocnice i čitatelia Zdravotníckych novín nominovali vyše 100 lekárov. Hlasovaním z nich vybrali odborníci 33 najlepších. Z nich 11 sa stalo Top lekárom, medzi nimi aj doktor Hrubý. MUDr. Hrubý upozorňuje, že tento odbor vedie k veľkej pokore, že on osobne si veľmi váži a obdivuje svojich pacientov pre ich statočnosť a bojovnosť. Lekár zároveň tvrdí, že onkológia je jedným z najdynamickejších sa vyvíjajúcich odborov v medicíne. Žiaľ rakovina je návratná choroba a cieľom moderných postupov je znížiť riziko návratu choroby.

Píšem o ňom preto, že na svojom odd. lieči veľa pacientov z Bytča a okolia

Onkologické odd. dostalo do daru od Občianskeho združenia Žilinské Venuše 2 chladničky z mraziakmi. Sem si môžu pacienti na odd. ukladať veci, ktoré im prinesú príbuzní. Minulý

rok dostali zdvíhacie zariadenie, ktoré pomáha prenášať imobilných pacientov, alebo rádiá s CD nosičmi.

Podrobnosti SD č.: 99 a, b / 2013

Darcovstvo krvi

Vianočná kvapka krvi má u nás svoju tradíciu. V Bytči sa rozhodli zorganizovať hromadný odber krvi 9. 12. Darcovia prišli do Domu kultúry. Celú akciu organizovala manažérka DK spolu s Národnou transfúznou službou v Žiline.

Podrobnosti SD č.: 100 / 2013

Lekárne.

V Bytči pracujú 4 lekárne. Dr. Max sídli na S. Sakalovej, Vitae v budove novej polikliniky, Zlatý orol na ul. S. Sakalovej a na Námestí SR je lekáreň na svojom tradičnom mieste. Pred sviatkami nám vždy formou tlače oznámia, kedy budú mať pohotovostnú lekárenskú službu.

Podrobnosti SD č.: 101 / 2013

Verejná zbierka.

Zamestnanci spoločnosti KIA zorganizovali verejnú zbierku na pomoc nemocnici v Žiline. Takmer 80 zamestnancov vyrazilo do ulíc, aby za symbolické euro predávali vianočné darčeky. Vybierali viac ako 1000€. Túto sumu vedenie zdvojnásobilo.

Za tieto peniaze na 14-tich lôžkových odd. doplnili nové poháre, šálky, termosky, taniere a iné predmety bežnej potreby.

Podrobnosti SD č.: 102 / 2013

Parkovné.

Koncom roka sa v médiách rozprúdila debata o tom, koľko vyberajú nemocnice na parkovacom poplatku. Pretože Bytčania chodia často do FN v Žiline, zaujímali ma ceny parkovania práve tu. Po každej polhodine sa platia 2 eurá; ZŤP platia 10 centov za pol hodiny a darcovia krvi neplatia vôbec. Parkovanie prevádzkuje nemocnica. Keď som porovnala cenu poplatkov, zistila som, že žilinská nemocnica ju má najvyššiu v SR.

Podrobnosti SD č.: 103 / 2013

Veterinárna klinika.

Veterinárna klinika Žilina je špecializované pracovisko. O zdravie psov, mačiek, a ostatných spoločenských zvierat sa stará už 17 rokov. Patrí medzi najmodernejšie a najlepšie vybavené pracoviská svojho druhu na Slovensku. Ponúka okrem klasického ošetrovania preventívne prehliadky, poradenstvo, čipovanie, vystavovanie pasov a iných dokumentov.

Podrobnosti SD č.: 104 / 2013

Smutná bilancia.

Počas týchto Vianoc sa otrávil alkoholom 197 ľudí tak, že museli byť lekársky ošetrení. Z celkového počtu bolo 5 detí.

Prerušenie tehotenstva.

Údaje Národného centra zdravotníckych informácií ukazujú, že vlani bolo na Slovensku priemerne 6 interrupcií na 1000 žien. Demografi zistili, že Orava, Kysuce a sever Slovenska sú dlhodobou oblasťou s vysokou plodnosťou a nižšou potratovosťou. Sever Slovenska je konzervatívnejší, viac je tu veriacich ľudí a podstatne menej rozvodov. Na juhu sú potraty relatívne lepšie dostupné, lebo ich robia aj centrá jednodňovej chirurgie. Veľké percento tu robia aj rómske ženy, kde v tejto otázke chýba osveta.

Podrobnosti SD č.: 105 / 2013

Hodnotenie nemocníc.

V priebehu roka hodnotili poisťovne všetky nemocnice. Podľa nich mala FNsP v Žiline negatívne hodnotenie. Spomedzi 81 nemocníc sa umiestnila na 76 mieste. Medzi fakultnými nemocnicami je najhoršia v SR. Spokojnosť s nemocnicou sa neodvíja len od kvality služieb, ale aj od toho ako vyzerá. A na to treba peniaze. Vedenie nemocnice sa proti prieskumu ohradilo, pretože počet dotazníkov bol príliš nízky (35 dotazníkov na 1 nemocnicu) v porovnaní s počtom vyšetrených pacientov. V prvých 8 mesiacoch roka vyšetrili asi 50 tisíc pacientov VŠZP a viac ako 11 tis. bolo hospitalizovaných. Nemocnica sa opierala o vlastných 792 dotazníkov, ktoré vyplnili pacienti. Vyplývalo z nich, že boli spokojní so zdravotnou starostlivosťou na 97,86 %.

Podrobnosti SD č.: 106 a, b, c / 2013

Chrípka.

Od novembra do konca kalendárneho roka šarapatili v Bytči a okolí respiračné ochorenia. Tento raz sa prejavovali silným zadúšajúcim kašľom a zahlienením horných dýchacích ciest. Zdravotníci informovali prostredníctvom novín o podrobnostiach ako rozlíšiť chrípku od prechladnutia, ako sa pred nimi chrániť a predchádzať im. Počasie tento rok priam vyvoláva ochorenie. O mrazoch niet ani chýru, stále mrholí a teplota je nad nulou.

Podrobnosti SD č.: 107 / 2013

Zelenina.

Móda sa prejavuje aj v gastronómii. Jedlá, ktoré sme jedávali voľakedy, sú dnes nezdravé, ťažko stráviteľné a pod. Do kuchýň sa čoraz viac vracia zelenina. Najviac používaná je: cibuľa, cesnak, mrkva, petržlen a zeler. Toto je základná päťka. Môžeme z nich variť hotové jedlá, ale aj dochucovať, zjemňovať a prifarbovať. K nim pribudli pašternák, cvikla , cuketa a topinambur, ktorý si ľahko vypestujeme v záhradách.

Mnohí kuchári nezabúdajú na paradajky , špargľu a strukoviny. V každom prípade naši kuchári uprednostňujú domácu zeleninu. Je nelogické voziť sem zeleninu z opačného konca sveta, keď si ju dopestujeme aj doma.

Podrobnosti SD č.: 108 / 2013

Lekári pôsobiaci v meste v minulosti.

Za feudalizmu bol osobným lekárom Juraja Thurzu Samuel Dávid Spilenberg.

Z roku 1577 sa zachovala písomná zmienka o tom, že Bytčan Imrich Forgász odporučil za lekára do Trnavy Ondreja Ďuriča, lebo vedel po slovensky.

V roku 1756 bol lekár v Bytči Michal Smidt.

V roku 1866 bol súkromný lekár panstva Maximilián Kohn

V rokoch 1825 – 1832 bol lekárom Poppar. V polovici 19 st. tu pôsobili lekári : Spingler, Štefan Matúšek a Jozef Ballay.

V roku 1884 bol župný lekár doktor Brančík a Dr. Bech.

V roku 1897 bolo v meste 6 lekárov pre celý okres. Boli to : MUDr. : Kohn, Miksa, Armin Politzer, Bernard Been, Ladislav Šujanský. Pôrodník a chirurg doktor Ignác Beck.

V tomto roku tu pôsobili pôrodné asistentky : Mária Treskoňová, Barbara Sakalová, Donátová, Miličková a Jozefa Treskoňová.

Po prvej svetovej vojne pôsobili v meste ako okresní lekári: Otakar Červenka, Armin Politzer, Štefan Skotnický.

Obvodní lekári boli: Dezider Horanský, Aladár Schon, Ivan Hálka (ordinoval pre chudobných zadarmo) Konštantín Fábry, Lacko, Gross

Zubní lekári: Dreschler, Karel Kříž a Polan.

Od roku 1945 pôsobili v Bytči lekári: MUDr.: Alexander Mičieta, Štefan Dlugoš, Ladislav Adam, Emil Remšík, Mičietová, Cipko, Pivko, Machinová, Pick, Bobínek, Sagal, Brožová, Turčan, Martinka, Dirnbach, Hrádek a Horanský.

Súčasní lekári pôsobiaci na poliklinike: internisti : Haluška, Mikoláš, Radolec; pediatri : Louda, Koleda, Čelková ; očné odd.: Vitteková; gynekológovia : Kauzal, Ančicová ; kožný : Meliš ; chirurg : Chromčík ; krčný : Lahlo ; pľúcne a alergia: Tomaníková a Bálintová ; psychiater : Loncková ; rontgenológ : Horanský ; obvodní lekári : Forner, Johanidesová, Škulavíková, Polák, Kysela, Papánková, Bariak ; zubní lekári : Mičieta, Hrnčiarová,

Informácie mi pomohol spracovať do kroniky pán Štefan Harvánek.

9. kapitola

ŠKOLSTVO

Verejná tabuľka MsÚ.

13. 12. MZ schválilo VZN o dotácii na mzdy a prevádzku na žiaka v šk. zariadeniach, ktoré boli v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta takto: ŠKD na Ul. mieru: 383,88 € ; ŠKD Lániho : 445 €; MŠ Dostojevského : 2038,43 €; MŠ Hurbanova:1828,65 €; MŠ Hrabové: 2859,55 €; MŠ Pšurnovice : 1914,12 €; ŠJ Mieru: 150,72 €; ŠJ Lániho: 249,81 €; CVČ 101,84 €; ZUŠ 575,49 €; Súkromné CVČ 89, 62 € a Súkromná jazyková škola 24, 38 €. Spolubola dotácia na školstvo vo výške: 1 570 410 €.

Rozpočet.

Príjmy a výdavky týkajúce sa školstva .

Príjmy z poplatkov : CVČ : 4 350 € ; ZUŠ : 29 390 €; ZŠ Lániho : 15 000 €; ZŠ Mieru : 30 510 €; Školský klub (ŠK) Mieru: 9 310 €; ŠK Lániho : 3 100€ ; stravné v Školskej jedálni (ŠJ) : 51 200 €; MŠ : 23 500 €.

Výdavky. Vzdelávanie a mládež spolu : 3 502 440 ; ZŠ (spolu) : 1 804 340 €; ZŠ Mieru: 1 183 950 €; ZŠ Lániho : 620 390 €; MŠ (spolu) : 791 310 €; MŠ Dostojevského : 259 940 €; MŠ Hurbanova: 285 320 €; MŠ Hrabové : 63 390 €; MŠ Hliník: 99 570 €; MŠ Pšurnovice 43 880 €; Vzdelávanie voľného času spolu : 607 590 ; CVČ : 154 930 €; ZUŠ : 321 380 €; Školské stravovanie (spolu) : 251 040 €; ŠJ Mieru: 130 000€; ŠJ Lániho : 121 040 €; Školské kluby (ŠK) : 131 280 € ; ŠK Mieru : 93 600; ŠK Lániho : 37 680 € ; súkromné šk. zariadenia: 33 500 € a šk. úrad : 12 640 €. Vymenované výdavky boli určené na mzdy zamestnancov, poistné, energie a pod.

Správa o vzdelávacej činnosti škôl a školských zariadení.

Mesto bolo zriaďovateľom 11 škôl a šk. zariadení. Z toho :

- 7 škôl a šk. zariadení bez právnej subjektivity - 5 materských škôl
- 2 školské jedálne
- 4 školy a šk. zariadenia s právnou subjektivitou - 2 základné šk., ZUŠ a CVČ

Školské jedálne (ŠJ)

1. ŠJ na Ul. mieru - pripravovala stravu pre kmeňovú ZŠ, MŠ Dostojevského, Hrabové, Hliník n/V, Pšurnovice, Malý Bytču, pre dôchodcov (do 30. 4. 2013) a pre Hvozdicu

- 3 počet zamestnancov 15 z toho : 5 na úväzok pre MŠ a 1 vodič
- 4 priemerný mesačný počet stravníkov 742

- 5 počet vydaných obedov žiakom 96 693, dospelým 12 292 , dôchodcom 6 943
 6 počet vydaných doplnkových jedál 80 341

2. ŠJ na Ul. Eliáša Lániho - pripravovala stravu pre kmeňovú ZŠ, gymnázium, MŠ Hurbanova a súkromné predškolské zariadenie.
- počet zamestnancov 12
  - priemerný mesačný počet stravníkov 565
  - počet vydaných obedov žiakom 80 375, dospelým 12 573, dôchodcom 836, súkr. predšk. zariadeniu 2 410,
  - počet vydaných doplnkových jedál 49 456

Materské školy (MŠ)

1. Údaje o počte detí a tried

Škola	triedy	počet detí	počet predškolákov	zaškolenosť
MŠ Ul. Dostojevského	7	129	47	100 %
MŠ Ul. Hurbanova	8	161	53	100 %
MŠ Hrabové	1	22	6	100 %
MŠ Hliník n / V	3	52	13	100 %
MŠ Pšurnovice	1	17	5	100 %
Spolu :	20	381	124	100 %

2. Prehľad o počte zamestnancov

Škola	pedagogickí	ostatní
MŠ Dostojevského	14	4 + 2 na skrátený úväzok
MŠ Hurbanova	16	4 + 2 - „ -
MŠ Hrabové	2	1 + 1 kurič iba v zime
MŠ Hliník n / V	5	3 + 1 - „ -
MŠ Pšurnovice	2	1 + 1 - „ -
Spolu:	39	všetci boli kvalifikovaní.

3. Ďalšie vzdelávanie pedag. pracovníkov

- Inovačné funkčné 3
- Digitálne technológie v MŠ 4
- Kreslenie v grafickom programe 8
- Šk. projekty a medzinárodné priateľstvá 3
- Zvyšovanie kvalifikácie na VŠ 7
- Inovácie v didaktike 8
- Učiť moderne 10
- Kurz prvej pomoci všetky učiteľky
- Predatestačné vzdelávanie 5

4. aktivity a prezentácia škôl na verejnosti

Všetky MŠ vystúpili s kultúrnym programom na akademii MŠ „ Na krídlach radosti“, zapojili sa do výtvarných súťaží (Dúhový kolotoč, Zázraky prírody, ...), literárnych súťaží (Mám básničku na jazýčku, Rapotavá straka). Zúčastnili sa divadelných predstavení v Bábkovom divadle v Žiline, CVCČ, v Dome kultúry, výchovných koncertov v ZUŠ, požiarnej súťaže v Hliníku. Absolvovali predplavecký výcvik, Školy v prírode. Boli na exkurzii u rezbára, v autoškole, na besede s policajtni. Pripravili si kultúrne pásma pre mamičky, babičky a dedkov. Boli na výlete v Súľove, Papradne, Rajeckej Lesnej, v lesoparku v Žiline, na Strečne. Navštívili mestskú knižnicu, vodné akvárium, výstavu zeleniny a ovocia.

5. Projekty, do ktorých boli MŠ zapojené

- EKODETI	MŠ Dostojevského
- Škola priateľská k deťom	MŠ Hliník n / V
- Adamko hravo – zdravo	MŠ Pšurnovice, Hurbanova
- Bezpečná škôlka	MŠ Hliník, Hurbanova, Dostojevského
- Rozvoj rannej čitateľskej gramotnosti	MŠ - všetky
- Poznaj , miluj, ochraňuj	MŠ Hurbanova
- projekty zamerané na zdravie	MŠ – všetky
- Skvalitnenie ŽP	MŠ Hliník n / V
- Zdravý úsmev (zubná hygiena)	MŠ Hurbanova
- Teta Zitka Obezitka	MŠ Dostojevského
- Veľká noc k nám s jarou letí	MŠ Hurbanova
- Chránime prírodu, chránime seba	MŠ Hurbanova
- Slniečkové deti	MŠ Hrabové
- Farebný svet na papieri	MŠ Hrabové
- Rozvoj grafomotorických zručností	MŠ Pšurnovice, Dostojevského
- Evička nám ochorela	MŠ Hurbanova
- Veselé zúbky	MŠ Hrabové, Dostojevského
- Enviroprojekt	MŠ Pšurnovice
- Noc s Andersenom (v knižnici)	MŠ Dostojevského

6. priestorové a materiálne podmienky.

MŠ majú dostatočne veľké priestory, pomôcky a hračky sú postupne doplňané. Všetky MŠ majú k dispozícii výpočtovú techniku a internet. MsÚ postupne opravuje a zlepšuje stav budov a areálov. Pri vybavení MŠ pomáhajú sponzori a rodičia.

MŠ Dostojevského - kúpili detské stoličky, poličky na uteráky, vysávač, pružinovú hojdačku do záhrady, digitálne technológie, fotoaparát.

MŠ Hurbanova - kúpili stoly, rádio, počítačovú zostavu, posteľnú bielizeň, koberec, digitálny mikroskop, mikrofón, fotoaparát a kameru, PC stôl pre deti. Vybudovali 2 spálne, doplnili inventár do tried, vymaľovali šatne.

MŠ Hrabové - kúpili učebné pomôcky, posteľnú bielizeň. Opravili časť strechy,

zábradlie v átriu, potrubie v kuchyni. Natreli dvere, zabezpečili teplú vodu v umyvárni.

MŠ Pšurnovice - kúpili nové učebné pomôcky, hračky, počítač
MŠ Hliník n / V - kúpili posteľnú bielizeň, ležadlá, elektrickú vŕtačku , tepovač, didaktické pomôcky, hračky, športové potreby, stoly a stoličky pre deti. Vymenili podlahy v triede, vymaľovali ju.

7. Finančné a hmotné zabezpečenie

Príspevky od zriaďovateľa, rodičov a sponzorov využili na opravy, nákup učebných pomôcok, hračiek, detského nábytku a pod.

8. Cieľ rozvoja MŠ.

Hlavným cieľom výchovy a vzdelávania je pripraviť deti na vstup do ZŠ, poznávať tradičnú ľudovú kultúru (najmä nášho regiónu), zvyšovať pohybové aktivity detí. Vo všetkých MŠ sa realizoval projekt zameraný na rannú čitateľskú gramotnosť a aktívnu ochranu vlastného zdravia.

9. Dobré výsledky a nedostatky.

Dobré výsledky dosiahli MŠ v rozvoji materinského jazyka, v realizácii projektov, krúžkov, aktivít pre rodičov a verejnosť, spolupráci s ZŠ, ZUŠ a CVCĎ . Vďaka zriaďovateľovi sa zlepšila vybavenosť škôl a ich priestorov.

Nedostatky boli najmä vo vzdelávacej činnosti. Nedostatočne sa využívali nové metódy práce, rôznyi materiál. Málo sa venovala pozornosť poruchám reči a komunikovaniu detí.

Podrobnosti SD č.: 109 / 2013 (správa o školstve)

Lienka.

Materská škola Dostojevského vydáva svoj časopis Lienka. Z čísla jar – leto sme sa dozvedeli ako sa deti rozlúčili s Vianocami, naučili sa niečo o ročných obdobiach, o lesných zvieratkách, predškoláci sa pripravili na vstup do školy. Spoznali jarne ľudové zvyky – fašiangy, vynášanie Moreny, stavanie mája. Spoznávali jarne kvety, zbierali starý papier, naučili sa separovať odpad. V týždni rodiny pripravili pre rodičov darčeky a program.

Podrobnosti SD č.: 110 / 2013

MŠ Hliník n /V. Deti s učiteľkami sa zapojili do zbierky UNICEF s názvom „ Týždeň modrého gombíka“ v dňoch od 13. do 19 mája. Modrým gombíkom odmenili každého rodiča, či návštevníka, ktorý prispel do zbierky pre deti v africkej Ugande. Mysleli aj na svojich chorých rovesníkov na detskom odd. onkológie , ktoré potešili na ich spoločný sviatok Deň

detí.

Podrobnosti SD č.: 111 / 2013

Akadémia. Všetky MŠ z Bytče a prím. častí si pripravili program na akadémiu „Na krídlach radosti“. Spievali piesne, riekanky, predstavili sa v scénkach, tancoch a hrách. Akadémia bola v DK 12. 6. 2013.

Základné školy.

Základná škola Ul. mieru.

1. Prehľad o počte tried a žiakov.

Počet tried celkom:	44	
Počet žiakov celkom:	839	
Počet odd. ŠKD:	9	
Počet žiakov zapísaných do 1. ročníka:		101
Počet deviatakov :	87	
Počet žiakov prijatých do škôl z 9. roč.:		87
na 8. roč. gymn.	10	

2. Prehľad o počte zamestnancov

Pedagogickí	70 (61 učiteľov a 9 vychovávateľov)
Ostatní	14

3. Ďalšie vzdelávanie pedag. zamestnancov.

- v oblasti jazykov (anglický, nemecký)	10
- dopĺňujúce kvalifikačné štúdium	3
- inovačné vzdelávanie	8
- aktualizčné vzdelávanie	29
- funkčné vzdelávanie	1
- modernizácia vyučovacieho procesu	8
- atestácie	12

4. Aktivity a prezentácia školy na verejnosti

- deň otvorených dverí
- súťaže: výtvarné (Náš farebný svet, Moja obľúbená kniha, Moja mama, detský svet ...)
Dopravná v spolupráci s ms. políciou, a Požiarnym zborom
- výlety, exkurzie, výchovné koncerty, návštevy divadla, výstava kníh ...

- práca divadelného krúžku Nudakaz
- žiaci 9. roč. spracovali video v angl. jazyku „Naša škola“
- krstenie CD s nahrávkou ľudových piesní na Námestí SR
- pobyt v škole v prírode
- policajná akcia Jablko citrón , exkurzia do hvezdárne
- projekty žiakov : Čo z plastov, Drogy, Ľudské telo, Zvieratá v mojom okolí, energia v domácnosti, kolobeh vody, Naša mapa, Ochrana prírody ...
- vydávanie občasníka Denný prorok
- zapojenie sa do celoštátneho projektu Orange
- besedy: Deň Zeme, so spisovateľkou Z. Kuglerovou a G. Murínom
- celoslovenské verejné čítanie iniciované UNICEF

Súťaže:

Okresné kolo - pytagoriáda, olympiády: matematická, geografická, v cudzích jazykoch, dejepisná, fyzikálna, biologická, slovenský jazyk: Hviezdoslavov Kubín, Šaliensky Matko, Sárova Bystrica – moderovanie.

Krajské kolo - supertrieda 1. m. ; biologická olympiáda 2. a 3. m. ; hádzaná 6. m. ; Mladý záchranár 7. a 8. m. ; Mc Donald cup 6. m.

Celoslovenské kolo - enviromentálna olympiáda 90 % úspešnosť, hádzaná 5. m. ; matematický klokan 1. a 9. m.

5. Projekty

- supertrieda
- Bytčianske divadlo
- Európsky deň jazykov
- Motýlia záhrada – objavujeme záhradu z blízka
- recyklohry - zber elektroodpadu
- rekord – Manínska tiesňava
- Majstrovstvá Slovenska v Sudoku
- Noc s Andersenom
- Hrad Slovenska

6. Inšpekcia

Štátna školská inšpekcia už nie je zďaleka taký strašiak , ako bola voľakedy. Tá tohtoročná skonštatovala, že škola pripravuje deti pre ďalšie štúdium a do života na vysokej úrovni.

7. Priestorové a materiálne podmienky školy

Podmienky sú veľmi dobré. Učitelia aj žiaci majú k dispozícii svoju knižnicu. Špeciálne počítačové učebne sú plne vybavené počítačmi, ktoré sú pripojené na internet. Každý pedagogický pracovník má svoj osobný notebook, ktorý využíva k príprave na vyučovanie. Celkovo disponuje škola 52 ks stolných počítačov a 58 ks notebookov. Ďalších 21 ks získali

zapojením sa do projektu s MPC v Banskej Bystrici. Škola má 12 tlačiarňí, 15 dataprojektorov, 1 interaktívnu tabuľu a 7 skenerov.

8. Ciele výchovy

Cieľom školy je vychovávať všestranne pripraveného žiaka pre štúdium na strednej škole a pre proces celoživotného vzdelávania. Učiteľom sa to darí aj vďaka materiálnemu vybaveniu školy. Rozvrh vyučovacích hodín, delenie tried na skupiny, štruktúra prestávok, odstránenie zvonenia na konci hodiny boli zostavené tak, aby vyhovovali psychologickým a hygienickým podmienkam vyučovania.

Podrobnosti SD č.: 109/ 2013 (správa)

50. výročie otvorenia školy.

24. 10. 2013 sa začali oslavy 50. výr. otvorenia školy slávnostnou akadémiou, ktorej sa zúčastnili súčasní zamestnanci školy, ale aj bývalí učitelia a žiaci.

- oslavy sa konali v DK, kde verejnosť a hostí privítalo vedenie školy. Hneď vo vestibule sme mohli obdivovať veľkú tortu, ktorá zobrazovala 6 budov areálu školy.

- hostia sa podpísali do kroniky školy a dostali darčeky ako spomienku na oslavy

- slávnostnú akadémiu začali predstavitelia kraja, cirkvi a mesta svojimi pozdravnými prejavmi

a želaniami jubilantom.

- program, ktorý predviedli deti so svojimi učiteľmi bol strhujúci. Jeho zvláštnosťou bolo, že niektoré jeho čísla predviedli alebo pripravili bývalí žiaci školy,

ktorí tu dnes pôsobia ako učitelia - J. Hrankay, M. Bušfyová, M. Holubec ...

- paralelne s programom na javisku, premietali na bočnej stene foto zábery so života školy od jej

založenia až dodnes. Videli sme na nich učiteľský zbor

- a žiakov na spoločných koncoročných fotografiách, pri práci v krúžkoch, na lyžiarskom výcviku a iných akciách.

- program zakončili hymnou školy, ktorú zložila Xénia Gregušová z 8. E triedy a v ktorej zazneli výstižné slová " Mierová je jedna veľmi veľká rodina ".

- po doznení hymny si vzalo vedenie školy na starosť defilé zamestnancov školy, pri ktorom si z

rúk riaditeľa Rudolfa Takáča prevzali pozdravný list a potom

krásnu ružu z rúk zástupkyne Katky Hromcovej - súčasní, bývalí učitelia aj dnešní

dôchodcovia a napokon prevádzkoví pracovníci dnešní a minulí.

- po slávnostnej časti boli všetci hostia a uč. zbor pozvaní na pohostenie, vo vestibule ale aj v priestoroch 1. poschodia DK.

- starší učitelia boli nadšení, že sa po rokoch stretli s bývalými kolegami a pospomínali si na mladosť v škole

- všetci odchádzali plní krásnych dojmov a spomienok

- súčasťou osláv bola aj prezentácia školy na veľkých paneloch rozmiestnených okolo rieky na

námestí. Na nich si okoloidúci mohli pozrieť vývoj školy

vo forme starých fotografií, ale aj súčasnosť a možnú budúcnosť

- všetci prítomní boli obdarovaní okrem iného aj brožúrkou prezentujúcou umelecké aktivity

detí a bulletinom, kde boli prezentované pozdravné príhovory primátora mesta, stručná história a súčasnosť školy. V kapitole " Vyberáme z kroniky" sú menovaní bývalí riaditelia, učitelia, vzácní hostia, ktorí školu navštívili Škola vyslala do života 5 353 žiakov, ktorých učilo 273 učiteľov.

- na stranách 19 - 21 sú menovite uvedení všetci bývalí i dnešní učitelia a iní zamestnanci školy
- svoje želania a posolstvá vyjadrili bývalí žiaci, ktorí sú dnes úspešní učitelia, podnikatelia, lekári, športovci, sudcovia, kňazi. K nim sa pripojili členovia Klubu dôchodcov učiteľov.
- bulletin ukončili fotografie uč. zborov a žiaci zachytení pri rôznych činnostiach.

Podrobnosti SD č.:112 a, b, c, d / 2013 (pozvánka, bulletin, CD z osláv)

Súčasťou na prípravu osláv Dňa učiteľov bola znovu pozvánka bývalých učiteľov – dôchodcov. Organizátori ich požiadali o písomné, fotografické a iné materiály, ktoré sa vzťahovali k výstavbe školy a jej činnosti. Zároveň ich poprosili o ich osobné spomienky, zážitky súvisiace so školou minulých rokov. Všetky tieto materiály potrebovali na zhotovenie bulletinu a výstavy.

Podrobnosti SD č.: 113 / 2013

Vianočné trhy. Riaditeľstvo školy pozývalo verejnosť na Vianočné trhy dňa 19. 12. v priestoroch Kongresovej sály. Pre účastníkov pripravili výrobky svojich žiakov, vianočný punč, občerstvenie a krátky program.

Podrobnosti SD č.: 114 / 2013

Základná škola Ul. Eliáša Lániho

1. Prehľad o počte žiakov a tried

Počet tried celkom	20
Počet žiakov celkom	470
Počet odd. ŠKD	3 s počtom 75 žiakov
Počet žiakov 1. ročníka	48
Počet žiakov 9. ročníka	75
Počet žiakov prijatých na stredné školy	76
Na 8. ročné gymnázium	2

2. Prehľad o počte zamestnancov

Pedagogickí	34 z toho 2 externí
Ostatní	5

3. Ďalšie vzdelávanie pedag. pracovníkov

- funkčné vzdelávanie	1
- jazyková príprava	6
- modernizácia vyučovacieho procesu	3

4. Aktivity a prezentácia školy na verejnosti

Besedy: stretnutie so spisovateľkou Z. Kuglerovou, Priatelia policajti, Čo prezrádza reč tela, Detstvo v krajinách tretieho sveta, Človek vo sfére peňazí, Stop šikanovaniu, stretnutie so záchranármi, s pracovníkmi ms. knižnice

Exkurzie: tlačiareň Loreta, záhradníctvo, hasiči, Štátny archív, Bratislava, Modra, Viedeň, Žilina, Osvienčim, poznávanie Holandska a Belgicka

Súťaže: Fragment, Bytčianske divadlo, olympiády z jazykov, biblie, a iných predmetov, športové : basketbal, volejbal, futbal, stolný tenis; dopravné súťaže,

Úspechy v súťažiach.

Klokan (medzinár. mat. súťaž) - 3 žiaci medzi 20 % najúspešnejších
GÉNIUS LOGIKUS - „ - - 5 žiakov titul vynikajúci medzinár. riešiteľ
Matematická pytagoriáda - 1. m. v okresnom kole (OK)
Hviezdoslavov Kubín - 1. m. a dve 3. m. v OK
MAKS (mat. súťaž) - titul hviezda mat. neba
Olympiáda zo SJ - 2. m. v OK

5. Projekty

- Moja família
- Recyklovanie
- SME v škole – celoslovenský projekt
- ESP – modernizácia vyučovacieho procesu
- Baterky na správnom mieste
- Planéta vedomostí
- Zvukomerači
- Mediálna výchova
- Dopravné ihrisko
- Natura 2000

6. Inšpekcia.

Úroveň vyučovania na škole je dobrá, len inšpektori odporučili pedag. spoluprácu s MPC a viac štúdiá s počítačovou technikou.

7. Priestorové a materiálne vybavenie

Vyučovanie sa realizuje v hlavnej budove. Vo väčšine učební je nový nábytok. V decembri bola ukončená prístavba dvoch nových tried, kuchynky a zrekonštruované dve pôvodné učebne a telocvičňa. Škola má k dispozícii niekoľko didaktických prístrojov, odbornú učebňu na cudzie jazyky, multimedialnú a dve počítačové učebne.

8. Finančné a hmotné zabezpečenie

- 2 dotácie zo štátneho rozpočtu podľa počtu žiakov
- 3 dotácie od zriaďovateľa – MsÚ – na prevádzku ŠKD
- 4 financie získané od ZRŠ a rodičovskej Nadácie S. Bíroša
- 5 príspevky od rodičov do ŠKD
- 6 finančné príspevky získané v rámci projektov (Bezpečne na kolesách, Učebňa kontinuálneho vzdelávania, Zvukomerači v akcii ...)
- 7 finančné prostriedky získané za krátkodobý prenájom priestorov školy

Podrobnosti SD č.: 109 / 2013 (správa)

Časopis Školák

Jeho prvé číslo vyšlo z príležitosti 85. výročia založenia školy 1928 - 2013. Na prvých stránkach fotograficky i písomne spomínajú autori brožúrky na začiatky školy. V roku 1928 bola otvorená " Jubilejná meštianska škola", v roku 1948 sa z nej stala stredná škola, v 1953 Jedenásťročná stredná škola, v 1958 sa začala prístavba novej budovy k škole, v 1963 sa školy oddelili na základnú a strednú s dvoma samostatnými riaditeľstvami, v 1984 sa k škole pripojili dislokované školy v Hliníku, Hrabovom a Pšurnoviciach.

Časopis ďalej priniesol interview , ktoré urobili žiaci so starými rodičmi. Spomínajú v nich na roky ,keď vznikala škola. Ostatné strany sa venujú aktuálnemu životu v škole ako plavecký výcvik, medzištátny futbalový zápas s deťmi z Čiernej hory, kde naši vyhrali 3 : 1, dopravné ihrisko a akcie na ňom, akcie s včelármi, dobrovoľné darovanie krvi, beseda s právnikom, návšteva drevárskej dielne a iné.

Na stranách 18 - 19 nám predstavili najlepších z olympiád, pytagoriád, literárnych súťaží, a pod.

Na 25. strane vymenovali projekty , do ktorých sú žiaci zapojení a podrobne vysvetľujú ich zameranie.

Podrobnosti SD č.: 115 / 2013 (Školák)

Významné jubileá školy.

16. 9. 1928 - slávnostné odovzdanie budovy do novej prevádzky. Škola dostala názov . . , „ Jubilejná meštianska škola“, pretože bola postavená k 10. Výročiu vzniku

1. Československej republiky.

1939 – 1945 - počas vojny boli v škole umiestnení nemeckí vojaci, telocvičňa im slúžila ako lazaret

1948 – 1949 - zmena názvu školy na Strednú školu. Chodili sem deti z celého okolia (Hliník, Hrabové, Hlboké, Pšurnovice, Kotešová, M. Bytča, Mikšová, Predmier, Súľov.

1953 – 1954 - bola škola rozšírená na Jedenásťročnú strednú školu

1958 – 1961 - začala sa prístavba školy. Prvý výkop urobili v r. 1958 a v 1960 – 61 sa v nej začali učiť.

1963 – 1964 – sa rozdelila na Základnú a strednú školu s dvoma samostatnými riaditeľmi. V Pôvodnej budove ostala základná škola a v prístavbe stredná . Vtedy sa volala SVŠ a dnes Gymnázium.

1984 – 1985 - v rámci integrácie boli ku základnej škole pričlenené málotriedky v Hliníku, Hrabovom a Pšurnoviciach.

Základná umelecká škola

1. Počet žiakov 585

Prípravné štúdium	70
I. stupeň :	483
II. stupeň:	20

2. Študijné odbory

Názov odboru	počet žiakov
Hudobný odbor (HO)	256
Výtvarný odbor (VO)	164
Tanečný odbor (TO)	140
Literárno – dramatický (LDO)	21
Rozšírené štúdium	2 v HO

3. Počet zamestnancov

Pedagogických	24
Nepedagogických	3

Všetci pedagogickí zamestnanci sú kvalifikovaní pre svoj odbor.

4. Ďalšie vzdelávanie pedag. zamestnancov

1	klasický tanec	1
2	funkčné vzdelávanie	2
3	obhajoba záverečnej práce	1
4	workshop s A. Petrovičom	1
5	tvorba a hodnotenie projektu	1
6	seminár barokovej hudby	2
7	letná škola starej hudby	2
8	riadenie interperson. konfliktov	1

5. Aktivity a prezentácia školy na verejnosti

Koncerty:	- Verejné žiacke koncerty v ZUŠ	6
	- verejné tanečné koncerty v DK	5
	- vystúpenia TO	14
	- výchovné koncerty pre MŠ a ZŠ	14
	- vystúpenia LDO	5
Výstavy:	- V DK a Sobášnom paláci	3

Súťaže a festivaly:

HO	- Zobcová flauta	2.m. a čestné uznanie
	- klavírna súťaž Bojnice	1 zlaté pásmo, 2 strieborné
	- festival akordeonistov celoslov.	1 zlaté, 2 strieborné, 1 bronz
VO	- návrh a realizácia absolventských tabiel	
LDO	- Detská divadelná Žilina	diplom za účasť
	- Detský divadelný medveď	diplom za účasť
TO	- Scénický tanec Kysucké N. Mesto	
	Choreografia Motýle	3. m.
	- „ - Plamienok	3.m.
	- „ - Masky	3. m.
	- „ - Stretnutie	1. m.
	- „ - Čas	1. m. a cena detskej poroty

6. Priestorové a materiálne podmienky školy.

Na individuálne vyučovanie používa škola 14 učební, na kolektívne 6 učební. Výtvarný, tanečný a hudobný odbor prezentovali pravidelne výsledky svojej práce v DK. Na vyučovanie TO využíva škola javisko v DK.

Škola bola vybavená hudobnými nástrojmi a učebnými pomôckami dostatočne pre všetky odbory. V budove je nevyhovujúce neónové osvetlenie, triedy na HO sú hlučné a treba ich doplniť novým nábytkom. V nevyhovujúcom stave boli sociálne zariadenia.

7. Finančné a hmotné zabezpečenie

Dotácie od zriaďovateľa - MsÚ a príspevky od rodičov. V tomto šk. roku boli kúpené : elektronické bicie, akordeón, magnetofóny, mixážny pult, káble, stoličky do koncertnej sály, notebook, reproduktor, kostýmy na choreografie, baletné tyče, kovové lavice do šatne, materiál na scény a kostýmy.

8. Cieľ rozvoja školy

Možnosť prezentácie výsledkov práce žiakov na verejnosti. Zodpovedne pripravovať žiakov na budúce povolanie a učiť ich vystupovať pred publikom.

Neustále vylepšovať materiálne vybavenie školy, zúčastňovať sa súťaží, prehliadok a festivalov. Pripraviť prehliadku „ Bytčianske divadlo 2013“.

Podrobnosti SD č.: 109 / 2013 (správa)

Harmonogram vystúpení a prehliadok na verejnosti.

Január : novoročný koncert v sále ZUŠ (30. 1.)

vystúpenie žiakov TO na plesoch

zimný tábor výtvarníkov

Február : verejný žiacky koncert HO v koncertnej sále ZUŠ (21. 2.)

Marec : žiacky koncert ku Dňu učiteľov (27. 3)

absolventský koncert TO v ZUŠ (22. 3)

Apríl : prehliadky jednotlivých odd.

triedne besiedky HO

absolventské prehliadky a výchovné koncerty pre I. st. ZŠ (4. – 5. 4.)
II. st. ZŠ (9. – 10. 4)

tanečný večer TO v DK
verejný žiacky koncert HO v koncertnej sále ZŠ mieru (30. 4.)
Máj : prijímacie skúšky (2. – 3. 5.)
vystúpenia na verejných podujatiach ku Dňu matiek
výstava žiackych prác VO v Sobášnom paláci (20. 5. – 21. 6.)
absolventský koncert TO (24. 5.)
verejný ž. koncert HO v koncertnej sále ZUŠ (30. 5.)
Jún : Divadlo 2013 (4. 6.)
vyraďenie absolventov školy v DK (24. 6.)
záverečný koncert TO (7. 6. a 14. 6.)

Podrobnosti SD č.: 109 / 2013 (správa)

Súkromná ZŠ umelecká - YAMAHA 4. 9. pozýva verejnosť v Deň otvorených dverí na verejné vystúpenie svojich žiakov. Vypočuli si ich hru na gitaru, orgán, zobcovú flautu, bicie a populárny spev. Škola ponúkala v novom roku tanečné odbory ako: mažoretky, spoločenské tance, disco a shoudance.

Podrobnosti SD č.: 116 / 2013

Centrum voľného času

1. Prehľad o záujmových útvaroch

<u>Názvy krúžkov</u>	<u>Počet členov</u>
Kultúra a umenie	228
Informatika a počítače	58
Telovýchova a šport	558
Jazykové krúžky	229
Spoločenské vedy	277
Ekológia a turistika	93

Pravidelnú záujmovú činnosť navštevovalo 1443 detí a mládeže.

2. Prehľad zamestnancov

V zariadení pracovalo 7 interných pedag. zamestnancov a 56 externých zamestnancov. Vedúcou zariadenia bola Mária Hlavoňová, ekonómkou Oľga Dančíková. Zamestnanci: Janka Zacharová, Oľga Hlavoňová, Janko Ciesarič (st.), Katarína Gaňová.

3. Prázdninová činnosť

Jesenné prázdniny: Šarkaniáda, tanečné krúžky, posilňovňa, turistické vychádzky, exkurzia do rezbárskej dielne

Vianočné prázdniny: Práca tanečných krúžkov, posilňovňa, klubové hry, sánkovačka

Polročné prázdniny: karneval

Jarné prázdniny : Stretnutie tanečných krúžkov, posilňovňa, kreatívne dopoludnie

Veľkonočné prázdniny: fantázia z odpadu, Súťaž o najkrajšie veľkonočné vajíčko, tanečné krúžky

Letné prázdniny: Mestské tábory : Indiánske leto, cesta okolo sveta, klubové hry, posilňovňa

Letný pobytový tábor: Cesta do praveku

Prázdninovej činnosti sa zúčastnilo 881 detí a mládeže.

4. Príležitostná činnosť

Počas šk. roku mali deti možnosť navštevovať posilňovňu. Aj počas tohto roka organizovalo CVČ všetky obvodné školské súťaže v športe, predmetové a postupové súťaže a olympiády. Počas roka zorganizovali pre deti a ich rodičov lampiónový sprievod mestom, Vystúpenie Úsmev, Rebel show, stretnutie s Mikulášom, Deň detí , karneval. Príležitostnej činnosti sa zúčastnilo 6 578 detí a mládeže.

5. Priestorové a materiálne podmienky.

Pre pravidelnú činnosť využívali priestory v budove ZŠ Ul. mieru. Na výchovnú a vzdelávaciu činnosť využívali klubovňu hier, 2 tanečné sály, jazykovú učebňu, miestnosť výpočtovej techniky, posilňovňu, kuchynku, 2 miestnosti na tvorivé dielne.

Spolupracovali so všetkými školami a šk. zariadeniami, s MsÚ, Gymnáziom, políciou SR, s Ms knižnicou, so Špeciálnou ZŠI.

Podrobnosti SD č. 109 / 2013 (správa)

Krúžky.

CVČ pripravilo na šk. rok 21 krúžkov. Okrem jazykových a športových to boli folklórny - Makovienky, tvorivé dielne, počítačový, divadielko Kvak, tanečná skupina Rebel, módné návrhárske, koráľkovanie, malí záhradkári a iné.

Podrobnosti SD č.: 117/ 2013

Úsmev.

CVČ pozvalo verejnosť na hudobno – tanečné vystúpenie krúžkov Úsmev, ktoré sa uskutočnilo 23. 5. 2013 v Kongresovej sále ZŠ Ul. mieru v Bytči.

Podrobnosti SD č.: 118 / 2013 (plagát)

Cesta do praveku.

CVČ pripravilo letný tábor pre deti v dňoch od 8. do 13. júla. Tábor bol vo Valašskej Belej na chate Homôľka. Bol zameraný historicky, kde sa deti vydali na expedíciu milión rokov do minulosti, keď na zemi vládli dinosaurusy. Deti boli rozdelené do 4 rodov a učili sa prežiť v prírode (postaviť si obydlie, založiť oheň, uvariť čaj a iné).

Podrobnosti SD č.: 119 / 2013

MDD.

CVČ v spolupráci s MsÚ usporiadalo 1. 6. v areáli futbalového štadióna oslavu Dňa detí. Deti si spolu s rodičmi zasúťažili O poklad kráľa rozprávok, skákali na Skákacom hrade. So svojím programom vystúpila tanečná skupina Rebel z CVČ. Obecenstvo si so záujmom pozrelo ukážky hráčov tenisovej školy, Ms. polície, záchranného a hasičského zboru a 5. pluku špeciálneho určenia zo Žiliny.

Cesta okolo sveta.

Mestský tábor Cesta okolo sveta pripravilo CVČ počas letných prázdnin od 1. 7. do 4. 7. 2013. Deti vstupom do tvorivých dielní nasadli na svoje lietadlo a vydali sa na cestu okolo sveta. Každý deň boli v inej krajine a dozvedeli sa o živote, kultúre a zvyklostiach ľudí, ktorí tam žijú. Deti mali svoje pasy, do ktorých dostali pečiatky zvierat z krajín, ktoré spoznali. Tábor sa realizoval na území celého mesta.
Podrobnosti SD č. 120 / 2013

Indiánske leto

Pod týmto názvom fungoval ďalší letný tábor v dňoch od 15. – 19. 7. 2013. Indiánsky tábor bola etapová hra na 5 dní pre deti mladšieho veku. Deti boli rozdelené do 3 indiánskych kmeňov. Úspešné kmene získali pierka. Tábor sa realizoval na území celého mesta.
Podrobnosti SD č.: 121 / 2013

Cyklistické preteky.

CVČ ich zorganizovalo 6. septembra v areáli ZŠ Ul. mieru. Pretekári boli rozdelení do 3 kategórií. 1. kat. – predškolační; 2. kat. – 1. – 2. roč. ZŠ a 3. kat. – 3. – 4. roč. ZŠ. Povinná výbava každého pretekára bol bicykel, prilba a chrániče.
Podrobnosti SD č.: 122 / 2013

Lampiónový sprievod.

CVČ v spolupráci s Mestom Bytča pozvali verejnosť na Lampiónový sprievod, ktorý sa uskutočnil 15. 11. 2013. Deti spolu s rodičmi si priniesli lampióny a prešli sa cez námestie. Na záver vypustili balóny šťastia, ktoré rozžiarili celú oblohu nad mestom.
Podrobnosti SD č.: 123/ 2013

Gymnázium Bytča

Zorganizovalo už po 11- krát stretnutie priateľov, priaznivcov, učiteľov a absolventov školy na školskom Valentínkom plese. Uskutočnil sa 9. 2. v Dome kultúry. Programom ich sprevádzal Š. Hruštínek a jeho hudobná skupina, vystúpili aj žiaci gymnázia. Pri výbornej večere, vínku a tombole sa zabávali do rána
Podrobnosti SD č.: 124/ 2013

Deň otvorených dverí.

V týždni od 18. – 22. marca boli dvere gymnázia otvorené pre všetkých deviatakov a piatakov ZŠ a ich rodičov. Mohli sa zúčastniť priebehu vyučovacích hodín, ktoré si sami zvolili.

Mohli sa zoznámiť s učiteľmi školy, študentmi. Mohli si otestovať svoje vedomosti z matematiky a slovenského jazyka v prijímačkách na nečisto. V telocvični si mohli zahrať loptové hry so súčasnými študentmi a pod.

Podrobnosti SD č.: 125 / 2013

Prípravné kurzy.

Na základe požiadaviek rodičov detí zo ZŠ v okrese organizovalo Gymnázium pre žiakov piatych ročníkov aj v tomto šk. roku bezplatné prípravné kurzy zo slovenského jazyka a matematiky . Kurzy pripravovali deti na prijímacie skúšky. Ich cieľom bola sumarizácia vedomostí, precvičenie úloh a tém, tak, aby bez problémov absolvovali prijímacie skúšky na gymnázium. začali sa 14. 3. a prebiehali každý štvrtok popoludní.

Dôležitým prvkom kurzu bolo aj nadviazanie kontaktu medzi sebou i s budúcimi učiteľmi.

Podrobnosti SD č.:126 / 2013

Pantomíma.

Koncom apríla sa deti mohli zoznámiť so základmi pantomímy. Mím svetového mena, autor hier, choreograf, režisér a pedagóg - Milan Sládek prišiel študentom priblížiť najstaršiu divadelnú formu. Dve hodiny boli naplnené špičkovým umením , láskavým humorom a pútavým rozprávaním.

Podrobnosti SD č.: 127 / 2013

Odobzдание maturitných vysvedčení.

Posledný májový piatok sa v Sobášnom paláci zišli maturanti, ich profesori a rodičia. Odovzdávanie sa začalo slávnostným programom. Rodičia i profesori boli hrdí na deti, ktoré vychovali. 35 študentov zmaturovalo s vyznamenaním a z nich 14 študovalo so samými jednotkami.

Podrobnosti SD č.: 128 / 2013

Netradičný začiatok roka.

Škola tento šk. rok privítala 48 nových prvákov a 18 primánov. Aby si tento nástup navždy zapamätali, zástupcovia maturitných ročníkov ich ozdobili šerpami. Navyše im ich budúci triedni učitelia odovzdali kartičky s privítaním a povzbudzujúcimi citátmi.

V prvom šk. týždni absolvovali veľkí prváci pobyt na chate v Súľove. Cieľom pobytu bolo, aby sa lepšie spoznali. Medzi študentmi bola výrazná prevaha dievčat. Takto strávili v Súľove dva dni plné športu, hier, rozhovorov a tanca. Vytvorili si hymnu triedy.

Podrobnosti SD č.: 129 / 2013

Noc výskumníkov.

V rámci súťaže Vede neutecieš sa zapojili aj študenti nášho gymnázia. Urobili to prostredníctvom fotoaparátu. Cieľom bolo, aby prostredníctvom svojich fotografií dali vedieť, kde a ako ich propagačná kampaň zastihla. Anka Zemančíková, študentka II. ročníka vytvorila víťaznú koláž, na ktorej vyniká najmä Jožko Bátor s nesporným hereckým talentom.

Podrobnosti SD č.:130 / 2013

Maturanti.

Do 7. júna sa stredoškóiaci pasovali s ústnymi i písomnými skúškami. V samosprávnom kraji to bolo na 65 školách. Naši maturanti robili skúšky so slovenského a cudzieho jazyka a matematiky . Okrem týchto povinných predmetov si mohli zvolit' aj dejepis, právo, náboženstvo, latinčinu, športový manažment, umenie a kultúru a iné. V šk. roku 2012 / 2013 študovalo v kraji na stredných školách 30 100 žiakov.

Podrobnosti SD č.: 131/ 2013

Polročné vysvedčenia.

Školy hodnotili žiakov základných a stredných škôl klasifikáciou, slovným hodnotením alebo kombináciou oboch. O konkrétnej forme hodnotenia rozhodli riaditelia škôl.

Pri hodnotení známku už učitelia nepodávali slovný komentár. Slovné hodnotenie sa použilo najmä na 1. stupni a znelo: dosiahol veľmi dobré výsledky, dobré výsledky, uspokojivé výsledky a neuspokojivé výsledky. Triedni učitelia vydali žiakom výpisy slovného hodnotenia alebo klasifikácie. Tieto výpisy sú verejnou listinou a ich formu si určila každá škola sama.

Odovzdaním vysvedčení mali žiaci jarné prázdniny. V Žilinskom kraji to bolo od 25. februára – 1. marca.

Podrobnosti SD č.: 132 / 2013

ANDRAGO vzdelávacia agentúra.

Otvárali od januára rekvalifikačný a jazykový kurz pre opatrovateľov. Kurz nemeckého jazyka pre opatrovateľky ponúkali za 79 €. Zároveň zabezpečili jeho absolventom prácu pre opatrovateľov v Nemecku.

Kurz podvojného účtovníctva otvorili v marci. Bol to intenzívny rekvalifikačný kurz . Absolvovať bolo treba 75 vyučovacích hodín za cenu 229 €.

Podrobnosti SD č.: 133 a, b / 2013

Autoškola PEKO.

Jozef Pekarík otvoril na Námestí SR v piatok 22. februára nový kurz pre uchádzačov o vodičské oprávnenie skupiny B na osobné automobily.

Vysoké školy.

V novembri vydal jeden z našich denníkov bedeker pre uchádzačov o štúdium na vysokých školách. Naši stredoškóiaci sa v ňom mohli dozvedieť všetky podrobnosti o školách, termíny, dokedy sa môžu odovzdať prihlášky, sídlo školy, rektorát, počet fakúlt, učiteľov, úspešnosť je absolventov na trhu práce a pod. Okrem ponúk našich vysokých škôl sú predstavené aj vysoké školy v Českej republike alebo napr. v USA.

Podrobnosti SD č.:134 / 2013

Študentov ubúda.

Na vysokých školách bolo v akademickom roku 2012 / 2013 o 11 241 študentov menej než v predchádzajúcom roku. Ubudlo aj absolventova uchádzačov o vysokoškolské štúdium. Viac ako polovica študentov na verejných vysokých školách študovala spoločenské vedy, náuky a služby.

Podrobnosti SD č.: 135 / 2013

Pretože žiakov ubúda, župy rušia školy. Stredné školy stoja samosprávne kraje dve tretiny z ich rozpočtu. Zatiaľ čo v Žilinskom kraji sa na štúdium stredných škôl prihlásilo v r. 2009 35 230 študentov, v roku 2010 ich bolo 28 080. V roku 2012 otvorili v našom kraji 67 stredných škôl a v roku 2013 o 3 menej.

Podrobnosti SD č.: 136 / 2013

Vedomostné testy OECD

Komisári OECD testovali 15-ročných žiakov z 34 krajín. Žiaľ Slovensko dosiahlo podpriemerné výsledky. Testy skúmali matematickú, čitateľskú a prírodovednú gramotnosť. Naši žiaci obsadili v matematike 23. až 29. miesto, v čítaní 32. miesto a v prírodovede 28. až 31. miesto.

Podrobnosti SD č.: 137 / 2013

Špeciálna základná škola internátna

Sídli stále na Mičurovej ul. č.: 364. Okrem samotnej školy bol v areály aj internát, šk. jedáleň, ŠKD, a Centrum špeciálneho pedag. poradenstva. ŠZŠI sa stala školou s právnou subjektivitou od 1. 7. 1996. Predtým mala názov Osobitná škola internátna.

Riaditeľkou školy bola Mgr. Anna Ďurajková, zástupkyňa: Mgr. Božena Bašová, vedúca vychovávateľka: Adriána Sakalová, hospodárka školy: Anna Pinčíková, vedúca úseku poradenstva: Zuzana Frolová, a vedúca šk. jedálne: Bc. Eva Sedliačková.

V šk. roku 2012 / 2013 mala škola 12 tried, 2 ŠKD, 2 odd. žiakov v šk. internáte. Školu navštevovalo 93 žiakov, ŠKD 20 žiakov a ŠI 13 žiakov.

Žiaci boli rozdelení podľa stupňa mentálneho postihnutia na ľahký stupeň, stredný a ťažký alebo hlboký stupeň. Podľa stupňa postihnutia boli pripravené metodické pokyny a hodnotenie žiakov. Znížené známky so správania boli udelené väčšinou za vymeškanie vyučovania s neospravedlnenými hodinami a porušovanie šk. poriadku.

Pedagogickí zamestnanci. Pracovali ich spolu 24, všetci mali ukončené odborné vysokoškolské vzdelanie. Pedagogickí asistenti: bolo ich 6 a Vychovávateľia ŠKD, ŠI bolo ich 4.

V škole pracovali aj nepedagogickí zamestnanci: šk. stravovanie: 4; prevádzka : 5 internát: 2. Odborní zamestnanci v ČŠPP : 7- logopéd, fyzioterapeut, psychológ, somatopéd a administratívna pracovníčka.

Vzdelávanie pracovníkov. počas roka sa zúčastňovali na cyklickom, odbornom a kontinuálnom vzdelávaní. Týkalo sa autizmu, využitia internetu, deti s disfáziou. Niektorí učitelia si dopĺňali odborné vzdelanie a kvalifikáciu.

Aktivity a prezentácia na verejnosti.

Menších aktivít bolo spolu 56 z nich uvediem: stolnotenisový turnaj, výstavy, výlety, súťaže, koncerty, olympiáda v štvorboji, dielne zručnosti a iné.

Výtvarnej súťaže Krajina nádeje sa zúčastnilo 10 prác, cenu získal Š. Švenk. Ďalšie výtvarné súťaže Dni nádeje, Červené stužky, Európa v škole Zelený svet, Solúnski bratia, Výtvarný salón a pod. Všade získali deti mnoho ocenení.

Projekty. Rozvoj čitateľskej gramotnosti so žiakmi so zdravotným postihnutím, kde škola získala dotáciu 157 760,66 €. V rámci projektu nadviazali partnerstvo so školou v nemeckom Weisenburgu. V rámci partnerstva sa uskutočnili 2 stretnutia detí a učiteľov.

Zamestnanci pripravili ďalších 6 projektov, ktorých vyhlasovateľom bolo MŠ SR, Orange a KIA. Z finančných prostriedkov škola zmodernizovala svoj areál. KIA Motors pomohol vybudovať rehabilitačný chodník, pieskovisko, lavičky a preliezačky v športovom areáli.

Priestorové a materiálne vybavenie školy.

Vzdelávací proces sa uskutočnil v 3 budovách a v budove ŠI. V priestoroch internátu na poschodí boli umiestnené 2 triedy Špeciálnej materskej školy. Pracovné vyučovanie sa učilo v šk. dielnach, na pozemku a v šk. cvičnej kuchyni.. Telesná výchova sa učila v telocvični, na ihrisku školy z umelého trávnik. Všetky priestory sú nevyhovujúce, pretože sú malé a stiesnené.

Počas prázdnin opravili tečúcu strechu, vymaľovali a upratali všetky priestory, ale najmä

kuchyňu a jedáleň.

Metodické orgány školy boli zamerané na skvalitnenie vyučovania na čo vytvorili predmety: sociálna komunikácia, cvičenia zo slovenského jazyka a matematiky, manuálne zručnosti, remeselná a umelecká výchova, športové hry.

Rada školy bola samostatný a iniciatívny orgán a plnila úlohu verejnej kontroly. Jej členmi boli rodičia, učitelia a zástupcovia zriaďovateľa.

Príprava na voľbu povolania. V šk. roku 2012 / 2013 ukončilo školu 18 žiakov , z nich 16 pokračuje v príprave na povolanie prevažne v učňovských školách ako stavbári, kuchári cukrárky a pod.

Mimorozpočtové finančné prostriedky. Škola prijala na príjmový účet od žiakov, rodičov a iných osôb 19 462,00 €. Na vybavenie šk. ihriska prijali finančný dar od Nadácie KIA MOTORS vo výške 2 244,50 €. Na nákup nových učebných pomôcok dostali dar od Nadácie Pro charitas Nemšová 4 200,00€. Na výlet žiakov dostali dotáciu z rezervy predsedu vlády vo výške 1 000,00 .

Správu vypracovala riaditeľka školy Mgr. Anna Ďurajková.

Podrobnosti SD č.: 138 / 2013 (18 strán)

Špeciálna materská škola

MŠ sídli v budove ŠZŠI na Mičurovej ulici. Jej riaditeľkou je Mgr. A. Ďurajková a vedúcou metodického združenia Mgr. Martina Brigantová. MŠ mala 2 triedy. Mladšie deti počet 9 s triednou učiteľkou Mgr. M. Brigantovou a 8 starších detí viedla Mgr. Michaela Kráľová. V mnohých činnostiach sa zapájali spolu s kmeňovou školou. ŠMŠ spolupracovala s odborníkmi na logopédiu, rehabilitáciu a psychickú starostlivosť.

Učitelia ŠMŠ : Mgr: A. Ďurajková, M. Brigantová, Jarmila Balážová, M. Kráľová, Bc. M. Mahdoňová a M. Klapčíková.

Ďalšie vzdelávanie učiteľov pokračovalo v priebehu šk. roka so zameraním na psychológiu, autizmus, fyzioterapiu a pod.

Aktivity a prezentácia školy na verejnosti. Návšteva mestskej knižnice, výstavy, karneval, vynášanie Moreny, Vianoce, Ochrana prírody Deň zeme, Deň vtáctva , návšteva divadla a výchovných koncertov.

Projekty. Deti a učiteľky sa zapojili do projektu Veselé zúbky, kde získali dobré hygienické návyky.

Priestorové a materiálne vybavenie školy. Vzdelávací proces prebieha v budove internátu ŠZŠI , v telocvični, na dvore. Priestory sú nevyhovujúce, vstup do školy je bezbariérový. Počas šk. roka vybavili triedy novým nábytkom, hračkami, špeciálnymi pomôckami. Do MŠ sa hlásia deti s viacnásobným zdravotným postihnutím, autizmom, narušenou komunikačnou schopnosťou a pod.

Metodické združenie učiteliek sa snažilo vytvoriť pre deti harmonické prostredie, najvyššiu možnú mieru rozvoja ich osobnosti s prihliadnutím na ich postihnutie. Rozvíjali ich schopnosti , zručnosti, fantáziu , tvorivosť, cvičenie a pohyb, starostlivosť o vlastné zdravie. Správu vypracovala riaditeľka školy Mgr. Anna Ďurajková.

Podrobnosti SD č.: 139 / 2013 (8 strán)

Nadácia ORANGE.

Nadácia vyhlásila grant pre optimistov. Do neho sa zapojila aj ŠZŠI v Bytči. V máji za príspevok 200 € pustili do veselej úpravy dvora. Zazískané peniaze kúpili farby a iné pomôcky. Do práce sa zapojili žiaci v rámci pracovného vyučovania, ale ruky k dielu priložili aj rodičia a iní príbuzní. V škole z toho urobili malú spoločenskú udalosť. vyhlásili súťaž na výtvarný návrh, ktorý skrášli plechový plot. Aby uspokojili viacero detí, vybrali niekoľko návrhov.

Podrobnosti SD č.: 140/ 2013

Indiánsky stan.

Veľkú radosť zažili deti zo ŠZŠI , keď im v septembri pracovníci nadnárodnej farmaceutickej spoločnosti Abbott Laboratories inštalovali na dvore skutočný indiánsky stan tee - pee. Deti v ňom relaxovali, hrali sa a trávili voľné chvíle. Do stanu dali niekoľko starších ležadiel. Riaditeľka dúfa, že stan vydrží dlho, pretože sa dá ľahko poskladať a cez zimu uložiť. Deti zo školy sú vďačné za každú pozornosť.

Podrobnosti SD č.: 141 / 2013

Súťažná prehliadka.

Obvodný úrad v Žiline a ŠZŠI v Bytči usporiadali 18. ročník regionálnej prehliadky Hviezdoslavov Kubín a Bytčiansky slávik. Prehliadka sa uskutočnila 11. apríla v Dome kultúry za účasti detí všetkých špeciálnych škôl kraja.

Zruší sa Detský domov?

Na všetky kompetentné orgány a tlač sa začali hrnúť prosby o informácie o tom, že v Bytči bude zrušený Detský domov a do jeho priestorov budú nasťahovaní Rómovia z Bratislavskej ulice v Žiline. Bytčania majú z tejto predstavy hrôzu. V tlači odpovedal úradník z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré je zriaďovateľom detských domovov. Povedal, že rozhodne domov rušiť nebudú, aj keď pripravujú projekt , ktorý zruší inštitúciu Detských domovov a deti budú v skupinách umiestnení do rodinného prostredia.

Podrobnosti SD č.: 142 / 2013

KULTÚRA

Rozpočet.

Príjmy a výdavky v oblasti kultúry. Mesto získalo z grantov a transferov : cezhraničná spolupráca : 110 860 €; Byča – Javorníky : 10 740 ; Cesta do Stredozeme: 25 230 €.

Výdavky: kultúra spolu: 155 467 € ; KD : 61 220 € ; Ms Knižnica : 55 847 ; kronika: 1 110 €; propagácia a prezentácia mesta: 19 620 e ; Projekty cezhraničnej spolupráce : 116 680 € ; ostatné KD : 33 380 €.

Sviatky , zvyky, tradície.

Fašiangy.

Mesto pozvalo 12. februára verejnosť na fašiangovú veselicu do Domu kultúry. Veselý sprievod masiek sa pobral námestím po okolitých uliciach a skončil v DK, kde sa začala zábava. Do tanca vyhrávala Hrabovanka a všetko dirigoval DJ Papánek. Vstupné bolo 1 €. V cene bola 1 šiška a deci vína.

Podrobnosti SD č.: 143 a, b / 2013

Aj Hvozdnica zažila svoj fašiangový sprievod, ktorý sa prešiel celou dedinou. Diváci obdivovali fantáziu pri tvorbe masiek a ich otužilosť byť vonku tak dlho v treskúcom mraze. Masky sprevádzal hrou na harmonike Ľubo Lašček. Obyvatelia dediny dali maskám do vozíka plno občerstvenia, ktoré sa potom zišlo na večernej zábave.

Podrobnosti SD č.: 144 / 2013

Pamiatka zosnulým.

Sviatok Všetkých svätých a Pamiatka zosnulých sa spája na našich cintorínoch so záplavou kvetov. Vedci zistili , že to takto bolo už pred 14-tisíc rokmi . A kvetmi si uctievať svojich mŕtvych dodnes. Aj typická kvetina jesene chryzantéma podlieha móde. Tento rok sa objavila vo forme viacfarebnej gule. V kvetináči bola nasadená chryzantéma jedného druhu v rôznych farbách.

Podrobnosti SD č.: 145 / 2013

Vianoce.

Sú najobľúbenejšie sviatky roka. Podstata ich osláv je rovnaká no detaily sa odlišujú. Ani všetky štáty Európy nemajú Štedrý deň s rozdávaním darčiekov 24. decembra. U nás rozdáva darčeky Ježiško, inde Santa, dedo Koleda a iní. V Bytči je už tradícia bohato prestretý stôl na Štedrý večer. Nazývali ho aj Pôstny večer, pretože celý deň predtým sa nič nejedlo. V SD prikladám podrobnosti o Štedrom večere v celej Európe.

Podrobnosti SD č.: 146 / 2013

Svätý Mikuláš rozdával darčeky deťom v DK spolu s anjeli a čertom. Na dobroty v balíčkoch prispelo deťom aj mesto. Po programe sa všetci vydali na námestie rozsvietiť vianočný stromček.

Podrobnosti SD č.: 147 / 2013

Koledovanie.

V minulosti chodili koledovať hlavne chudobní a deti. Koledovanie v období Božieho narodenia bolo v Bytči hlboko zakorenené. Dnes už sa nekoleduje na verejnosti u nás v meste ale koledy sa vrátili na dediny, ako pekný zvyk z minulosti. Koleda má v našom jazyku veľmi staré korene. Znamená piesne Vianoc, želanie hojnosti a pochôdzku spojenú s darmi. ,,

Šťastie, zdravie, pokoj svätý vinšujeme vám. Najprv pánu hospodáru, potom aj dietkam. Zďaleka sa berieme, novinu vám nesieme, a čo sa nám prihodilo v meste Betléme“. Takmer každá koleda spomína narodenie Ježiška.

Podrobnosti SD č.: 148 / 2013

Jazyk z minulosti.

V minulosti používali Bytčania celkom iný jazyk ako dnes. Uvediem niekoľko výrazov: živáň – mamonár, lakomec; frištuk – raňajky ; šporhelt – sporák ; hokrlík – stolček ; firhánek – záclona ; piksľa – plechovka ; šnupticheľ – vreckovka ; világoš – bitka ; brezle – strúhanka ; cicvor – hlupák ; štreka – železničná trať ; haľaburda – brak ; drotuár – chodník ; cákačka – hojdačka ; gánek – chodba.

Výstavy.

Impresie .

V piatok 1. februára bola v Sobášnom paláci otvorená výstava fotografií s názvom Impresie Ladislava Čierneho. Za osobnej účasti nového riaditeľa Považského múzea L. Cimeráka sme sa na chvíľu odpútali od denného zhonu a ponorili sme sa do magického sveta zvláštnych fotografií. Autor vystavoval 30 svojich prác dodatočne upravovaných modernou počítačovou technikou. Výstava bola otvorená do 27. februára.

Podrobnosti SD č.: 149 a, b / 2013

Zem Slovensko 11.

ŽSK , Považské múzeum a Združenie výtvarných umelcov Stredného Slovenska otvorili 1. marca v priestoroch Sobášneho paláca výstavu. Prístupná bola verejnosti do 2. apríla a vystavovalo tu 33 výtvarníkov, ktorých inšpirovalo čaro prírody.

Podrobnosti SD č.: 150 / 2013

Biblia na cestách.

Putovnú výstavu Biblia na cestách otvorili začiatkom marca v budove Ms knižnice. Vernisáž uviedol úvodným slovom primátor mesta M. Mínarčík a dekan farnosti Dalibor Mišura. Vyše 200 vystavených exponátov predstavil prítomným veľmi pútavo lektor a sprievodca Milan Šurman. Najstaršou knihou bolo Písmo sväté z roku 1766 . Výstava bola sprístupnená do 28. marca.

Podrobnosti SD č.: 151 / 2013

Maľované prírodou.

Vernisáž výstavy amatérskeho výtvarníka Ľubomíra Ježa otvorili v Sobášnom paláci 3. mája. Autor sa venoval kráse kameňa a prírody vôbec. Svoje diela tvoril tak, aby ich mohli „ vidieť“ i diváci používajúci Braillovo písmo . Výstava bola sprístupnená do 31. mája.

Podrobnosti SD č.:152 / 2013

Bytčania vo výtvarnom umení.

Z príležitosti 635. výročia založenia mesta otvorili 10. júna mestské kluby v spolupráci s mestom Bytča výstavu. Svoje diela mali vystavené 18 umelci z Bytče. Kurátor výstavy Š. Putirka ich rozdelil na tých , ktorí už nežijú a tvorili v dávnej dobe a tých súčasných. Takmer všetci z nich sú amatérski výtvarníci. Výstavu si verejnosť mohla pozrieť v Dome kultúry do 14. júna. V SD prikladám menoslov vystavujúcich umelcov.

Podrobnosti SD č.: 153 a, b / 2013

Svet fantázie inými rukami.

Občianske združenie CHRABROMIL v Kysuckom n/ Meste a mesto Bialsko – Biala nám predstavilo IV. ročník putovnej výstavy. Klienti zariadení sociálnych služieb sa tu predstavili svojimi ručnými prácami. Výstava bola otvorená v budove Ms Knižnice od 14. do 29. novembra 2013.

Koncerty, prehliadky

Vítanie jari.

V súťažnej prehliadke Vítanie jari sa v obci Stráňavy predstavil aj náš detský folklórny súbor Javorníček z Hvozdnice. Prehliadku roztancovalo viac ako 200 tanečníkov a spevákov. Prísna odborná porota napokon rozhodla, že o víťazstvo sa podelia Hajovček zo Strečna a Javorníček z Hvozdnice s programom Koziarky. Víťazi postúpili do krajskej súťaže v Dolnom Kubíne.

Podrobnosti SD č.: 154 / 2013

Spevácky zbor.

Miešaný spevácky zbor GLÓRIA DEO Bytča sa začiatkom októbra zúčastnil na pozvanie mesta Brezno „11. ročníka Horehronských slávností zborového spevu Brezno 2013“. Vystupovalo tu 7 slovenských zborov a 1 z Vojvodiny. Pod vedením Lukáša Mekiňu zbor vystúpil 4. októbra v spoločenskej sále hotela Ďumbier a o deň neskôr na gala koncerte v Dome kultúry. Stretli sa tu s veľkým úspechom.

Podrobnosti SD č.: 155 a, b / 2013

Spevácka skupina z Pšurnovic.

Na prehliadku speváckych zborov do kostola sv. Anny v Šenkviaciach pozvali v júli aj spevácku skupinu žien zo Pšurnovic. Okrem našich speváčok sa tu zúčastnilo aj ďalších 5 speváckych zborov. Ženy s Pšurnovic mali z vystúpenia príjemný zážitok a poďakovali primátorovi a poslancovi J. Lovásovi za sponzoring.

Podrobnosti SD č.: 156 / 2013

Kysucký prameň.

Milovníci ľudovej hudby si so záujmom vypočuli hudobné vystúpenie skupiny Kysucký prameň, ktorá je známa z televízneho vysielania ŠLÁGER. Skupina vystúpila v DK 27. 9. 2013. , kde zožala veľký potlesk.

Dúhová lampa.

V žilinskej radnici sa 3. októbra stretli priaznivci literatúry. Vyhlásovali výsledky 21. ročníka literárnej súťaže O dúhová lampu z krajiny Zázračno. Predsedom poroty bol známy spisovateľ Daniel Hevier. Dôležitou myšlienkou celého podujatia sa stala podpora mladých autorov. Jedného z najmladších autorov , len 17-ročného Michala Dudoňa z Pšurnovic literárne posmelil jeho prvý úspech. „Mám spolužiakov, ktorí jediné čo prečítali, bol šlabikár. Keď som im dal prečítať svoju prácu, pýtali si pokračovanie“. Michal získal v 1. kategórii čestné uznanie.

Podrobnosti SD č.: 157 / 2013

Bytčianske kultúrne leto.

Pre všetkých záujemcov sa začalo 29. júna vystúpením kapiel Night-wish a Kabát. Kultúrna referentka mesta Zdenka Svrčková pripravila program na každý týždeň, pre všetkých , čo majú záujem. Koncerty sa odohrali na námestí. Väčšinou tento rok našej kultúre prišlo i počasie, takže sa nemuseli sťahovať do DK. Mesto vyčlenilo na kultúrne leto 3800 eur a o pitný režim sa postaral pivovar Popper.

Podrobnosti SD č.: 158 / 2013

La Gioia.

Galakonzert operného tria La Gioia odznel za obrovského záujmu Bytčanov v DK 8. 10. 2013 .Vypočuli sme si árie z mnohých oper, mnoho upravených populárnych skladieb v piatich jazykoch. Host'om tria bola nádejná speváčka žilinského konzervatória Tereza Kováčiková. Po koncerte stáli vo fronte fanúšičky na podpisy i fotografie svojich obľúbencov.

Podrobnosti SD č.: 159 / 2013

MDŽ.

Mesto Bytča s Okresnou radou SMER pripravili 8. marca pre všetky ženy koncert v DK. Obecnosť privítala Rovňanský heligónkový a spevácky súbor, dychovú hudbu

Kolárovičanka, žiackeho súboru ZUŠ Yamaha . Celým programom ich sprevádzali zabávači Štefan Hruštínek a Juraj Chleban.

Javornícke ozveny.

Už siedmy rok sa vo Hvozdnici stretli priaznivci folklóru. Domáca folklórna skupina Javorníček – jej vedúci Juraj Jakubík , obec a Krajské kultúrne centrum pripravili 8. a 9. júna festivalovú prehliadku. Každý rok je ináč tematicky zameraný. Tento rok sa niesol pod témou balady a príbehy.

Prvý deň sa začal procesiou všetkých súborov cez dedinu, po ňom nasledoval vozový sprievod. Festivalu sa okrem domáceho zúčastnili súbory z okolia i zo zahraničia. Projekt bol financovaný EÚ z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci cezhraničnej spolupráce.

Predstavili sa divadelné skupiny Kapor z Hvozdnice a Elzeár z Bratislavy.

Sprievodným podujatím boli tvorcovia ľudového umenia a remesiel zo Žiliny.

Podrobnosti SD č.: 160 / 2013

Divadelné predstavenie.

Tanec medzi črepinami.

21. marca bolo pre nás zážitkom divadelné predstavenie Sľuku a Mareka Ťapáka pod názvom Tanec medzi črepinami. Tanečníci so svojim sólistom sa predstavili v DK a zožali obrovský potlesk.

5 za jednu.

15. apríla sa predstavilo v DK Slovenské komorné divadlo komédiou 5 za jednu.

Súťaž.

Mesto Bytča v spolupráci so ZŠ Ul. mieru a Slovenským zväzom hádankárov a krížovkárov pripravili v DK II. ročník turnaja O pohár mesta Bytča. Zúčastnenci rôznych vekových kategórií tu riešili 9. marca sudoku, krížovky a logické úlohy.

Súťaž Kniha Horného Považia 2012 priniesla rekordný počet nominovaných kníh a zaujala rekordným počtom hlasujúcich čitateľov z celého kraja. Slávnostné vyhlásenie výsledkov bolo v marci v Krajskej knižnici v Žiline. Siedmy ročník priniesol niekoľko prekvapení. Tento rok bolo nominovaných až 52 titulov kníh. V kategórii beletria bolo 23 kníh a v kategórii odborná literatúra ich bolo 29. Všetky knihy boli späté s naším regiónom. Až 2 674 ľudí odovzdalo svoje hlasovacie lístky. Tento rok bodovali najmä povesti. V kategórii odborná literatúra získala ocenenie kniha O ľudovom odievaní.

Oslava jubilantov.

V lete koncom júla sa v Kultúrnom dome v Pšurnoviciach už po 23-krát stretli občania, ktorí si v tomto roku pripomenuli okrúhle životné jubileum. Stretnutia, ktoré pripravili členky ÚŽS a MsÚ sa zúčastnili nielen občania bývajúci v obci, ale aj tí, ktorí už dávnejšie odišli a bývajú v rôznych častiach Slovenska.

O dobrú náladu sa postarala ženská spevácka skupina a hudobná skupina Veselá štvorka.

Podrobnosti SD č.: 161 / 2013

Konštantín a Metod.

Prišli na územie Veľkej Moravy v roku 863, čiže pred 1150 rokmi. Jedným z cieľov ich príchodu bolo šírenie vzdelanosti. Počas ich pôsobenia sa vo veľkom rozbehla prekladateľská činnosť. Ich zásluhou získalo územie arcibiskupstvo a tým nielen cirkevnú nezávislosť, ale aj štátoprávnu legitimitu . Vďaka ich diplomacii bola staroslovienčina uznaná ako liturgický jazyk. O novom písme ani nehovorím. U nás sa cyrilo-metodská tradícia dodnes udržiava.

Podrobnosti SD č.: 162 / 2013

Mestská knižnica.

Bibliobox dostali čitatelia Ms knižnice na Mikuláša ako darček. Umiestnenie boxu pred budovou knižnice priniesol čitateľom novú službu, najmä v čase, keď je knižnica zatvorená. Dôvody sú rôzne – deň pracovného pokoja, sviatky, technické príčiny, napr. prerušenie dodávky elektriny, porucha počítačového systému a pod. Čitateľ sa nemusí včas dozvedieť, že

knižnica je zatvorená. Keď už absolvoval cestu k nej s knihami pod pazuchou, môže knihy vrátiť tak, že ich hodí do biblioboxu.
Podrobnosti SD č.: 163 / 2013

11. kapitola

CIRKEV

Rozpočet mesta.

Z programového rozpočtu mesto minulo na cirkevné, náboženské a iné spoločenské služby 15 840 eur. V oblasti školstva na cirkevné CVČ to bolo 32 110 eur.

Týždeň modlitieb.

Od 18. – 25. januára sa v Žiline stretávali veriaci kresťanských cirkví na stretnutiach v rámci Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov. Tento termín je určený k stretávaniu a spoločným modlitbám na celej severnej pologuli našej planéty. Texty na každý deň pripravilo indické hnutie kresťanských študentov z knihy proroka Micheáša, z ktorého bola vybraná téma týždňa : „ Čo žiada od nás Boh?“

Modlitebný týždeň odštartovali v evanjelickom kostole a ukončili v kostole sv. Barbory.
Podrobnosti SD č.: 164 / 2013

Voľba nového pápeža.

V stredu 13. marca zvolili kardináli po piatich kolách 75. konkláve 266. pápeža. Ide o druhého pápeža v treťom tisícročí. Všetci veriaci boli zvedaví, kto bude nástupcom Benedikta XVI. 85 ročný Nmec pocítil ťarchu staroby a sám sa vzdal svojho úradu. Pontifikát ukončil po ôsmich rokoch, keď sa posledný februárový deň vzdal svojho úradu. Novým Sv. otcom sa stal 76-ročný argentínsky kardinál Jorge Mario Bergoglio, ktorý prijal meno František . Je prvým pápežom s týmto menom.

Na jeho voľbe sa zúčastnilo 115 kardinálov z celého sveta. Voľba trvala 2 dni. Jezuita J. M. Bergoglio si meno zvolil po sv. Františkovi z Assisi, patrónovi zvierat a chudobných. Sv. Otec František je zameraný na pastoráciu. Jeho výraznými črtami sú pokora, jednoduchosť, dobrota, zmysel pre humor a citlivosť k sociálnym otázkam. Je mužom modlitieb.

Naši veriaci sú veľmi spokojní. Väčšina z nich sledovala priami prenos volieb v televízii.

Podrobnosti SD č.: 165 / 2013

Praktizovanie viery.

V roku 2011 bolo sčítanie ľudu. V ňom sa k rímsko- a gréckokatolíckej cirkvi, ktorých biskupi sú združení v Konferencii biskupov Slovenska, prihlásilo 66 percent Slovákov. K viere sa prihlásil každý druhý až tretí Slováč. Na otázku koľkokrát chodia do kostola odpovedali takto: nikdy, prakticky nikdy : 26,2%; raz týždenne: 25,6 %; iba cez sviatky: 14,3 %; menej často: 10,8 % ; raz za mesiac : 8,9 % ; častejšie ako raz týždenne: 8,7 % ; raz za rok: 4,2 % .

Je veľký rozdiel v regiónoch Slovenska. V oravských a kysuckých okresoch sa ku katolíkom hlási 90 % ľudí. Bytča je v tomto smere veľmi blízko k uvedeným číslam.
Podrobnosti SD č.: 166 / 2013

12. kapitola

N Á V Š T E V Y

Francúzski rytieri.

20. 4. 2013 navštívili naše mesto francúzski a slovenskí rytieri ocenení za národné zásluhy svojich krajín. Delegáciu viedol p. Boudjenak, ktorý je odborným referentom pre vedeckú a univerzitnú spoluprácu Francúzskeho veľvyslanectva na Slovensku. V SD prikladám kópiu prezenčnej listiny účastníkov s ich podpismi.

Podrobnosti SD č.: 167 / 2013

13. kapitola

KLUBY, SPOLKY, ORGANIZÁCIE

Rozpočet.

Mesto minulo so svojho rozpočtu na mestské kluby spolu : 54 737 € ; Z toho na granty: 9 000 € ; Ms Klub Hrabovanka: 340 € ; KCHPH : 340 € ; Kug – fu : 990 € ; Únia žien Slovenska Pšurnovice : 350 € ; Ms zberateľský klub : 100 €; Ms filmový klub : 330 ; klub Mkšová : 350 ; Ms klub Glória : 250 ; Hlasy a ohlasy : 340 € ; Klub filatelistov : 160 € ; Klub kresťanskej mládeže M. Bytča: 350 ; Klub učiteľov dôchodcov 350 € . Dotácie na športové kluby uvádzam v kapitole šport.

Klub dôchodcov učiteľov (KDU).

Členovia klubu sa stretávali pravidelne každý utorok , okrem 2 prázdninových mesiacov. Na výročnej členskej schôdzi podala správu o hospodárení pokladnička M. Beníčková a z kroniky klubu prečítala činnosť za rok 2013 jeho kronikárka G. Uhliariková. Vo voľbách si členovia znovu zvolili za predsedníčku Annu Jancovú (33 hlasov), pokladničku M. Beníčkovú (31 hl.), a O. Adamčíkovú ako referentku.

Informácie o práci a požiadavkách Okresného výboru JDS podávali postupne počas roka členky výboru. Z nich sa členovia dozvedeli o rekondičných pobytoch, o ponukách kúpeľov, a iných akciách týkajúcich sa dôchodcov.

Príspevky. Členovia klubu si sami pripravovali a prečítali príspevky s rôznymi námetmi. G. Uhliariková : O vzniku a spracovaní kroniky mesta, Zhrnutie činnosti KDU za 30 rokov jeho vzniku, úryvky z knihy Ako vriaca čokoláda, zo živote slovenských osobností (spisovateľov, hercov, vedcov atď.)

Š. Harvánek : Rekordy anglického kráľovského rodu, Deň úcty k seniorom a veľa vtipov.

A. Haščáková : Úryvky z rodinnej kroniky o svojich predkoch. I. Salajková vždy pridala vtipy zo svojej bohatej zásoby.

Hostia. Hostami klubu boli poslanci MZ : P. Bologa a M. Filek. Hlavnou témou ich návštevy bola záchrana rýchlej zdravotnej služby v Bytči.

Z. Svrčková: s poverenia Ministerstva ŽP preverovala, kde boli v Bytči staré mrchoviská, z poverenia MsÚ hovorila o trestnej činnosti páchanej na senioroch a ako jej predchádzať.

Šport a turistika: 8 členov klubu vystúpilo na Roháče , hrebeňovka po Rači a zimné behy po lyžiarskych trasách od Makova po Kolárovice a do Bytče.

Výstavy. Členovia klubu navštívili množstvo výstav usporiadaných v DK , alebo v Sobášnom paláci. Umelci stredného Slovenska (mnohí z Bytče) ; Biblia na cestách v budove knižnice ; odkrytie pamätnej dosky profesorovi Kamasovi; vernisáž výstavy Bytčania vo výtvarnom umení, kde vystavovalo 17 autorov, medzi nimi členka klubu G. Uhliariková (10. 6.)
Výstava : Svet fantázie inými rukami v knižnici (26. 11.).

Podrobnosti SD č.: 168 / 2013

Divadelné predstavenia: 7. mája Traja lordi v DK; koncert speváckeho tria La Gioia 8. októbra; návšteva divadla v Žiline : Taká fajn baba (27. 11.)

Projekty, akcie: Noc s Andersenom v knižnici – ako starí rodičia malých čitateľov ;
beseda so spisovateľkou Keleovou – Vasilkovou, ktorú usporiadala mestská knižnica ;
verejné lekárske vyšetrenie občanov . Pripravil MsÚ 14. 5.

Spoločný pobyt v Súľove – varenie gulášu 10. 9.

Podrobnosti SD č.: 169 a, b / 2013

Výlety. Oponice, arborétum Mlyňany – 9. mája.

Poznávanie Kysúc : Vychylovka – úvratňová železnica; Veľká Rača – Dedovka

Trenčín : Moravčíková a Bachoríková

Podrobnosti SD č.:170 / 2013

Pobyty v kúpeľoch: Adamčíková, Jancová – Rekreačia v Štúrove (28. 5.)

Rajecké Teplice – 29 členov v septembri.

Oslavy a slávnosti : Deň učiteľov v Sobášnom paláci . Vyznamenanie učiteľov. Okrem
aktívnych, dostalo od mesta vyznamenanie aj 10 našich dôchodcov – bývalých
učiteľov.

1 30. výr. založenia KUD – 16. 4. si prišlo uctiť 41 prítomných

2 Deň úcty k seniorom sa stretli v reštaurácii U Volonka 15. 10.

3 50. výročie otvorenia ZŠ Ul. mieru – boli pozvaní bývalí učitelia školy 24. 10.

4 Slávnostné posedenie – rozlúčka so starým rokom 17. 12.

Podrobnosti SD č.: 171 a, b, c, d / 2013

Oslavy narodenín – Jubilanti. Okrúhlych 70 rokov svojho života oslávili tento rok : T.
Tlustáková, L. Hromcová, M. Luláková, K. Jánošíková, J. Macková a T. Kozoňová. Okrem
nich oslavovala Ibika Salajková 75. narodeniny.

Podrobnosti SD č.: 172 / 2013 (foto)

Okrem svojich, oslavovali sme spolu s niektorými členmi aj narodenie vnúčikov. U Slávikov
sa narodil vnuk Paľko, M. Talafovej vnuk Samko, I. Salajkovej vnučka Sofia a u Petrusov
pravnučka Kiara.

Posledná rozlúčka: Naposledy sme sa rozlúčili s našimi členmi : vo veku 92 rokov zomrela
Rozína Cvangrošová – jedna zo zakladajúcich členiek klubu, Jožko Vaculčiak (92 rokov)
a M. Tabačík – Bytčan a náš priateľ (72).

Podrobnosti SD č.: 173 / 2013

Členovia klubu sa aj tento rok stretávali radi , pretože im bolo spolu vždy veselo.

Spoločnosť Hlasy a ohlasy Bytčianska. (HOB)

Členovia spoločnosti sa stretávali v klubových priestoroch DK každý prvý pondelok
v mesiaci.

Predsedom bol Martin Gácik a členmi výboru : M. Vráblová, S. Smatana a J. Práznovský.

Prikladám pozvánku na valné zhromaždenie, ktorého súčasťou je kandidátka do volieb,
a rozvrh pracovných stretnutí.

Podrobnosti SD č.: 174 a, b, c, d / 2013

Valné zhromaždenie (VZ). Vlni na VZ hrozil úplný rozpad klubu a jeho zánik. Čas vyriešil
aj tento problém. Depozit klubu sa presťahoval do ZŠ Mierová. Po sprístupnení exponátov
verejnosti , členovia usilujú aj o ďalšie ich spracovanie, tak, aby mohli byť vystavované. Za
túto možnosť vedenie klubu ďakuje ústretovosti riaditeľa školy P. R. Takáča.

V tomto roku sa podarilo klubu odhaliť pamätnú dosku rodákovi Rudolfovi Kamasovi na
priečelí bývalej židovskej školy (27. 3. 2013).

- pán Bohuslav Behřík vo Svadobnom paláci ponúkol výber z tvorby (od 5. 4. - 2. 5. 2013)

- klub sa spoluúčastnil na výstave 30 rokov filatelie v Bytči

- 14 vystavovateľov predviedlo svoje diela pod názvom Bytčania vo výtvarnom umení (od 10. 6. - 14. 6. 2013)
- p. Putirka pripravil spoločnú výstavu zberateľov, umelcov a plodov zeme v Sobášnom paláci v dňoch 14. 9. - 31. 10. 2013
- člen združenia ARTEFAKT p. Práznovský vystavoval na Vianočnej výstave v priestoroch Domu nábytku v Bytči od 16. 12.2013 - 31. 1. 2014

Klub prezentuje svoju činnosť na svojej webovej stránke pravidelne.

V januári vydali Úsmevné príhody z Bytče formou brožúrky

Podrobnosti SD č.: 175 a, b / 2013 (správa z VZ)

Výstavy: Š. Putirka pripravil výstavu Bytčania vo výtvarnom umení, kde zozbieral obrazy od 17 autorov pôsobiacich , alebo žijúcich v Bytči. Táto 3- generačná výstava obsiahla amatérskych a profesionálnych umelcov.

Spolu s MsÚ pripravili odhalenie pamätnej dosky rodákovi z Bytče pedagógovi, konštruktérovi a vynálezcovi Rudolfovi Kamasovi. Bol autorom 72 patentov a 148 osvedčení v oblasti techniky a strojárstva. Pamätnú dosku odhalili na priechodí budovy bývalej židovskej školy t. č. sociálne zariadenie Kľúč na Hurbanovej ulici.

Podrobnosti SD č.: 176 / 2013

S. Smatana je členom klubu. Vytvára obrazy na preglejke z klinčekov a nití. Jeho obrazy poznajú v Kanade, Austrálii, Japonsku či Turecku. Spočiatku robil iba dekoratívne námety, potom na podnet vystavovateľov začal robiť figurálne práce so sakrálnymi a inými námetmi. Doma má zbierku, ktorá pozostáva minimálne s 200 prác. Na svoje obrazy potrebuje niekedy až 4500 klinčekov – obraz poslednej večere, ktorý majú v Amerike, vo Francúzsku a Poľsku. Vystavoval v Bytči a okolí, ale pozvánky na výstavy dostáva od Prahy po Košice, ale aj zo zahraničia. Pán Smatana mal tento rok 80 rokov.

Podrobnosti SD č.: 177 / 2013

Slovenská včelárska spoločnosť Jána Čajdu (SVSJČ).

Prednáška. 23. 3. 2013 sa napriek veľmi chladnému počasiu stretli mnohí včelári v Sobášnom paláci v Bytči, aby si vypočuli 2 prednášky. Prvú predniesol MUDr. Štefan Košík CSc., ktorý je primárom oddelenia naturálnej medicíny Univerzitnej nemocnice Luisa Pasteura v Košiciach. S poslucháčmi sa podelil s dlhodobými výsledkami lekárskej praxe v liečbe včelími produktmi , ale hlavne včelým peľom. Peľ pôsobí blahodarne na všetky orgány ľudského tela, pretože je to najsilnejší antioxidant.

Druhým prednášajúcim bol MVDr. Juraj Toporčák PhDr. Univerzitný profesor Univerzity veterinárneho lekárstva z Košíc. Hovoril o chorobách včelieho plodu a dospelých včiel.

Obe prednášky sa u poslucháčov stretli s veľkou odozvou a množstvom otázok.

Podrobnosti SD č.: 178 a, b, c / 2013

19. 10. 2013 bola v Sobášnom paláci ďalšia prednáška. Včelári privítali medzi sebou vzácnu návštevu pána prof. RNDr. Zdeňka Opatrného CSc., z katedry fakulty Prírodných vied, Univerzity Karlovej v Prahe. Prednášal o geneticky modifikovaných rastlinách a genetickom inžinierstve vôbec. Stretnutie sa uskutočnilo vďaka ŽSK a Považskému múzeu v Budatíne.

26. 10. 2013 v kongresovej sále ZŠ. Ul. Mieru v Bytči mali včelári seminár O výrobe medoviny. Prednášal im odborník , pracovník Výskumného ústavu včelárstva z Dolu u Libčic n. Vltavou, pán Ing. Ján Tyl. Pán Ing. Začal históriou výroby medoviny a skončil jej súčasnou výrobou. Prednáška sa končila degustáciou rôznych druhov medoviny.

Podrobnosti SD č.: 179 a, b, c / 2013

Exkurzia. 24. 8. 2013 sa vybrali včelári na exkurziu do včelnice J. Juráňa v Skaličke na Morave. Výletníci sa veľa dozvedeli o včelárení s viac ako 300 včelstvami na pomedzí Valašska. Rodina Juráňovcov sa stará o celú včeliu farmu. Zájazd včelárov pokračoval návštevou Zbrašovskej aragonitovej jaskyne a napokon návštevou včelnice u Jozefa Smýkala v Hraniciach na Morave. Včelári sa na oboch farmách dozvedeli moderné spôsoby včelárenia, zlepšovacie metódy na zakrmovanie včiel a pod. Zájazd bol súčasťou projektu cezhraničnej spolupráce.

Podrobnosti SD č.: 180 a, b / 2013

Brigáda členov SVSJC v Kráľovej pri Senci. 19 včelárov z bytčianskeho regiónu sa prezlieklo do pracovného a opravovali cesty, čistili odkvapové rúry, kosili trávu, čistili úle a pod. Včelárska paseka je jedinečný včelársky skanzen, najväčší v strednej Európe. Včelárstvo tu má dlhú tradíciu od r. 1932. Skanzen je obklopený 10 ha záhradou s pokusnou stanicou, kde pestujú medonosné rastliny. Skanzen chátra a preto sa tu včelári striedajú a brigádnicke ho opravujú.

Podrobnosti SD č.: 181 a, b, c / 2013

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ).

Súťaže medzi okrskami sa zúčastnili všetky celky DHZ. Za činnosť v nej sa udeľovali body. Hodnotila sa účasť na súťažiach, darcovstvo krvi, rozhodcovia, požiarne hliadky, odborná príprava a výcvik (motorový čln, dýchací prístroj, zdravotná pomoc), pomoc mestu – výzdoba, stavenie mája, rôzne hliadky pri spoločenských akciách.

DHZ Bytča. V tabuľke hodnotenia bola Bytča na 3. m. s 14 130 bodmi. Najaktívnejší členovia : P. Svetloššák, M. Bielik, R. Papánek, J. Korbaš, J. Gärtner, Ing. Hudec, Sabo, Ivanka a iní.

Podrobnosti SD č.: 182 a, b, c / 2013

DHZ Hliník. V tabuľke hodnotenia boli na 8. mieste s počtom bodov 8 410. Okrem spomínaných činností organizovali: Hasičský deň detí, Detskú pohárovú súťaž, Nočné súťaže, fašiangový sprievod, Mikulášske posedenie v MŠ a iné. Aktívni členovia: M. Frolo, Ing. M. Šullová, Ing. Gajdošíková, Gašperec, Šutarová, Šutara, P. Reháková, A. Muchová, V. Višňovská a iní.

Podrobnosti SD č.: 183 a, b / 2013

DHZ Hrabové. V tabuľke hodnotenia bolo na 9. m s počtom bodov 6 130. Často sa zúčastňovali na PS v Žiline, Rosine, Hradnej, a doma v Bytči. Organizovali branný pretek detí, účasť na oslavách Floriána nielen doma ale aj v Jablonovom, Rajeckej Lesnej a Predmieri, pomoc obci – čistenie potoka.

Aktívni členovia: M. a D. Vozárik, M. Gaňa, M. Gajdoš, D. Bohuš, M. Frývald a iní.

DHZ Malá Bytča. V tabuľke hodnotenia bola na 15. m. s počtom bodov 2 190. Aktívni členovia: Š. Šušola, L. Kramarová, V. Záduban a J. Kozák.

Podrobnosti SD č.: 184 / 2013

DHZ Pšurnovice. V tabuľke hodnotenia boli na 18. m. s počtom bodov 840. Nezúčastňovali sa takmer žiadnych akcií. Členovia: J. Mikula, M. Papánek, J. Hladena.

Podrobnosti SD č.: 185 / 2013

DHZ Mikšová. V tabuľke bola na poslednom 19. mieste s počtom bodov 680. Členovia: B. Králiková, Vároš, Krajčí, Chladný.

Podrobnosti SD č.: 186 / 2013

Podklady k práci DHZ mi pripravila pani Eva Hladenová.

Darcovia krvi.

DHZ a Národná transfúzna stanica zorganizovali v Bytči akciu Hasičská kvapka krvi. Darcovia sa zhromaždili v hasičskej zbrojnici 20. 9. , kde ich okrem iného čakala aj kapustnica zadarmo.

Podrobnosti SD č.: 187 / 2013

Súťaž.

DHZ Hliník n. Váhom pozval verejnosť na neoficiálne Majstrovstvá Slovenska v požiarnom útoku. Tento Super pohár sa uskutočnil 12. 10. v športovom areáli v Hliníku. 7. ročníka súťaže sa zúčastnilo stovky pretekárov, desiatky tímov a mnoho divákov. Pozvané boli iba tímy, ktoré sa stali v tomto roku víťazmi regionálnych líg. Preto si sily zmerali iba najlepší hasiči a hasičky z celého Slovenska.

Podrobnosti SD č.: 188 / 2013

Zrkadlo Bytče. V októbrom čísle priniesol článok o Bytčianskych hasičoch. Jeden z najstarších dobrovoľných zborov hasičov na Slovensku žne veľké úspechy v súťažiach a vychováva si detských nasledovníkov. DHZ v Bytči mal šťastie na veľké mená ako: Ladislav Tombor (zakladateľ zboru), Ján Jalovičiar , dnes 92-ročný čestný člen , dlhoročný veliteľ alebo súčasný veliteľ Peter Svetloššák. V roku 2008 – 2011 sa stali členovia DHZ účastníkmi Severoslovenskej hasičskej ligy (SSSL). Pravidelne organizujú kvapku krvi, súťaž o Zlatú prilbu. Dnes obnovujú hasičskú stanicu, vymenili elektrinu, obnovili steny, podlahu, radiátory. Všetko robia vlastnými silami za fin. pomoci mesta. Využívajú eurofondy z projektu „ Spoločne bez hraníc“ v spolupráci s DHZ v českom mestečku Karolínka. Kúpili vybavenie nielen pre Bytču, ale aj prímest. časti. Financie použili na nákup vozidiel, motorového člna , vybavenie pri povodni, a výstroje hasičov. Tento rok vznikla na ich podnet unikátna Detská hasičská liga, v ktorej súťažia deti do 15 rokov. Ročne DHZ absolvovalo 10 detských, 40 dospelých a dorasteneckých súťaží.

Podrobnosti SD č.: 189 / 2013 (Zrkadlo Bytče)

Slovenský zväz záhradkárov (SZZ).

Správa o činnosti ZO za rok 2013.

Medzi hlavné úlohy výboru SZZ patrí propagácia nových spôsobov pestovania ovocia a zeleniny, venovať pozornosť zmladzovaniu ovocných drevín, zvyšovať sebestačnosť v pestovaní ovocia a zeleniny pre vlastnú rodinu, rozširovať komposty .

Výbor MO sa pravidelne schádzal raz za mesiac. Jeho úlohou bolo aj spravovanie majetku MO (kosenie trávy, úprava priestorov v Dome záhradkárov a pod.)

Uvedené úlohy vykonávali najmä členovia: Křenek, M. Greguš, M. Dubovský, F. Hrnko, S. Klunda, H. Gajdošová, A. Kotačková a ďalší.

- výbor pripravil pre členov zájazd do Trenčína na výstavu záhradkárskych potrieb. Členovia nielenže obdivovali nové odrody ovocia a zeleniny, ale urobili si

nákup na rozšírenie svojich výpestkov.

- MO pripravilo prednášky ako: Ukážky výchovného rezu, štepenia ovocných stromov s praktickou ukážkou v záhradkárskej osade Strážov

- v pláne práce na budúci rok sa SZZ zamerá na ochranu rastlín proti škodcom, spoluprácu so včelármi, záujemcom poskytnú chemickú ochranu ovocných

stromov a krov

- naďalej budú organizovať výstavy, prednášky a zájazdy na výstavy.

Začiatkom roka došlo k zmene nájomcu priestorov Domu Záhradkárov. SZZ vypovedala nájom vlastníčka p. Stachová. Výbor sa pokúšal nájsť nového nájomcu. Lenže budova je stará

vyše 100 rokov, je opotrebovaná a nikto sa do jej renovácie nechcel pustiť. Napokon SZZ uzavrel nájomné zmluvy na celú budovu od 2. 4. 2014 na dobu neurčitú. Nový nájomca si stanovil podmienku budovu upraviť.

Správu vypracoval pán Ján Fľak.

Podrobnosti SD č.: 190 / 2013 (správa - 5 strán)

Výstava gladiol.

Gladiola Martin a Mesto Bytča usporiadali opäť medzinárodnú výstavu gladiol, dalií, orchideí a bonsajov v DK 10. a 11. 8. 2013. Špičkoví pestovatelia vystavovali novinky z USA, Holandska, Ruska, Litvy, ČR a SR. Hlavným organizátorom výstavy bol Bytčan Jozef Kocian, náruživý pestovateľ gladiol. Minulý rok sa na výstavu bolo pozrieť viac ako 2500 ľudí z Bytče a okolia. Tento rok zabávač Š. Hrušíniec a herec Úradník slávnostne pokrstili počas otváracieho ceremoniálu nové druhy gladiol. Usporiadatelia informovali návštevníkov o spôsobe pestovania kvetov. Po skončení výstavy sme si mohli kvety kúpiť.

Podrobnosti SD č.: 191 a, b / 2013

Výstava ovocia.

SZZ a Mesto Bytča pripravili regionálnu výstavu ovocia, zeleniny a kvetov. Výstava sa konala od 12. do 14. 10. 2013 v Sobášnom paláci. Počas otvorenia výstavy bola k dispozícii poradenská služba ochrany rastlín, premietanie videokaziet s témou ovocinárstva a predaj odbornej literatúry. Výstavu si pozrelo 788 návštevníkov, medzi nimi mnoho žiakov z domácich škôl. Vystavovalo spolu 87 pestovateľov a na stoloch bolo vkusne naaranžovaných 365 exponátov. Ocenenie získali: V kategórii jablko, hruška i ostatné ovocie získal najvyššie ocenenie Š. Holúbek z Belej. V kategórii zelenina bola najlepšia L. Frolová z Kotešovej. Zvláštnu cenu poroty získal Š. Harvánek za kolekciu liečivých bylín a herbár.

Ďakovný list od primátora mesta dostal J. Fľak za dlhodobú obetavú prácu v ZO SZZ v Bytči.

Podrobnosti SD č.: 192 / 2013

Slovenský zväz telesne postihnutých (SZTP)

Členstvo.

Počet členov v ZO sa časom menil. V r. 2013 odišlo 7 členov , ale ďalších 8 prišlo, takže koncom roka 2013 ich bolo spolu 99.

Činnosť.

Činnosť zväzu bola riadená Krajskou Radou v Žiline. Členovia ZO v Bytči absolvovali 3 rehabilitačné a poznávacie zájazdy. 1) Rajecké Teplice – Turie, Rajecké Teplice a okolie a Turčianske Teplice. Ďalších 12 členov sa zúčastnilo rehabilitačných kurzov v kúpeľoch Lúčky a Turčianske Teplice.

Kultúra.

Spoločne alebo jednotlivo sme tento rok navštívili koncerty, výstavy obrazov , hodín , gladiol a ovocia. V júli a auguste nezabudli na Kultúrne leto, kde navštívili ne jeden koncert.

Oslavy.

V máji si spolu pripomenuli Deň matiek a otcov. V novembri sme posedeli pri Dni zdravotne postihnutých a rok sme ukončili Mikulášskym slávnostným posedením .Na tento deň si pripravili výstavu vlastných ručných prác s vianočnou tematikou. Posedenie ukončili piesňou „ Tichá noc, svätá noc „,

Okresná rada ZTP.

Rada sa schádzala 4 x do roka. Z jej zasadnutia informovala členov predsedníčka. Výjazdové zasadnutie bolo tento rok v Dlhom Poli. Zúčastnili sa ho členky Perrotová a Bunčová.

V decembri boli na vzdelávacom kurze spojenom s rehabilitáciou v Turčianskych Tepliciach členky: Papánková, Perrotová a Ballayová.

Súťaž.

Na súťažnej prehliadke Vansovej Lomnička reprezentovala ZO v prednese poézie členka Hanka Šutáková. Na jar a na jeseň boli v Žiline športové hry, kde pretekali a medaily priniesli manželia Papíkovci, Bučovci, Lukáčovci, Rovňaníková, H. Chromická.

Počas roka navštevovali svojich chorých členov a blahoželali jubilantom.

Sponzori.

Členovia zväzu boli aj tento rok povďační za sponzorský príspevok primátorovi mesta, p. Minarčíkovi, rovnako všetkým starostom, ktorí zväz podporili. Občania týchto obcí sú tiež členmi ZO – Predmier, D. Hričov, Hričovské Podhradie, Jablonové a Hlboké.

V SD prikladám správu o činnosti, báseň ku Dňu matiek a otcov a Vianočný príhovor.

Podrobnosti SD č.:193 a, b, c / 2013

Podrobnosti SD č.:194 a, b, c / 2013

Klub filatelistov v Bytči (KF)

Informačný bulletin.

KF vydal počas celého roka 11 čísel svojho informačného bulletinu Bytčianska filatelia.

- 1 1. - 20 rokov samostatného štátu, návšteva Chorvátska
- 2 2. - prvý zberateľ v Bytči Thurzo, poštové knižky
- 3 3. - Považie (podnet pre známkovú tvorbu), výstava ryteckých prepisov Praha
- 4 4. - Jubilant S. Helmeš (75 r.), prezentácie prvých známok, budúcnosť filatelie,
- 5 5. - r. 1933 v Nitre, spomienka na O. Hornunga, Z. Medveďová
- 6 6. - novinky z FK, filat. publikácie, r. 1906 v Drážďanoch, vzácna známka
- 7 7.- 8. filat. Olympiáda v Bratislave, najkrajšia známka Európy, ikony K.
Kasagrandovej, GALZA PRESS – nové periodikum, FK v regionálnej TV
- 9 9. - XXX. Dni filatelie, spomienky na výstavy v Bytči , nositelia tradícií ,
- 10 11. – 70. rokov od založenia spolku, známka Matice Slovenskej, spolok sv. Gabriela

Podrobnosti SD č.: 195 / 2013 (10 čísel)

XXX. Dni filatelie Slovenska.

14. a 15. september 2013 v Bytči.

Výstavu usporiadal FK v spolupráci s MsÚ a Zväzom slov. filatelistov. Patronát nad ním vzal Ing. J. Blanár ŽSK.

XXX. Dni filatelie sa usporiadali pri príležitosti: 20. výr. vzniku SR, 1150. výr. príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda, 150. výr. založenia Matice slovenskej, 635. výr. povýšenia Bytče na mesto a 70. výr. založenia Zväzu slov. filatelistických spolkov.

Program: slávnosť a výstavu otvorili 14. 9. v Sobášnom paláci prednáškou Dr. O. Gát'u zo Žiliny (zakladateľa Dní filatelie). Ďalej prednášali : riaditeľka Štátneho archívu PhDr. J. Kurucárová, historik PaedDr. J. Gál, Ing. Brichtová (riaditeľka Ministerstva -odboru

poštových služieb), a ďalších 6 prednášajúcich.

Popoludní zasadali orgány Zväzu slov. filatelistov.

Druhý deň 15. 9. bola v DK celoštátna burza filatelistického a zberateľského materiálu.

Svoje exponáty vystavovalo 27 vystavovateľov a boli vydané rôzne publikácie.

Predchádzajúce Dni filatelie v Bytči: XII. – 1995 (12. – 13. 8.), XIX. – 2002 (22. – 23.6.), XXIV. 2007 (1. – 2. 9.)

Podrobnosti SD č.: 196 a, b, c / 2013 (pamätný list, katalóg a karta)

Správa o činnosti.

Odznela na členskej schôdzi 14. 11. 2013 v podaní predsedu FK S. Helmeša.

Počet členov bol tento rok 12 , z toho 4 členovia boli zárobkovo činní a ostatní dôchodcovia.

Obnovila sa činnosť mladých v KMF bolo ich 8 členov. V júni sa zúčastnili Slovenskej filat. olympiády v Bratislave. Súťažili v návrhoch na poštovú známku. FK spolupracoval s klubom v Hliníku a občianskym združením GALZA. , s mestom, so Štátnym archívom, Slovenskou poštou a inými klubmi v kraji.

Členovia FK vystavovali doma v Nitre, v Sučanoch, v Bytči, ale aj v Srbsku.

FK vydával mesačník Bytčianska filatelia, katalógy, plagáty, pútače a iné.

Členovia FK sa pravidelne stretávali v DK na schôdzach, na burzách po celom Slovensku, na aukciách cez internet.

Ocenení boli dvaja členovia klubu Mons. J. Valla a Dr. Otto Gáťa ministrom dopravy, členovia výboru FK v Bytči za organizáciu Dní filatelie a členovia KMF za ocenenie na olympiáde.

Správu o hospodárení podal tajomník Michal Krúpa

Podrobnosti SD č.: 197 / 2013 (6 strán)

Zberateľský klub Hliník n./ Váhom a Občianske združenie GALZA.

OZ GALZA vydávalo tzv. „ kvartálnik“ pod názvom GALZA PRESS. Vychádzal 4x do roka a v jej redakčnej rade boli: PhDr. M. Gácik, J. Lulák, B. Záhumenská a P. Drábik.

17 prvé číslo vyšlo v marci 2013. Na jeho titulnej strane sa predstavili členovia redakčnej rady, pravidelne vychádzajú staré pohľadnice z Bytče, prvá bola od L. Treskoňa, niečo o bytčianskom jazyku, ako vznikli názvy obcí – Hlboké, neznáme vyznamenania, vznik a vývoj žandárstva v meste, rozhovor so zberateľom M. Krúpom, továreň „ Sirková“, kresby Z. Hrtánkovej, kuchárske recepty...

18 druhé číslo vyšlo v júni.. Na jeho čelnej strane sa stretáme s jubilantom Stanislavom Helmešom – predsedom FK a jeho spomienkami, druhá pohľadnica od L. Treskoňa, ako vznikol názov obce Súľov – Hradná, rarita – archeologický nález zo Sobášneho paláca, pokračovanie dejín žandárstva v Bytči, rozhovor s F. Garabíkom, členom Asociácie histórie pivovarníctva. Zbiera pivné etikety a pod. , pokračovanie o Sirkovej, Článok o vyznamenaniach z odboja, J. Hujík – kresby a napokon recepty z Bytčianska.

19 Tretie číslo vyšlo v októbri. XXX. Dni filatelie, ako vznikol názov obce Jablonové, pokračovanie o žandároch a stanici, rozhovor s Milanom Badíkom, história Sirkovej, F. Hrnko a jeho výrobky z prútia, husacie hody...

20 Posledné číslo vyšlo v decembri. Ako vznikol názov obce V. Rovné, zaujímavé knižné tituly, dejiny žandárstva, rozhovor s JUDr. O. Gáťom, prvým maturantom z Bytče, zberateľ a funkcionár FK, história automobilizmu v známkach, hasičské vyznamenania, rozhovor s K. Kasagrandovou , recepty z Bytče na Vianoce.

Podrobnosti SD č.: 198 / 2013 (4 čísla GALZA PRESS)

Výstava.

OZ GALZA, klub zberateľov, HOB , usporiadali v Sobášnom paláci spoločnú výstavu . V dňoch 14. 9. – 31. 10. sme si mohli pozrieť grafiky B. Behrika, obrazy Z. Hrtánkovej, a K. Kasagrandovej, ďalej zbrane, zapaľovače, mince, bankovky, pohľadnice od zberateľov M. Gácika, J. Luláka, J. Putirku a iných.

Podrobnosti SD č.: 199 / 2013 (pozvánka)

Šachový klub.

V DK sa uskutočnil I. ročník šachového turnaja o Putovný pohár TZOB . Turnaj otvorili primátor mesta a predseda klubu Ján Sládek. Hrať sa začalo slávnostným ťahom primátora. Pri šachovniciach sa spolu stretlo 79 hráčov z celého Slovenska. Súťažili v rôznych kategóriách. Ohodnotených bolo 13 najlepších . V kategórii detí do 14 rokov dostalo cenu všetkých 8 detí. Po turnaji sa rozdalo spolu 28 cien. Víťazom a majiteľom krásneho putovného pohára sa stal P. Švaňa z Kysuckého N. Mesta.

Podrobnosti SD č.: 200 / 2013 (Zrkadlo Bytče)

Slovenský rybársky zväz (SRZ)

Počet členov bol : 737 + 70 žiakov do 15 rokov.

Hlavnou činnosťou bolo zarybňovanie revírov. Tento rok organizácia investovala do zarybňovania 28 500 eur. Vysadili nasledovné ryby: kapor, štika, zubáč, lieň, podustva, pstruh dúhový, úhor a amur. Do lososových vôd nasadili pstruha potočného, a dúhového.

Členovia SRZ lovili v týchto revíroch: Váh, Hričovský kanál, VN Mikšová, Beňov, Štrkovisko Prúdy, Kadurka, Šurabka a Skala (tu lovili kaprov, šťuky, zubáče a sumce). Revíry lososových vôd boli: Dlhopolka, Hradnianska, Kolárovičský potok, Petrovička, Rovnianka a Štiavnik (tu lovili pstruha potočného a dúhového).

V kaprových vodách ulovili: 9 758 ks rýb o celkovej váhe 13 783 kg čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 400 kg viac.

V lososových vodách ulovili 338 ks pstruha potočného a 307 ks pstruha dúhového.

Práca s mládežou .

Rybársky krúžok pravidelne navštevovalo 70 detí. Krúžky viedli : Gulaša, a Horčička. Krúžok mladých rybárov sa pravidelne schádzal v Rybárskom dome každý piatok. V zime preberali teóriu lovu, zákon o rybárstve, druhy rýb a ochranu prírody.

V praktickej činnosti sa mladí venovali príprave prútov, nadväzovaniu háčikov a pomáhali so zarybňovaním tokov.

Športová činnosť.

V máji usporiadal SRZ 10. ročník pretekov mladých rybárov v revíre Kadurka. Ceny si odniesli : B: Ballala, S. Krajčí, K. Bachoríková. Finančne súťaž podporilo okrem MsÚ Bytča a obce Kotešová aj 8 podnikateľov.

V auguste sa deti zúčastnili pretekov na VD Žilina. V kategórii do 10 rokov sa najviac darilo R. Bušovskému, v kat. 11. – 15. rokov obsadila 2. m. B. Gulašová.

Rybárska stráž (RS).

RS mala 21 členov. Zamerali sa na dodržiavanie zákonov o rybárstve, na stráženie pstruhových a kaprových revírov cez deň a tiež v noci.

Počet zistených disciplinárnych previnení členov SRZ bol 6. V prevažnej miere sa jednalo o priestupky , kedy rybár nemal platný rybársky lístok, chytal na 3 udice, po povolenej dobe

lovu. Okrem nich zistili 1 trestný čin pytliactva na rieke Váh.

Disciplinárna komisia uložila tieto sankcie: zákaz činnosti na 1 rok, pokutu vo výške 30 € a 6 priestupkov posunula na prejednanie do ich domovských organizácií.

RS úzko spolupracovala s príslušníkmi mestskej a aj štátnej polície.

Členovia RS spolupracovali pri organizovaní spoločenských podujatí, jarných a jesenných pretekoch a plesu rybárov. Zabezpečujú zimné sčítanie kormoránov a ich lov v našich revíroch. Svoju prácu v RS si vzorne vykonávali: L. Tichý, B. Adamov, M. Štefaňák a P. Hrivo.

Správa spoločného majetku.

Tento rok pokračovali v rekonštrukcii Domu rybárov, kde vymenili okná, položili novú dlažbu v kuchyni, opravili a vymaľovali steny v dvoch miestnostiach.

Podrobnosti SD č. 201 / 2013 (správa 5 strán)

14. kapitola

POLITIKA

Verejná tabuľa MsÚ.

17. 10.uverejnenie zoznamu kandidátov pre voľby predsedu ŽSK, ktoré sa konali 9. novembra 2013.

4. 11. oznam o volebných okrskoch, volebných miestnostiach, spôsob žiadosti pri voľbe mimo volebnej miestnosti.

Voľby do orgánov ŽSK sa konali 9. novembra 2013 od 7,00 do 22,00 hod. V našom kraji kandidovali za župana: Juraj Blanár, Miroslav Mikolášik, Igor Ryban, Ivan Pavlisko a Juraj Pavlovič. Víťazom sa stal Juraj Blanár s 54,01 % úspešnosťou. Do parlamentu ŽSK zasadlo 57 poslancov. Volebná účasť bola 21,6 %. Pretože p. Blanár získal väčšinu 54 % hlasov, nemuseli sme ísť do druhého kola volieb. Túto funkciu zastával teraz v 3. volebnom období. Do volieb prišlo 122 tisíc voličov.

Podrobnosti SD č.: 202 a, b, c / 2013

Medzi poslancov zvolených do zastupiteľstva ŽSK sa dostali aj Miroslav Minarčík súčasný primátor mesta s počtom hlasov 1493 a Ing. Peter Weber s počtom hlasov 1124.

Podrobnosti SD č.: 203 a, b, c, d / 2013

V SD prikladám aj volebné okrsky a miestnosti v Bytči s presným názvom ulíc.

Podrobnosti SD č.: 204 / 2013

V auguste uverejnil denník SME fotografiu, ktorá znázorňuje zloženie vlády SR aj s pomenovaním jednotlivých jej ministrov .

Podrobnosti SD č.:205 / 2013

Špehovanie. Koncom leta sa prevalila veľká aféra, v ktorej sme sa dozvedeli, že americká tajná služba špehuje milióny občanov po celom svete. Pravda by možno ani nebola vyšla na svetlo božie, keby Amerika okato neodpočúvala mobilné telefóny svojich spojencov, ako bola nemecká kancelárka Angela Merkelová a mnohí iní. Celú aféru spustil Edward Snowden jeden z agentov. Prečo nás to vôbec neprekvapilo?

Podrobnosti SD č.: 206 / 2013

15. kapitola

Š P O R T

Verejná tabuľa MsÚ.

11. 3. MZ odsúhlasilo prenájom majetku mesta (Tribúna štadiónu) na Ul. S. Sakalovej Marekovi Mihokovi na športové aktivity. Výška nájmu bola 35 €/ mes.

Podrobnosti SD č.: 207 / 2013

Rozpočet.

Výdavky z rozpočtu mesta na šport, oddych a relax spolu: 117 060 €; len na šport : 89 190 €; na štadión : 27 570 € ; FO Kinex : 41 500 ; FO Hliník : 4 330 € ; ŠK telesne postihnutých : 1 000 € ; TJ Hrabové : 3 630 € ; TJ Pšurnovice : 5830 € ; Ms hádzanársky klub: 27 600 ; TZOB stolný tenis: 2 830 € ; TZOB šach : 670 € ; Hralezecký klub Direct : 27 600 € ; Tenisový klub Benet : 1 000 € ; úprava ihrísk v mestských častiach : 300 €.

Futbal.

Futbal muži Bytča.

V marci hrala Bytča A v II. lige a v tabuľkách bola na 9. m. Bytča B hrala V. lige a Bytča C v VI. lige. Všetky celky hrali Majstrovstvá regiónu (MR) stred.

V apríli už bola Bytča A v III. lige a v tabuľke bola na 9. m. Rovnako aj v júni a auguste.

Najlepšie umiestnenie v tabuľkách obsadili v septembri a októbri, keď obsadili 6. m.

Najčastejšie skórovali : Kučavík, Minárik, Gašperek, Trnovec, Hrtánek, Šustek, Šamaj, Pauer a Čikota .

V SD prikľadam tabuľky z jednotlivých mesiacov.

Podrobnosti SD č.: 208 a, b, c, d / 2013

Podrobnosti SD č.: 209 a, b, c / 2013

Futbal muži Hliník.

Muži Hliník hrali v MR v III. B triede, . V apríli až júli dominovali v tabuľkách na 1. m.

V auguste postúpili do II. triedy, kde boli postupne na 4.m. a 3. m. V októbri sa im podarilo aj vo vyššej súťaži obsadiť 1. m.

Podrobnosti SD č.: 210 a, b, c, d / 2013

Podrobnosti SD č.: 211 a, b, c / 2013

Futbal muži Hrabové, Hvozdnica a Pšurnovice.

Všetci hrali III. B triedu. V tabuľkách sa pohybovali od júla do septembra na :

- september: Hrabové : 1. m. Hvozdnica : 3. m. a Pšurnovice : 8. m.
- október: v tabuľkách si vymieňali miesta Hrabové s Hvozdnicou. 7. X. bola Hvozdnica na 2. m. a Hrabové na 3. m. Pšurnovice na 8. m. Ale 14. X. to bolo naopak:

Hrabové bolo na 2. m. a Hvozdnica na 3. m. Pšurnoviciam sa podarilo postúpiť o 2 miesta na 6. m.

Podrobnosti SD č.: 212 a, b, c / 2013

Podrobnosti SD č.: 213 a, b, c, / 2013

Futbal starší dorast Bytča.

Starší dorast hral II. ligu, kde sa v tabuľkách umiestnil väčšinou na 14. m.

Bytča hostila reprezentáciu.

Futbalový štadión v Bytči bol 10. X. dejiskom medzinárodného zápasu . Na trávniku si zahral výber Slovenska do 19 rokov s rovesníkmi z Poľska. Taký veľký zápas si náš malý štadiónik nepamätá. Výsledok 3 : 1 potešil, rovnako ako skvelá hra slovenských mladíkov. Tým zatlieskala nielen plná tribúna , ale aj celá plejáda známych funkcionárov nášho futbalu. Duel v Bytči bol prípravou na novembrový turnaj v Bulharsku.

Podrobnosti SD č.: 214 a, b, c, d / 2013

Futbal mladší dorast Bytča.

Mladší dorast hral II. ligu, v ktorej sa umiestnil v auguste na 14. m. a v septembri na 8. m.

Mladí futbaloví reprezentanti.

Mladí futbaloví reprezentanti do 16 rokov odohrali 2 prípravné zápasy proti rovesníkom z Čiernej Hory práve v Bytči. Finále napokon vyhrali slovenskí futbalisti 3 : 1. Po 2 augustových vystúpeniach proti Česku, ktoré mladí futbalisti vyhrali, absolvovali ďalšie dva medzištátne zápasy.

Podrobnosti SD č.: 215 a, b, c, d / 2013

Futbal starší žiaci Bytča.

Hrali po celý rok v II. lige sever, kde boli v tabuľkách väčšinou na 2. m.

Podrobnosti .: 212 a, b, c / 2013

Futbal dorast Pšurnovice , Hrabové.

Po celý rok hrali v II. B triede. Pšurnovice sa umiestnili v tabuľkách na 2. m. a Hrabové na 5. m.

Podrobnosti SD č.: 216 / 2013

Futbal žiaci Hrabové, Hliník, Pšurnovice a Hvozdnica.

Všetci hrali III. B triedu. Hliník bol v tabuľkách na 1. m. , Pšurnovice na 3. m. Hrabové na 4. m.

Podrobnosti SD č.: 217 a, b, c, d / 2013

Hádzaná.

Priebežne nás Ms hádzanársky klub (MHK) pozýval na svoje zápasy do športovej haly v Predmieri. Počas sezóny hrali práve tu aj dorastenky, aj žiačky Bytče, pretože ešte stále nemali svoj športový stánok.

Staršie dorastenky Bytča.

Hrali v I. lige, kde boli v tabuľkách : február : 3. m. apríl a máj na 4. m.

Mladšie dorastenky Bytča.

Hrali v I. lige , kde sa umiestnili v tabuľkách väčšinou na 2. m.

Podrobnosti SD č.: 218 a, b, c, d / 2013

Stolný tenis - TZOB

Koncom januára sa začala odvetná časť ligových zápasov.

Bytča B hrala v V. lige : v januári bola na 4. m.; vo februári na 3. m. ; Postupne sa prepracovali na 2. m. Najlepšie sa umiestnili v novembri, keď obsadili 1. m. , kde ostali do konca roka.

Podrobnosti SD č.: 219 a, b, c, d / 2013

Bytča C hrala VI. ligu. V januári začali na 9. m. Do júna boli na 5. m. , keď klesli v októbri na 8. m. Rok ukončili Vianočným turnajom, kde skončili na 5. m.

Podrobnosti SD č.: 220 a, b, c / 2013

Rozhovor.

V júni bol koniec tohtoročnej letnej sezóny. Noviny MY ŽN priniesli postupne rozhovor s reprezentantmi jednotlivých oddielov v okrese Žilina. Oddiel Bytča predstavil čitateľom Miroslav Piňák. Hovoril o tom, že klub bol založený v r. 1945 Otom Rakovským , ktorý bol hráč odd. Pivovar Bytča. Veľký prínos bol pre klub Rudolf Takáč a neskôr František Garabík. Najlepší hráči, ktorí už dnes nehrajú boli: Chrobák, K. Novotný, B. Behrík, V. Slaninková, V. Čudeková a iní.

Medzi najväčšie úspechy patrili akcie.

Oddiel organizoval v 50. – tých rokoch turnaj a exhibíciu majstrov sveta v Besede Pivovar Bytča . Hráči Váňa, Vyhnanovský, Štípek boli na vrchole v rokoch 1955 – 57. Hráčka V. Slaninková (Reháková) sa umiestnila na 4. m. v celoštátnom rebríčku žien. Úspechom bol aj postup do I. ligy v roku 2001, ktorú hrala Bytča až do roku 2011. Náš hráč Bohuslav Tiso st. bol v rokoch 1999 – 2001 na čele rebríčka Slovenska veteránov nad 40 rokov. Jeho syn Martin dnes reprezentuje Monako. Hráči Rastislav Kalman a Michal Adamov dosiahli titul majstra kraja v kategórii žiakov. Naši hráči Zdeno Takáč, Martin Majstrík, Bohuslav Tiso ml, Martin Tiso a Marián Koňár patrili medzi najlepších žiakov Slovenska.

Dnes je predsedom oddielu Bohuslav Tiso st. Dokopy má klub 19 členov.

TZOB hrá tri súťaže, a to druhú, piatu a šiestu ligu.

V uplynulom ročníku boli najlepší hráči odd. : Bohuslav Tiso st. a ml., , Matúš Hanušovský, Miroslav Slaninka, Pavol Treskoň, Emil Jankech, Miroslav Piňák, Milan Golbínek, Peter Manda a iní.

Podrobnosti SD č.: 221 / 2013

Cyklistika.

Úspešný ročník podujatia Detský cyklošprint 2013 napísal v Kotešovej svoju tretiu kapitolu. Organizačne bol pod vedením Miroslava Hájka a zúčastnilo sa ho rekordných 114 malých , oduševnených pretekárov aj z neďalekej Bytče. Akcia sa odohrala 24. 8. Súťažná trať merala 48 m pre tých najmenších a 800 m pre staršie deti. V najmladšej kategórii deti súťažili na „ odrážadlách“, dievčatá do 5 rokov na bicykloch s pomocnými kolieskami a v tej istej kategórii bez koliesok. Podobne súťažili aj chlapci. Doplnkovou kategóriou bola jazda zručnosti s prekážkovou dráhou. Rodičov štart ich detí nič nestál, možno aj preto rastie účasť z roka na rok.

Prestávku v rozsiahlom programe vyplnila adrenalínová cyklotrialová show z Banskej bystrice. Rodičia konečne pochopili , aký je dôležitý vo vývoji detí pohyb. Mená víťazov pripájam v SD.

Podrobnosti SD č.: 222 / 2013

Bikemaratón.

Bikemaratón Súľovské skaly oslávil v júni jubileum. Na 15. ročníku sa šliapalo do pedálov pod záštitou predsedu ŽSK J. Blanára. Krásna scenéria v prostredí Súľovských skál sprevádzala pretekárov 22. 6. Na štart sa postavil ne jeden Bytčan. Pretekári bojovali o body do Valašsko považskej série horských bicyklov. Súťažili ale aj rekreační cyklisti, ktorí potvrdili, že preteky majú okrem športovej aj spoločenskú hodnotu.

Bikemaratón ponúkol tri trasy. Najdlhšia merala 88 km s prevýšením 2800 m ; stredná bola dlhá 48 km s prevýšením 1600 m a najkratšia merala 25 km, jej prevýšenie bolo 680 m. Súťaže sa zúčastnili všetky vekové kategórie. Štart bol na Súľovskom námestí, odkiaľ sa pokračovalo po asfaltke do obce Súľov – Hradná, potom po kamenistej ceste, ktorú postupne vystriedala horská cesta.

Sprievodným programom bola hudba, tanec, dobré jedlo a pitie. Nechýbala ani show, športové súťaže, jazda na cyklo trenažéroch. Svet dvoch kolies dopĺňali stánky s cyklistickým vybavením , doplnkami a službami pre cyklistov.

Podrobnosti SD č.: 223 / 2013

Cyklotrasy.

V našom kraji sa nachádza najväčší počet cyklo turistických chodníkov na Slovensku, a to približne 2 280 km. Máme tu až 25 % z celkovej dĺžky registrovaných cyklistických a turistických trás na území Slovenska. Vybrať si môže každý, pretože trasy majú rôznu náročnosť.

Na hornom Považí sa trasa začína pri vodnom diele v Žiline, pokračuje cez hrebene Malej Fatry, Kysuckej vrchoviny , Javorníky a Súľovské skaly. Okruh má 21 km s minimálnym prevýšením , ktorý zvládne každý cyklista i rodiny s deťmi. Na trasu je možné nastúpiť na ľubovoľnom mieste.

Trasy sa mohli kombinovať s turistikou, alebo aj tak, že sa cyklisti vlakom odviezli do Čadce a odtiaľ cez Veľkú Raču a po hrebeňoch cez Makov domov do Bytče.

Cyklisti si popri bicyklovaní našli množstvo príležitostí na oddych, osvieženie, doplnenie tekutín , zahryznutie ale aj spoznávanie mnohých kultúrnych a historických pamätihodností.

Podrobnosti SD č.: 224 / 2013

Peter Sagan.

Dvojnásobný držiteľ zeleného dresu z Tour de France a momentálne najlepší cyklista Slovenska Peter Sagan sa vrátil domov len pár hodín po skončení pretekov vo Francúzsku. Najskôr predstúpil na tlačovke pred novinárov a potom sa zvítal s fanúšikmi na Mariánskom námestí. Medzi stovkami fanúšikov sme nadšene na neho volali aj my z Bytče, ale aj z iných kútov Slovenska. Mariánske námestie sa náhle zazelenalo. Nad našimi hlavami lietali zelené balóny a dav skandoval meno Sagan. Oblúbený cyklista doslova pobláznil národ, pretože je napriek svojej sláve stále skromný.

Podrobnosti SD č.: 225 / 2013

Erika Čupcová.

Malá Bytča má novú vicemajsterku Slovenska v behu na 100 m cez prekážky. Erika študuje na gymnáziu v Bytči a hasičskému športu sa venuje 4 roky. Tento rok intenzívne začala trénovať hasičskú stovku. V lige sa súťažilo 6 kôl v kategórii muži, ženy, dorastenci a dorastenky. Erika súťažila v kategórii dorastenky. V rozhovore s novinármi hovorila o všetkých tohoročných súťažiach a jej osobných úspechoch. Vo finále ligy napokon postúpila do najlepšej osmičky, kde vyhrala štvrtfinále a postúpila do finále, kde jej víťazstvo uniklo iba o vlások.

Súťaž sa takto: pretekári bežia 100 metrov. Prvou prekážkou je 70 cm bariéra, potom bežia po kladine s hadicou. Kladina je dlhá 7 m. Potom rozhodia hadice, spojky spoja do seba a pripoja na prúdnice. Erika túži aj po vyšších métach a preto ďalej tvrdo trénuje.

Podrobnosti SD č.: 226 / 2013

Thajský box.

Desať atraktívnych zápasov si v piatok 15. marca vychutnal plný Dom kultúry v Bytči na III. ročníku turnaja Večer thajského boxu III. Najväčšie zastúpenie súťažiacich mali usporiadateľské kluby Assassin Gym Bytča a Diamond Gym Žilina. Diváci si vychutnali najmä posledný súboj, v ktorom Tomáš Šenkýr zo Žiliny zvíťazil.

Divákovi sa predstavil aj jeden z organizátorov Martin Ozánik z Bytče. Nepodarilo sa mu síce zvíťaziť, ale bol veľmi spokojný s priebehom akcie. Domáci borci mali silných súperov so zahraničia, a to prilákalo veľa ľudí. Domáci klub Assasian mal okrem Ozánika nominovaných ďalších 4 boxerov: Filip Praženica, Andrej Kubranský, Patrik Komanec a Ľubo Hlavačák.

Vo finále zvíťazil T. Šenkýr KO v I. kole nad Fahyr Fatjari z klubu Fox Gym Wiedeň.

Podrobnosti SD č.: 227 / 2013

Bežecké lyžovanie.

ŽSK pozval milovníkov zimného športu – bežkárov na II. ročník prechodu Beskydsko – Javorníckou magistrálou. Prechod sa uskutočnil 2. 2. 2013 so štartom „U Melocíka“ – Makov Kasárne a späť. Trasa mala dĺžku cca 20km a upravená bola dvomi bežeckými stopami. Záujemcov prepravovali autobusmi zo Žiliny a z Bytče. Lyžiari mali tento rok vynikajúce snehové podmienky a priaznivé počasie. Pravidelnú údržbu trate zabezpečila od januára Správa ciest ŽSK (SC ŽSK). Každý víkend bola pre milovníkov bežeckého športu pripravená čerstvá stopa na celom hlavnom hrebeni v časti Husárik – Semeteš – Melocík – kasárne – Strateneč.

Podrobnosti SD č.: 228 a, b / 2013

Magistrálu počas troch mesiacov využili stovky lyžiarov z okolia , ale aj z iných krajov Slovenska. Už v januári spustili pre bežkárov službu – kde všetci našli informácie o aktuálnych podmienkach na bežecké lyžovanie. Infoportál GIS ŽSK obsahoval všetky trasy magistrály, a tiež miesta, na ktorých bolo možné nastúpiť, či zostúpiť s pripravenej trasy. Najaktívnejší informátori servisu odmenil ŽSK na konci sezóny osobitnými cenami.

Množstvo nového snehu, ktorý na úsekoch magistrály predstavoval až 50 cm , vytiahlo do terénu nielen bežkárov, ale aj pracovníkov SC ŽSK . Trasu po hrebeni naposledy prečesali 5. 4. Minulý rok bola trasa pre nedostatok snehu v tomto čase pre bežkárov neprejazdná.

Podrobnosti SD č.: 229 a, b, c / 2013

Prechod Javorníkmi.

Klub slovenských turistov z Považskej Bystrice zorganizoval 16. februára už 39. ročník prechodu cez Javorníky z Kolárovcí do Podjavorníka. Viac ako 110 účastníkov si upravenú bežeckú stopu nevedelo vynachváliť.

Turistika.

Krajská organizácia cestovného ruchu funguje od 9. marca 2012 a podarilo sa jej uskutočniť pre turistov niekoľko projektov. Organizácia vznikla aby lepšie propagovala cestovný ruch a turistiku v kraji. V rámci jej budovania bolo v tomto roku osadených 15 hnedých tabúl a viac ako 40 smerovníkov ku kultúrnym a turistickým cieľom. Náš kraj patrí k najnavštevovanejším regiónom na Slovensku. Vlni ho navštívilo viac ako 700 tisíc návštevníkov. Vzhľadom na blízkosť s Poľskom a Českou republikou chodí k nám čoraz viac turistov zo zahraničia. ŽSK pripravil v zime bežecké trate a lete turistické chodníčky po hrebeňoch okolitých hôr.

Podrobnosti SD č.: 230 / 2013

16. kapitola

ĽUDIA MEDZI NAMI

Anna Haščáková.

Do rúk sa mi dostala rodinná kronika, ktorú o svojej rodine zostavila a napísala Anna Haščáková, rod. Bugalová. Jej spomienky vychádzali z rozprávania starých rodičov a iných príbuzných. Kronika vyšla tlačou – formou brožúry 30. 3. 2013. Okrem textu obsahuje aj mnoho fotografií.

Spomienky sa začali autobiografiou prababky, ktorá sa volala Veronika Mahdoňová, ale prezývali ju Bubnová. Prababka sa narodila v r. 1874. Jej manželom bol Peter Mahdoň (1892) z Kolárovič. Autorka opisuje ich život, prostredie v ktorom žili, počet a meno ich 10 detí. Pokračovala opisom osudov všetkých predkov s menom Mahdoň, Gališ, Bugala, Kováčik atď. Podrobne opísala ako sa pretĺkali životom, ich choroby, prehry, ale aj životné úspechy. Pani Anka svoje rozprávanie popretkávala mnohými veselými ale aj tragickými príhodami. Jej jazyk je zrozumiteľný a vecný. V kronike nechýba rodokmeň spomínaných rodín a napokon dve strany rodostromu, ktorého korene tvorí rod Bugala – jeho predkovia a potomkovia. Strom sa začína menom Bugala Mikuláš (1740). Kronika má 68 strán + 3 strany rodostromu.

Anna Haščáková rod. Bugalová sa narodila 29. 10. 1941 v Kolárovičoch. V r. 1950 sa rodina presťahovala do Bytče, kde Anna ukončila základnú školu. V štúdiu pokračovala na strednej pedagogickej škole v Turčianskych Tepliciach a ukončila ho vysokou školou v Martine. Učiť začala na jednotriednej škole v Mikšovej, pokračovala v Štiavniku. V r. 1967 nastúpila do ZŠ Revolučná v Bytči, kde učila 32 rokov slovenský jazyk. Jej manžel Ing. Ján Haščák pracoval dlhé roky v Kinexe v Bytči. Spolu majú jedinou dcéru Ivanu, ktorá momentálne učí na ZŠ Ul. mieru v Bytči. Prevažne sa venuje hudbe.

Jaroslava Kmeťová

Robí svoju prácu v sociálnej oblasti naozaj dobre. Sama hovorí , že sa v nej našla. Vysokú školu dokončila v Trnave v r. 2001 a nastúpila do diecéznej charity v Žiline. Potom dlhé roky pracovala ako sociálna pracovníčka v Harmónii v Žiline, až do 1. júla, keď začala pracovať v Jesienke v Bytči. Začiatkom roka odišla riaditeľka soc. zariadenia Jesienka na materskú dovolenku a na jej miesto navrhli J. Kmeťovú. Napriek jej mladosti to všetci chápali ako najlepšiu voľbu pre jej ľudský prístup k obyvateľom zariadenia a schopnosť prinášať im do života radosť a pohodu.

K predchádzajúcim povinnostiam jej pribudlo veľa administratívy, takže venuje viac času Jesienke, ako svojej rodine. Našťastie si na to doma zvykli a pomáhajú jej. Najdôležitejšie vo svojej práci považuje pochopenie a poznanie každého obyvateľa zariadenia, prostredia z ktorého sem prichádza a aj jeho rodinu. Veľmi jej záleží na tom, aby žiaden klient nestratil kontakt so svojimi blízkymi.

Klienti bývajúci v Jesienke majú svoje roky a teda aj „muchy“. Ešte donedávna tam bývala najstaršia občianka Bytče 102 – ročná pani Sedmiková, ktorej vzťah s mladšou sestrou nebol dobrý. Hoci nemali spoločnú izbu, napätie medzi nimi tu stále bolo. Pani Jarke sa podarilo dosiahnuť, že vzťah dvoch sestier sa celkom zmenil a našli k sebe cestu. Často

potom spolu sedávali a spomínali na svoju mladosť. Žiaľ vo februári pani Sedmiková zomrela a jej mladšia sestra ostala v zariadení celkom sama. O pani Sedmikovej som podrobnejšie písala, keď oslávila okrúhle 100 narodeniny (r. 2012).

Život v Jesienke sleduje aj primátor mesta p. Minarčík. Nikdy nezabudne prísť s kyticou a gratulovať jubilantom. Pod vedením pani Jarky v máji pripravili oslavu pre 90 – ročnú pani Boženu Božekovú z Bytče. Gratulovali jej všetci obyvatelia Jesienky, ktorých je tu vyše tridsať.

Nová riaditeľka Jaroslava Kmeťová vie veľmi dobre, že práca tu si vyžaduje veľa entuziazmu, predstavivosti a vôle, aby program zariadenia bol vždy pestrý
Podrobnosti SD č.: 231 / 2013

Martin Tiso.

O Martinovi som už podrobnejšie písala v kronike 2010 v kapitole šport – stolný tenis. Zároveň patril so svojou manželkou Petrou medzi mnohé páry, ktoré d'akovali predstaviteľom ŽSK za krásny zážitok spojený s ich sobášom v Svadobnom paláci v Bytči.

Mladý pár rozbehol na Slovensku cestovnú kanceláriu pod vtipným názvom Pitipitipa a teraz sú už štvrtú sezónu hlavnou spojkou medzi turistami so Slovenska a Francúzskou riviérou, Provensalskom a Monakom. Pre svoju prácu sú zanietení a ochotní našincovi, ktorý k nim zabľúdi hocikedy pomôcť.

Vo Francúzsku žijú už 14 rokov, v žilách im teda koluje vysoké percento tamojšej národy. Preto sa rozhodli založiť nevšednú cestovku a naozaj individuálnym prístupom a ubytovaním. Toto je overené na vlastnej koži, a robí z najdrahšej časti Francúzska cenovo dostupnú destináciu.

Martin rád rozpráva príbehy o tom, ako predal (v čase keď ešte pracoval v športovom obchode) ponožky princeznej Stéphanie alebo modelke A. Sklenaříkovej, alebo o tom ako nechávali celebrity prepitné prevyšujúce výšku účtu a pod. Peťka zasväčuje Slovákov do tajov šarmu Francúzok v kuchyni a móde.

Martin s Petrou žijú v Monaku, ktoré Martin stále reprezentuje ako člen Monackej federácie stolnotenisevého klubu. Petra pracuje v známej reštaurácii Café de Paris Monte Carlo, hneď pri slávnom kasíne.

Podrobnosti SD č.: 232 / 2013

Norbert Moravanský. Bytčania a jeho známi mu ináč nepovedia , iba Noro. 1. novembra odznela v Slovenskom rozhlase relácia práve s ním. Noro je v súčasnosti súdnym lekárom a patológom v Bratislave. Jeho manželka je spisovateľka a scenáristka Eva Boriševičová. Mama Lydka a otec Karol sú neprestajne na stráži svojich vnúčat , preto ich málokedy stretne v Bytči.

Z rozhovoru s redaktorom sme sa dozvedeli veľa o Norových názoroch na život, o postojoch, záľubách. Je vášnivým rádioamatérom. Pravidelne sa zúčastňuje amatérskych súťaží rádioamatérov od r. 2007. Získal na nich mnoho ocenení v Gambii, vo Francúzskej Guaiane, Suriname a pod. Táto záľuba je jeho koníčkom a aj relaxom.

Silvia Adamová.

Si vybrala za miesto svojho diplomového koncertu svoj rodný kraj. V DK za účasti svojej rodiny, priateľov, bývalej učiteľky tanca M. Zagátovej a bývalých učiteľov hry na klavír – Kataríny Šalagovej a Františka Hriva predviedla svoje klavírne umenie. Posledne menovaní síce už v Bytči nepôsobia, no keďže stále bývajú v Žiline, prijali jej pozvanie a prišli ju podporiť. Silvia povedala „... keďže som základnú aj ZUŠ absolvovala v Bytči, viaže ma

k tomuto mestu veľmi silné puto“. Práve v Bytči sa zrodila jej láska k hudbe a tancu. Skladby na klavírny recitál , ktorý sa konal začiatkom apríla v DK v Bytči, si vybrala pod vedením svojich pedagógov. Silviiným obľúbencom je Franz Schubert. Čaro jeho hudby objavila už počas štúdia na Konzervatóriu v Žiline . Jeho skladby sú interpretačne náročné, ale uchvátil ju aj jeho osud a to až natoľko, že o vzťahu jeho života a jeho hudby napísala dve bakalárske práce.

Silvia dáva prednosť klasickej hudbe, no keďže učí deti na ZŠ v Bratislave, venuje sa aj hudbe populárnej. Už ako dieťa koketovala s komponovaním vlastných skladieb. Odkedy sa však ocitla na vysokej škole , privoňala aj k riadnemu skladateľskému remeslu. Momentálne má rozpracovanú Fantáziu pre lesný roh, husle a klavír, ktorú sa chystá predviesť v máji 2013.

Kedysi si myslela, že hranie je to najlepšie , čo ju mohlo stretnúť, ale časom sa k tomu pridal dobrý pocit z toho, že môže niečo nové naučiť aj niekoho iného. Navyše ak sú to deti so sluchovým postihnutím, má o to väčšie zadosťučinenie.

Podrobnosti SD č.: 233 / 2013

Zuzana Smatanová.

Táto speváčka hviezda z Bytčianska pôsobí na hudobnej scéne už 10 rokov. Spolu s vydavateľom sa rozhodla uzavrieť prvú dekádu svojej tvorby výberovým albumom najznámejších piesní. Výberové CD s názvom Momentky vyšlo koncom októbra. Zuzana stále a rada spomína na detstvo v Súľove, kde vyrastala obklopená láskou svojej rodiny. V novom albume je zaradená aj pieseň Muži a ženy, ktorú nespieva iba sama, ale aj amatérski speváci. K piesni vyšiel aj videoklip, v ktorom je použitých 1 300 fotografií. Okrem tejto práci začala koncom roka pracovať aj na kalendári na rok 2014.

Podrobnosti SD č.: 234 / 2013

Narodili sa

Nie všetci rodičia detí, ktoré sa tento rok narodili, o tom uverejnili správu v novinách. Preto uvádzam menovite iba tých, ktorí sa nám predstavili v týždenníku MY ŽN. V SD prikladám ich fotografie.

7. 1. 2013	sa narodila Sára Surová	rodičom Ľubomíre a Petrovi z Bytče
28. 2.	sa narodil Pavol Slávik	rodičom Pavlovi a Alene z Bytče
28. 2.	sa narodila Karolína Chobotová	rodičom Kristíne a Petrovi z Bytče
7. 3.	sa narodila Ivana Pradeniaková	rodičom Jane a Jozefovi z Bytče
15. 3.	sa narodil Michal Molík	rodičom Janke a Antonovi z Bytče
20. 3.	sa narodila Mirjeta Nazreku	rodičom Anna a Naimovi z Bytče
22. 4.	sa narodila Lenka Kazíková	rodičom Ivane a Michalovi z Bytče
23. 4.	sa narodil Samuel Vároš	rodičom Zuzane a Miroslavovi z Bytče
25. 4.	sa narodila Kristína Kasmanová	rodičom Mariane a Stanovi z Mikšovej
25. 4.	sa narodil Martin Pirošík	rodičom Zuzane a Petrovi z Hvozdnice
2. 5.	sa narodil Lukáš Kolek	rodičom Božene a Antonovi z Hvozd.
9. 5.	sa narodila Klára Mičúchová	rodičom Ivane a Ľubomírovi z Bytče
9. 6.	sa narodila Lucia Mináriková	rodičom Lucii a Ondrejovi z Hvozdnice
17. 6.	sa narodil Martin Šukala	rodičom Dominike a Máriovi z Bytče
29. 6.	sa narodila Katarína Martinková	rodičom Ivane a Michalovi z Bytče
15. 7.	sa narodil Marcus Kytka	rodičom Márii a Petrovi z Pšurnovic
2. 8.	sa narodil Jozef Korenák	rodičom Martine Szekelyovej a Jozefovi

5. 8.	sa narodil Matej Cigánik	Korenákovi z Bytče
10. 8.	sa narodila Viktória Cedzová	rodičom Andrei a Pavlovi z Hvozdnice
14. 8.	sa narodil Radim Poledňák	rodičom Veronike a Viktorovi z Hvozdnice
19. 8.	sa narodil Jakub Kocian	rodičom Kataríne a Radimovi zo Pšurnovic
10. 9.	sa narodila Bianca Trulíková	rodičom Kataríne a Stanovi z Hrabového
16. 9.	sa narodila Zuzana Kameniarová	rodičom Martine a Danielovi z Pšurnovic
17. 9.	sa narodila Júlia Kašperová	rodičom Kataríne a Viktorovi z Hvozdnice
10. 10.	sa narodila Agáta Papánková	rodičom Stanislave a Jaromírovi z Bytče
11. 10.	sa narodila Sandra Burandová	rodičom Jolane a Ľubošovi z Pšurnovic
14. 10.	sa narodil Alexander Pavlík	rodičom Andrei a Tomášovi z Bytče
16. 10.	sa narodila Lea Laščeková	rodičom Magdaléne a Jozefovi z Bytče
18. 10.	sa narodila Karin Michálková	rodičom Dominike a Miroslavovi z Bytče
28. 10.	sa narodil Filip Gaňa	rodičom Tatiane a Františkovi z Bytče
4. 11.	sa narodil Lukáš Čikota	rodičom Simone a Zdenkovi z Bytče
7. 11.	sa narodila Nicoll Kováčiková	rodičom Veronike a Ľubomírovi z Bytče
11. 11.	sa narodila Karolína Gajdošová	rodičom Erike a Danielovi z Bytče
25. 11.	sa narodil Adrián Lee	rodičom Stanislave a Pavlovi z Hvozdnice
2. 12.	sa narodil Patrik Frývald	rodičom Márii a Haesungovi z Mikšovej
12. 12.	sa narodil Alex Bitara	rodičom Dane a Mariánovi z Bytče
12. 12.	sa narodil Damián Bučo	rodičom Darine a Jánovi z Hrabového
		rodičom Daniele a Miroslavovi z Bytče
- Podrobnosti SD č.: 235 a, b, c, d, e / 2013; č.: 236 a, b, c / 2013; č.: 237 a, b, c, d, e / 2013 ; č.: 238 a, b, c, d / 2013; č.: 239 a, b, c, d, e / 2013 ; č.: 240 a, b, c, d / 2013 ; č.: 241 a, b, c, d / 2013

Opustili nás:

8. 1.	Pavel Vozárik	nar. 1937 , Hrabové
14. 1.	Ľudovít Pánik	nar. 1948 . Bytča
16. 1.	Ladislav Vlčík	nar. 1953 , Bytča
3. 2.	Martin Gálik	nar. 1957, Bytča
4. 2.	Ing. Anton Ficek	nar. 1935 , Bytča
8. 2.	Sidónia Beňová, rod. Radvaňová	nar. 1925 , Bytča
15. 2.	Ladislav Greguš	nar. 1946 , Pšurnovice
1. 3.	Mária Nagyová, rod. Masiariková	nar. 1939, Bytča
3. 3.	Ľudmila Kubicová, rod. Paišová	nar. 1934, Pšurnovice
4. 3.	Stanislav Brigant	nar. 1953, Bytča
4. 3.	Rozína Cvengrošová	nar. 1919, Hrabové
8. 3.	Alžbeta Placeková, rod. Fundárková	nar. 1931 , Bytča
15. 3.	Eva Miklúšová, rod. Adámková	nar. 1937, Bytča
18. 3.	Miroslav Malík	nar. 1969, Bytča
22. 3.	Martin Cedzo	nar. 1935 , Hvozdnica
26. 3.	Ľudmila Škorubová, rod. Nuhálová	nar. 1952, Bytča
3. 4.	Mária Sekáčová	nar. 1975, Bytča
18. 4.	Anna Pániková, rod. Sakalová	nar. 1929, Bytča
22. 4.	Helena Dubovská, rod. Jatiová	nar. 1933, Bytča
7. 5.	Štefan Petrovský	nar. 1925, Bytča
16. 5.	Štefan Chrenko	nar. 1934, Pšurnovice
7. 6.	PaeDr. Alena Hrušíková, rod. Bodjanová	nar. 1952, Bytča
8. 6.	Jozef Václavík	nar. 1924, Bytča

10. 6.	Antónia Šušolová	nar. 1924, Hrabové
15. 6.	Jolana Hrabošová, rod. Blštáková	nar. 1956, Hvozdnica
21. 6.	Ladislav Gaňa	nar. 1946, Bytča
11. 7.	Jozef Pastorek	nar. 1933, Bytča
11. 7.	Alojz Lukáč	nar. 1932, Bytča
18. 7.	Milan Poláček	nar. 1959, Bytča
23. 7.	Ján Grman	nar. 1940, Pšurnovice
27. 7.	Doc. Ing. Stanislav Novák, CSc.	nar. 1937, Mikšová
2. 8.	Ján Krajči	nar. 1958, Pšurnovice
5. 8.	Ľudmila Lepišová, rod. Bambúchová	nar. 1946, Hvozdnica
14. 8.	Miloš Keblúšek	nar. 1969, Bytča
18. 8.	Mária Veberová, rod. Čabajová	nar. 1936, Bytča
22. 8.	Lubomír Kučavík	nar. 1952, Bytča
28. 8.	Anton Šajtlava	nar. 1926, Bytča
29. 8.	Paulína Omastová, rod. Janigová	nar. 1950, Bytča
19. 9.	Viktória Danišová, rod. Knocíková	nar. 1922, Bytča
21. 9.	Mária Vojteková, rod. Klobucká	nar. 1926, Hliník n/ Váhom
23. 9.	Ladislav Dobroň	nar. 1947, Bytča
1. 10.	Štefan Papánek	nar. 1951, Pšurnovice
6. 10.	Anna Tarneková, rod. Stoláriková	nar. 1923, Bytča
12. 10.	Ľudovít Pánik	nar. 1927, Bytča
13.10.	Viktória Koňárová, rod. Gašpercová	nar. 1921, Hliník n/ Váhom
23.10.	Peter Gombár	nar. 1956, Bytča
28.10.	Milan Tabačík	nar. 1946, Bytča
19.11.	Ol'ga Malinová, rod. Sekulová	nar. 1931, Bytča
24.11.	Jozef Višňovský	nar. 1964, Hliník n/ Váhom
25.11.	Helena Mičačíková, rod. Petrovská	nar. 1930, Bytča
27.11.	Jozefa Černeková, rod. Hrtánková	nar. 1933, Bytča
29.11.	Ema Lukaniaková, rod. Putšková	nar. 1933, Bytča
30.11.	Vladimír Pistovčák	nar. 1956, Bytča
1.12.	Jozefína Gaňová, rod. Dujčíková	nar. 1948, Hrabové
2.12.	Rudolf Záduban	nar. 1923, Bytča
	Žofia Kováčiková, rod. Bazalová	nar. 1946, Hrabové
4.12.	Mária Šušolová, rod. Lukáčová	nar. 1937, Malá Bytča
5.12.	Juraj Lukaniak	nar. 1920, Bytča
23.12.	Veronika Mráziková, rod. Gabrišková	nar. 1926, Hvozdnica
24.12.	Božena Marčišová, rod. Behříková	nar. 1927, Bytča
28.12.	Michal Šupolík	nar. 1914, Hrabové
31.12.	Monika Horváthová	nar. 1997, Hliník n / Váhom

Spomienka.

Rodina a najbližší smútiaci často nemôžu zabudnúť, že ich opustil človek, ktorého veľmi milovali. Preto aj prostredníctvom novín spomínajú pri výročí ich odchodu a my spomíname s nimi. V SD prikladám fotografiu s textom.

2. 1.	sme si pripomenuli 15. výročie smrti	Anny Holákovej	z Bytče
6. 1.	1. výročie smrti	Jána Kemku	z Bytče
8. 1.	že nás opustil	Pavol Vozárik	z Hrabového
21.1.	že nás opustila	Mária Šopáková	z Bytče
16.3.	1. výročie smrti	Imricha Jamricha	z Bytče

16.3.	že nás opustila	Magdaléna Bolčeková	zo Pšurnovic
2.4.	sme si pripomenuli	5. výročie smrti	Jána Cimpricha
6.4.		10. výročie smrti	Júliusa Laurenčíka
15.4.		5. výročie smrti	Petra Ačjaka
7. 5.		2. výročie smrti	Jindřišky Koniarovej
8. 5.		15. výročie smrti	Rudolfa Šebeňu
8. 5.		3 mesiace smrti	Amálii Šebeňovej
10. 5.		15. výročie smrti	Martina Holáka
8. 6.		13. výročie smrti	Jána Almužniaka
10. 6.		34. výročie smrti	Aleny Almužňákovéj
23. 7.		20. výročie smrti	Anny Rochovej
28. 7.		3. výročie smrti	Jozefa Koniaru
30. 7.		7. výročie smrti	Jána Učníka
2. 8.		nás opustil	Ján Krajči
10. 8.		10. výročie smrti	Františka Kmeťa
14. 8.		22. výročie smrti	Mariána Rocha
21. 9.		5. výročie smrti	Martina Hrošu
26. 9.		1. výročie smrti	Jozefa Škanderu
10.10.		1. výročie smrti	Jozefína Dadlíková
20.10.		4. výročie smrti	Anna Kulíšková
11.12.		1. výročie smrti	Františka Reša
13.12.		5. výročie smrti	Ferdinanda Rakovana
21.12.		1. výročie smrti	Alojzie Kocembovej

Podrobnosti SD č.: 242 a, b, c, d, e / 2013; č.: 243 a, b, c, d, e, / 2013; č.: 244 a, b, c, d, e / 2013; č.: 245 a, b, c, d, e / 2013; č.: 246 a, b, c, d, e / 2013 ; č.: 247 a, b, c / 2013

17. kapitola

JUBILEJNÉ RETROSPEKTÍVY

- 1223** - pred týmto rokom patrila už prvá polovica majetku Bytče Nitrianskemu biskupovi
- 1373** - zo zoznamu poslucháčov právnickej fakulty pražskej univerzity sa dozvedáme, že tu v roku 1373 študoval Venceslaus de Bicza (pochádzal z Bytče). Bytča v tých časoch mala farskú školu.
- 1393 – 1399** bol richtárom obce Saczkowski (Poliak)
- 1403** - patrila Bytča Sadziwojovi z Ostrohu
- 1423** - vznikla donácia pre Benjamína a Urbana na zem v Trenčianskej stolici, kde vznikli obce Beňov a Urbanov
- pri predaji dedičského richtárstva vo Veľkej Kotešovej sa spomínajú aj obyvatelia obce Hliník
- 1463** - Herman zo Zvířetic a Matúš zo Šternberka dobyli opevnenia ležiace pri Váhu v obci Hliník
- 1553** - sa prvýkrát spomínajú v dokumentoch panskí valasi zaoberajúci sa chovom oviec a obec Pšurnovice. Okrem chovu oviec a ťažbe dreva obyvatelia obce kultivovali novú pôdu.
- 1563** - paňou Bytče a Hričova bola Anna Likarka, vdova Gašpara Horvátha
- František Thurzo získal za 10 000 zlatých hrad Hričov a značne poškodený starý zámok v Bytči ku ktorému patrilo panstvo a mestečko
- 1583** - bol richtárom obce Mikuláš
- 14. 12. usvedčili vdovu po Štefanovi Bradáčovi z Mikšovej z vraždy manžela
- 1593** - január: rieka, ktorá bola dovtedy uznávaná ako hranica chotára sa vyliala a tiekla tam, kde predtým nikdy netiekla. Zmenili sa hranice chotárov a nastali spory o pozemky
- 1603 – 1613** z korešpondencie Thurzovcov sa zachovalo 18 listov Popeia de Paara, ktoré boli adresované radcovi panovníka (Thurzovi). Hlavný poštmajster Uhorska s ním udržiaval čulý poštovný ruch. V listoch okrem úradných vecí boli aj dôvernosti z panovníckeho dvora.
- 1611** - v Bytči sa konal súd nad pomocníkmi Alžbety Bathoryovej
- 1613** - zomrel v Bytči Ján Fančali – Jób. Pochádzal zo zemianskej rodiny. Od r. 1604 pracoval ako úradník u Juraja Thurzu v Bytči. Zbieral a odpisoval básne svojich súčasníkov. Jeho rukopisná zbierka je uložená v Národnej knižnici vo Viedni.
- 1633** - bol poslaný prepošt Juraj Jakussita do Bytče
- boli schválené panskou stolicou artikule cechu bednárov
- 1673** - v Bytči pracovalo 93 remeselníckych dielní a žilo tu 10 kupcov, ktorí obchodovali najmä so železom a soľou.
- v meste pracovali 2 mlyny (horný a dolný). Mlynári z horného mlyna zásobovali múkou školu a chudobinec. Vtedy tu bola iba jedna panská krčma.
  - podľa súpisu, ktorý uskutočnila Trenčianska župa, v Bytči vykonávalo remeslo 93 majstrov. Najdôležitejšie bolo súkenníctvo (11 dielní), tkáčstvo (5 dielní), krajčírstvo (6 dielní), spracovanie kože – ševci (26 dielní), čižmári (6 dielní), kožušníci (4 dielne), kováči (6 dielní), zámočníci (4 dielne), kolári (5 dielní), mäsiari súviseli s chovom dobytku a mali 18 dielní. Všetko rozpredávalo 10 obchodníkov.

- poddaní robovali za záprahom celkove 3 týždne do roka, pričom týždeň odrábali počas žatvy.
- 1683** - bola v Bytči druhá veľká povodeň
- 1708** - **1713** Od 15. st. sa na Slovensku vyskytlo viacero väčších či menších epidémií moru Bytču zasiahla najmä tá ktorá sa končila v r. 1713. Obyvatelia znemožnili prechod cudzím osobám, najmä tulákom a žobrákom. Občania vydymovali domy, dvory, ulice. Odpratávali odpadky. Po skončení epidémie postavilo mesto na námestí barokový stĺp so sochou sv. Jána Nepomuckého. Údajne na tom mieste dodýchala naposledy posledná obeť moru.
- 1713** - sa spomína v meste prvá kanonická vizitácia ako modlitba za ukončenie moru
- chytili drábi v krčme na Klenovci zbojníka Jánošíka. Po jeho väznení v Bytči sa s ním začal súdny proces 16. 3. 1713. Stoličný súd nad Jánošíkom vyniesol rozsudok smrti – popravu hákom
- 1723** - bol kňazom v našej farnosti Imrich Gerčic , a kaplán Ján Goldberger
- 1743** - začal byť v meste richtárom Adam Foltín
- v kostole postavili bočné oltáre s obrazmi sv. Mária a Františka s Assissi
- bolo ukončené poštátnenie pôšt na území Uhorska.
- 1753** – **1761** bol richtárom v obci Štefan Ištvanec
- 1763** - pivo, ktoré začali variť v tunajšom pivovare malo od začiatku znamenitú povest'
- bol kňazom v našej farnosti Jozef Valentovič a kaplán Kazimír Višňovský
- 1773** - bol v obci richtárom Ján Ištvanec
- 1783** - končil svoju funkciu richtára v Bytči Ondrej Valášek
- 1803** - bol kaplánom v našej farnosti Ján Marčiš a richtárom obce Ondrej Valášek
- predalo mesto kus fundusu (majetku) Židom na cintorín za 100 Florénov
- 1813** - napriek poštátneniu boli talianskej rodine Paarovcov (Popeia de Paara) ponechané dedičné tituly a vedenie pošty v Uhorsku bolo pod ich vplyvom
- 26. augusta bola najkatastrofálnejšia povodeň. Váh tiekol až po stolárskej ulici. stav vody dosiahol 5,80 m.
- mesto malo 3 mlyny. Jeden panský stál pri zápalkovej továrni. Pri ňom bola aj pálenica.
- sa stal richtárom obce František Halás
- bol vymurovaný nový most nad Petrovičkou uprostred rínku za 719,70 Florénov
- 1823** - bol na dopravu počty a osôb zavedený nový dopravný prostriedok – dostavník. Ten fungoval striedavo pri zberniach pošty v Predmieri a v Bytči. Z Bytče sa listové zásielky odvážali na poštovú stanicu v Žiline v určitých dňoch v týždni.
- niektorí obchodníci mali vo svojom podnikaní úspech a nadobudli väčšie majetky. Jeden z nich zanechal dedičom okrem iného 2 murované a jeden drevený dom.
- Mesto vykúpilo svojich regrútov za 2608,67 Florénov.
- 1833** - zomrel v meste prvý občan Ján Srstka na cholere. Choroba bola rozšírená na celom území vtedajšieho Slovenska. Na cholere v Bytči vtedy zomrelo 248 obyvateľ'ov.
- 1843** - (od roku 1841 do 1904) bol zamestnancom pošty v Bytči so stálym zadelením v peňažnom oddelení Vincent Liha , kde sa striedal so zamestnankyňou N. Šafárovou.
- Pošta sídlila v tomto období v starom dome v areáli zámku
- 1853** - bol kňazom v našej farnosti Eugen Gerometta a kaplánom Ján Zlatan
- 1873** - sa začalo s výstavbou železničnej trate Žilina – Bratislava. 1. 11. 1883 bol daný do prevádzky posledný úsek zo Zlatoviec (cez Bytču) do Žiliny. Trať pomenovali Považská železnica a na jej úseku postavili v Bytči – Hrabovom novú železničnú stanicu. Postupne sa v nej zastavovali okrem osobných vlakov aj niektoré rýchlíky.
- jedným z kultúrne orientovaných spolkov v meste bol čitateľský krúžok. Jeho

- založeniu predchádzalo paradoxne Kasíno. Krúžok mal 24 členov a o 3 roky zanikol
- na trhoch bol rozšírený predaj mäsových výrobkov v drevených búdkach. Tieto búdky – stánky boli na námestí na ľavom brehu Petrovičky. Časť búdok po r. 1873 odstránili a po požiari už neobnovili.
  - uzavrelo mesto zmluvu s Popperom o delbe pozemkov
  - v meste zúrila ďalšia epidémia cholery. Cholera sa šírila priamym stykom s chorou osobou. Na pomoc postihnutým sa v meste medzi občanmi urobila finančná zbierka.
- 1883**
- založili vo Veľkej Bytči Priemyselnú školu učňovskú, ktorá mala 2 triedy. Mesto na ňu prispievalo ročne 400 zlatých. Pretože nebolo na ňu dosť peňazí. Trvala len 2 roky.
  - dali do prevádzky železničnú stanicu Bytča – Predmier. Ľudí do nej vozili tzv. omnibusy (veľké kryté vozy) . Zriadil ich podnikateľ Hrčka. Od roku 1920 boli motorové. Pre ne dobudovali aj cestu z Makova. Bola to tzv. severná magištála. Až od roku 1926 tu začali jazdiť normálne autobusy.
  - Najmä železnica sprostredkovala dovoz a vývoz výrobkov z Bytče. Rozvoj obchodu a priemyslu bol podmienený dostatkom kapitálu, ktorý vlastnili najmä miestni židia.
  - Popperovci ako najväčší vlastníci pôdy mali 96 katastrálnych jutár (k. j.) ornej pôdy; 126 k. j. pasienkov; 110 k. j. lesov.
  - Celkom mala Bytča 1249 k. j. ornej pôdy; 21 k. j. záhrad; 47 k. j. lúk; 466 k. j. pasienkov; 730 k. j. lesov.
  - Okrem Popperovcov boli najväčšími vlastníkmi bohatstva Arlethovci, N. Beňovský, L. Flax, Fridrichovci, Keblúškovci a obec Bytča.
  - sa začalo prvé nemocenské poistenie robotníkov v Uhorsku, spočiatku na báze dobrovoľnosti. Poistenci mali nárok na bezplatné lekárske ošetrenie, na lieky a Peňažné dávky v čase choroby do 20 týždňov.
  - 17. 9. sa narodil v Bytči Martin Mičura, právnik, politik. V meste pôsobil ako advokát a statkár. Odkúpil lesy od Leopolda Poppera. Bol ministrom pre správu Slovenska, Prezidentom vrchného súdu (1939 – 1943) , predsedom najvyššieho súdu v Bratislave a podpredsedom Štátnej rady Slov. republiky
- 1893**
- Viktor Arleth založil v Bytči podnik pre strojovú výrobu tehál. Zamestnal v nej spočiatku 15 ľudí.
  - zomrel Dionýz Štúr – geológ, ktorý sa venoval geolitickému mapovaniu v rôznych Častiach Rakúska, Česka ale najmä Slovenska. Podrobne zmapoval rastlinstvo v okolí Súľova a bytčianska.
- 1903**
- 6. júla bola v meste ďalšia povodeň. Po dlhotrvajúcich dažďoch pretrhla voda hrádze v Hliníku , mosty v Predmieri a poškodila železničnú trať. O život neprišiel nik, ale na úrode boli veľké škody.
- 1913**
- na železničnej stanici sa od roku 1913 používala riadková pečiatka v rámičku s textom Nagybicscse – Peredmér P.U.
  - Bytčan Ľudovít Rosenzweig inzeroval v maďarskom denníku, že vymení európske i zámorské známky. Bratia Rosenzweigovci boli členmi filatelistického klubu v Žiline od jeho založenia.
  - od nového roka nemal Hasičský spolok v Bytči funkcionárov vo výbore. 23. 2. sa konalo valné zhromaždenie , na ktorom bolo prítomných 62 členov.
  - mesto malo 3 mlyny: panský bol pri zápalkovej továrni (mlel len pre potreby Panstva), druhý bol na Hornej ulici (pri ňom bola aj pila) a tretí pri Váhu. Mestské mlyny mala v prenájme rodina Kalužovcov.
- 1923**
- (16. 11) zomrel v Bratislave rodák z Bytče, lekár Jozef Minárik. Okrem medicíny sa venoval aj písaniu do novín a časopisov. Po vzniku ČSR sa stal prvým

trenčianskym županom.

- prvýkrát sa uvádza Bytča ako okresné mesto
- richtárom obce sa stal Ferdinand Adamík
- strojárská firma Považský kovopriemysel zmenila názov na KOVO.
- vznikol v meste Slovenský spevokol, ktorý nadviazal na tradície speváckeho krúžku (ten mal 45 zakladajúcich členov). Jeho predseda bol Štefan Jančovič a dirigent Štefan Bíroš.
- ŠK Sokol predložil nové stanovy, v ktorých sa uvádzalo, že jeho cieľom je pestovať všetky druhy športu. Dosiahnuť to chceli spoločnými cvičeniami, výletmi, verejnými pretekmi, odbornými prednáškami, organizovaním zábav a slávností. Tento rok dostal Sokol od Hermíny Popperovej pozemok pri Váhu na stavbu budovy a ihriska. Spolok začínal iba s 13 členmi.
- vyšiel zákon o povinnej školskej dochádzke na 8 rokov. Riaditeľ Meštianskej školy bol Emil Pavlák. On sa najviac zaslúžil o stavbu novej budovy, ktorá stojí dodnes.
- zomrel v Prahe maliar Ladislav Treskoň. Pochovaný je v Bytči. Vo svojej tvorbe sa venoval najmä maľbe portrétov. Ako model si vyberal jednoduchých ľudí - drotárov, roľníkov a žobrákov.
- na hodinovej veži kostola boli umiestnené 2 zvony, ktoré dali liať v Trenčíne. Zvonili na Anjel Pána a na Veľkú noc, keď sa zväzujú a rozväzujú zvony.
- venovala Bytči vdova po Mikulášovi Treskoňovi menší zvon a František Staríček väčší aj pre kaplnku.

- 1933**
- od 1. mája sa podstatne zlepšila starostlivosť o zdravie matiek a narodených detí v našom okolí, keď v Žiline otvorili chirurgicko – pôrodnický pavilón.
  - odišla z pracoviska pošty v Bytči Janka Gabčová, ktorá vyštudovala operný spev a stala sa sólistkou v SND v Bratislave. Zomrela v r. 1999.
  - chytili a zatkli zlodeja z Nedašova na Morave práve vo chvíli, keď sa chcel vlámať do poštového úradu v Bytči. V starej budove v zámku ostala pošta do r. 1946, keď sa presťahovala do suterénu budovy Mestského národného výboru.
  - 21. 11. zatkli ďalšieho lupiča Františka Juruja z Pístovic u Vyškova na Morave. Rovnako ho zatkli, keď sa chcel vlámať do úradu pošty.
  - spolok so sociálnym zameraním, v ktorom sa združovali príslušníci prvého a Druhého zahraničného odboja bol Miestna Jednota Československej obce legionárskej. Spolok podporoval nemajetných, nezamestnaných a chorých členov, ich vdovy a siroty. Založili ho hneď po 1. sv. vojne. Jej predsedom bol Gejza Salajka (železničiar) neskôr Jozef Bielik. Spolok mal 50 členov.
  - v meste bolo postavené a odovzdané do užívania Kultúrne a spoločenské stredisko na ulici 1. mája.
  - prebiehala stavba plavárne
  - do r. 1942 existoval v meste šachový klub. Jeho predseda bol Jozef Kemény, podpredseda Gejza Ganzler a konateľ Ladislav Viecha.
  - v meste bol Klub slovenských turistov a lyžiarov s oddielom vodného póla. Okrem nich mala Bytča tenisový, volejbalový, basketbalový, horolezecký Klub, ďalej automotoklub a oddiel karate.
  - Lekár, pediater Alojz Chúra (rodák z Bytče) pôsobil ako dekan na UK v Bratislave a prednosta kliniky pre detské choroby.
  - na návrh Jána Hrbeka začali ovocinári školiť učiteľov škôl o štepení a pestovaní ovocných stromov. V tej dobe mal SOS (ovocinársky spolok) – 66 členov. Funkcie sa vzdal predseda Jozef Švejcar a nastúpil nový predseda Jozef Smieško. Podpr. bol O. Beneš, jednatel' – Jozef Miks a pokladník – Gustáv Ligotský.
  - v máji odhalili žandári falšovanie 10 korunových mincí. Páchatel'om bol

- poľnohospodársky robotník P. Pekáč z Petrovskej. Vyrobil 53 ks mincí.
- 1943**
- až do r. 1946 pôsobil v meste dentista MUDr. Gross
  - pracovala na pošte v meste Mária Božková a Jozef Skotnický. Ako zriadenci tu tiež pracovali Mária Ďurčanská a Pavol Beníček.
  - veliteľom Žandárskej stanice v Bytči bol od 15. 7. 1943 do 1. 5. 1945 Štefan Diviak
  - v období Slovenského štátu bola železničná trať Bratislava – Žilina chrbticou vlakových pôšt na Slovensku. Mestu to zaručovalo pravidelnosť v preprave pošt. zásielok. Od polovice r. 1940 dostali vlakové pošty nové pečiatky – dvojkruhové.
  - predtým a dlho potom sa vozili zásielky zo železničnej stanice, kde ich prevzali z pošt. Vozňa autobusy. Neskôr mala Krajská správa spojov vlastné autá.
  - (28. 11.) bola otvorená prvá filatelistická burza pre zberateľov Horného Považia v Žiline. Burza bola v žilinskej kaviarni Grand. Z Bytče boli jej účastníkmi JUDr. Dušan Pokorný, Rudolf Lyžičiar a JUDr. Ľudovít Horanský.
  - založili v meste Združenie katolíckej mládeže. Jeho cieľom bolo organizovať mládež v katolíckom duchu. Vydávali a rozširovali literatúru, usporadúvali akadémie, kurzy, výlety, nacvičovali divadelné predstavenia, pestovali ľudové zvyky. Predsedom bol Jozef Majzel. Spolok trval iba 2 roky.
  - pred 2 rokmi začali s'ahovať textilný podnik Křenek a spol. z Moravy do Bytče. Dočasne sídlil v budove na námestí. Nové budovy začali stavať na pozemkoch Sihot' pri Váhu. Výstavbu dokončili v r. 1943. V prevádzke boli okrem výrobnéj haly aj byty a kancelárie. Spočiatku bol počet zamestnancov 9. Pôvodné prevádzkové priestory používal závod ešte donedávna. Dnes už závod Makyta neexistuje.
  - sa konal v meste športový deň, ktorý finančne podporovala Okresná živnostenská spoločnosť. Udalosti sa zúčastnili športové kluby z Trenčína, Dubnice a Ružomberka. Výnos z turnaja použili ako príspevok na činnosť športového klubu.
  - správcom kina bol pán Ján Pilko
  - 11. 10. sa v meste prvý krát konala výstava ovocia. Bola to ťažká práca, lebo okolo zúrila vojna. Na výročnej schôdzi mali doplňovacie voľby. Konateľ: notár Nemček, pokladník: Kristiník, predseda : Jozef Čajka a kroniku im písal Jozef Skotnický. Zloději úplne vyplienili ovocné sady vo Veľkom Rovnom.
- 1953**
- (16. 8.) zomrel verejný činiteľ a právnik Róbert Kubiš (rodák z Bytče). Zapájal sa do práce slovenských národných študentských spolkov. Práve on zorganizoval dobrovoľníkov, ktorí v r. 1918 bojovali proti maďarským vojskám pri Kotešovej.
  - (od 1. 1. 1952) pôsobili v meste všetky zložky štátnej, sociálnej a zdravotnej starostlivosti pod Ústavom národného zdravia. Vznikli okresné hygienicko epidemiologické stanice. Všetko bolo, len lekárov nebolo dosť. Teraz po 60 –tich rokoch je to žiaľ v Bytči rovnako.
  - boli zamestnancami pošty František Lacina, ktorý v r. 1967 odišiel do dôchodku. Vedúci pošty bol Ján Gabaj (zomrel v r. 1970)
  - (7. 11.) sa uskutočnilo v Bratislave zakladajúce Valné zhromaždenie Zväzu Slovenských filatelistických spolkov (ZSFS). V Bytči bol spolok založený od 19. 6. 1944. Jeho zakladajúcim členom bol Ladislav Gondžár. Premenovali ho na Filatelistický krúžok pri ZK ROH Stredoslovenské pivovary. Priamo v pivovare mali svoju klubovňu.
  - strojárka firma KOVO sa stala národným podnikom s názvom Mechanika. Výroba sa rozčlenila do 3 prevádzok. Podnik sa začal presadzovať na zahraničných trhoch. Stal sa monopolným výrobcom rysovacích prístrojov a vojenskej techniky. Vyvážali do 37 štátov.
  - (1. 1.) boli zriadené Považské pivovary ako podnikové riaditeľstvo so sídlom v Bytči a závodom v Ilave.

- vyšiel zákon o zriadení osemročných základných školách a jedenástročných stredných školách.
  - vznikol pri ŠK Spartak Bytča hádzanársky oddiel mužov. Po víťazstve v krajskej súťaži , vyhral aj II. ligu.
  - vznikali samostatné osvetové besedy v pridružených obciach mesta
  - sa začali budovať Hlinické rybníky. Prácu na nich vykonávali brigádnicky všetci členovia rybárskeho zväzu.
- 1963**
- stále prestavovali budovu polikliniky z bývalého ONV. Vtedy začal v meste pracovať na plný úväzok prvý internista MUDr. Jaroslav Václavek.
  - bol počet členov filatelistického spolku 40 – 50. Prevažne z radov zamestnancov ZVL Kinex, Makyta a Považské pivovary. Len časť tvorili dôchodcovia.
  - pracovalo v závode Makyta 595 zamestnancov. Priemerný mesačný zárobok bol 1055 Kčs
  - predstavoval objem výroby závodu Súľov 20 mil. Kčs. Špecializovali sa na športovú výrobu lyží, sánok a hokejok.
  - 1. 2. sa otvorili brány novej 24 triednej ZDŠ na ulici Mieru.
  - od 1. 9. sa otvorili v meste brány 3 triednej Osobitnej internátnej školy .
  - muži hádzanári hrali pod menom Lokomotíva Bytča do r. 1965. V zostave boli Behrík, Beniček, Bielik, Školek, Rehák, Ficek, Churý, Hanulík, Ďurdík a iní
  - zomrel maliar Jozef Škorvánek. Štúdiá ukončil v r. 1923 v Prahe. Vymaloval okrem iného svätyňu v rímskokat. Kostole v Bytči.
  - maliar a reštaurátor Ladislav Grnáč pracoval ako správca zámku v Bytči. Venoval sa kazateľnici a 2 bočným oltárom v katolíckom kostole, severnú stenu Svadobného paláca a časti zámku.
  - opernej speváčke Janke Gabčovej , narodenej v meste sa darilo ako sólistke SND v Bratislave. Úspešne vystupovala vo Viedni a inde v zahraničí.
  - bol predsedom MO SRZ od roku 1961 Pavol Kratochvíl. Tento rok ho vo funkcii vystriedal Viktor Treskoň.
  - nový dom postavili na Ul. mieru č. 994
- 1973**
- pred rokom prevzala funkciu vedúcej pošty Katarína Jankovičová . Funkciu vykonávala do roku 1995. Pod jej vedením bola pošta v Bytči označená za úrad 1. stupňa kvality.
  - pracovalo v textilnom závode Makyta 770 zamestnancov , ich priemerný mesačný zárobok bol 1592 Kčs.
  - sa od 1. 9. pretvorila bývalá SVŠ na Gymnázium v Bytči
  - bola vyhlásená Štátna pamiatková rezervácia Súľovské skaly, ako najstaršia v Žilinskom okrese. Mala rozlohu 543,27 ha.
  - začali organizovať filatelisti v Bytči propagačné výstavy známok. Krúžok mladých filatelistov získal v krajskej súťaži 1 veľkú postriebnú, 4 veľké bronzové a 6 malých bronzových medailí . Krajská súťaž sa konala v Žiline pod názvom : Filatelistická olympiáda mládeže.
- 1983**
- (16. 9.) zomrel sochár, maliar, grafik a výtvarný pedagóg Stanislav Bíroš. V mladosti pracoval ako učiteľ na meštianskej škole v Bytči. Bol autorom portrétov, monumentálnych pomníkov a plastík našich významných osobností. V Bytči založil výtvarný odbor LŠU , kde aj pôsobil.
  - Sa dokončila výstavba MŠ a Detských jasí na Hurbanovej ulici.
  - Spolok záhradkárov nadviazal družbu so záhradkármi v Novom Jičine a obcou Mořkov. Programom zájazdov bola návšteva ich muštárne a sušiarne ovocia. Zápis Do kroniky spolku urobil p. Sunega.
  - Predseda spolku filatelistov bol Ladislav Gondžár. Pretože tajomník J Chudík

odstúpil pre nemoc , na jeho miesto zvolili Stanislava Helmeša. Tento rok mal klub 53 členov, pretože tento rok pribudlo do spolku 9 nových členov mládežníkov nielen z Bytče ale aj z okolitých obcí. Spolok odoberal 142 sérií známok. (pán Chudík zomrel 14. 3. 1990)

- 1993** - sa zmenil železničný grafikon, ale pošta naďalej využívala služby železnice.
- odovzdali do užívania Dom smútku v Malej Bytči
- začali s rekonštrukciou budovy Okresného úradu v zámku Bytča
- sa ukončilo premenovanie 21 ulíc v meste,
- postavili a dali do prevádzky Dom obradov v Malej Bytči
- dostavali budovu banky – VÚB
- ukončili rekonštrukciu budovy Okresného úradu v Bytči
- zloženie výboru spolku filatelistov bolo rovnaké ako pred 10 rokmi. Počet členov bol 41 .Členovia z roka na rok ubúdajú. Do klubu sa prihlásili Ondrej Petrovský a Dezider Hromec. Nastala nová éra, keď sa na všetko začalo pozerat' cez peniaze. Vedenie odsúdilo časť pasívnych členov (t. j. rodinných príslušníkov), čím sa mnohí aktívni členovia začali z klubu odhlasovať. Znížil sa príjem za členské príspevky. Ústredný zväz spôsobil svojou nesprávnou politikou, že na Slovensku zaniklo 16 klubov. V Bytči sa naopak zmobilizovali a začali organizovať storočnice filatelie v r. 2002, 2007.
- 2003** - z kroniky Zväzu záhradkárov som sa dozvedela, že predseda Kamil Jánošík ochorel a po voľbách sa novým predsedom stal Ján Fl'ak, tajomník: Miro Beníček, podpr. František Hrnko, hospodár a kronikár : Helena Gajdošová. Ulica na ktorej stojí Dom záhradkárov sa už volá Ul. Sidónie Sakalovej.

Pramene. V kapitole Jubilejné retrospektívy som čerpala z publikácií:

- kniha Bytča 1378 – 1978. Zostavili ju PhDr. Jozef Kočíš, CSc a PhDr. Slávko Churý
- kniha Bytčiansky zámok, ktorú vydalo vydavateľstvo Osveta v r. 1974. Autor Jozef Kočíš
- brožúra: Pohľady – Vlastivedný spravodajca , roč. VII, rok 2006
- kniha Bytča r. 2002, kolektív autorov

1953 - Veľká menová reforma - lúpež. O tejto udalosti pred 60 rokmi sa zmienim trochu podrobnejšie. 30. mája 1953 predniesol vtedajší prezident republiky Antonín Zápotocký prejav v ktorom našich rodičov ubezpečoval že : „ naša mena je pevná a menová reforma nebude, všetko sú to fámy, ktoré šíria triedni nepriatelia“. V čase keď odznel tento prejav , boli už vo vojenských skladoch pripravené nové platidlá, ktoré potom začali vymieňať za staré od 1. do 4. júna. Každý človek, ktorý nezamestnával iné osoby, si mohol bez straty hodnoty vymeniť len 300 korún v pomere päť ku jednej. Dostal teda iba 60 korún. Všetka hotovosť nad 300 korún sa menila v desaťnásobne horšom pomere 50 : 1. Znamenalo to, že peniaze stratili až 90 % hodnoty. Komu by sa nezдалo, že je ukrivdený a okradnutý o svoje úspory.

Podrobnosti SD č.: 248 / 2013

Povojnové roky.

Pán Štefan Harvánek spracoval prednášku pre Klub dôchodcov učiteľov na tému História Bytče. Jednou z kapitol bol aj vznik a vývoj priemyslu v Bytči po I. svetovej vojne.

V Hrabovom založil Lovás závod Betónia na výrobu betónových tvárnic, vznikla fabrika Henvoco na výrobu kožených výrobkov (rukavice), Emil Bojda zriadil v Hrabovom závod na výrobu meracích prístrojov, kde sa vyrábali posuvné meradlá, metre a vodováhy. Bytča sa postupne stala monopolným výrobcem rýsovacích prístrojov. Vyrážali tovar do 37 štátov.

Závod Zornica sa zameral na výrobu bielizne, neskôr premenovaný na Makytu vyrábala košele a dámske, dievčenské a detské odevy. V roku 1975 tu pracovalo 790 pracovníkov. Až 45 % produkcie sa vyvážalo do viacerých európskych štátov. Vyrábali viac ako pol milióna konfekčných výrobkov ročne. Pivovar prešiel mnohými zmenami. V roku 1957 sa jeho výroba zvýšila zo 160 tisíc na 170 tisíc hektolitrov ročne.

Zlúčením viacerých drevárskych závodov bol vytvorený n. p. Súľov v r. 1955. Patrili pod neho 4 strediská so širokým sortimentom výroby. Vyrábali lyže, sane, hokejky, kajaky, pramice, kuchynský nábytok, detské postelky a ležadlá, detské stoličky a mäsiarske pulty. V r. 1964 v závode pracovalo 740 zamestnancov a svoje výrobky exportoval do 15 štátov.

Mená vlastníkov.

Súčasťou prednášky boli aj mená vlastníkov obchodov a dielní v období po I. sv. vojne.

Pekári - Ďutka, Hacaj, Petrovský a Rybárik

Sedlári - Tiso, Petrovský

Kováči - Lulák, Špánik, Skotnický

Mäsiari - Tiso, Neumann, Šichman, Majzel

Garbiari - Fundárek, Horn

Zámočníci - Felcan, Záduban

Mlynári - Kamas, Baláž

Zápalkáreň - Reiter, Steiner, Golstein

Tehelňa - Arleth, Reháč, Mahdík

Krajčíri - Pálfy, Plechársky, Dudiak, Gulaša

Hrnčiari - Možieš

Píly - Adamík, Holzmann, Schlezinger

Holiči - Reháč, Bučko, Školek, Malina

Krčmári - Čmár, Hološka, Martinický, Ballala, Getting, Tichý, Václavík, ...

Zlatníctvo - Klein, Lipa

Trafika - Reháč, Kováčik

Papiernictvo - Prítel, Dubnicay

18. kapitola

POČASIE

Január

- 1.1.2013 V noci a ráno bolo – 8°C. Fúkal slabý Z vietor. Bolo sucho, nesnežilo. Nový rok sme v Bytči privítali rozsvietenou oblohou plnou farebných hviezd z ohňostrojov. Po oblohe lietalo mnoho balónov priateľstva. Hoci mesto nemalo peniaze na ohňostroj, Bytčania si to vynahradili z vlastných peňaženiek.
3. 1. V noci bolo -3°C, zamračené. Cez deň fúkal SZ vietor 30 km / h . Celý deň snežilo. Večer sa už oteplilo a začalo pršať.
4. 1. 2 dni boli plusové teploty a pršalo. Cez deň bolo 5 °C.
6. 1. Ochladilo sa v noci na -1 °C , cez deň na 1°C. Večer a v noci napadlo 5 cm ťažkého mokrého snehu.
8. 1. V noci bolo – 13°C a cez deň – 5 °C. Rovnako bolo 3 dni.
11. 1. V noci a ráno bolo -3 °C , cez deň -1 °C. Zamračené, husto snežil ťažký sneh. Spolu ho je už 20 cm.
15. 1. Nastal odmäk. Teploty vystúpili na 0 a viac °C.
17. 1. Ochladilo sa do 20. 1. V noci boli teploty okolo -5 až -8°C. Stále fúkal S vietor.
- 20.1. Večer sa oteplilo, začalo pršať. Na cestách bola poľadovica a 0°C.
26. 1. Citeľne sa ochladilo. V noci na -14°C a cez deň -5°C.
30. 1. Do konca mesiaca bolo chladno, až v predposledný deň nastal odmäk, Miesto snehu padal dážď.

Zhrnutie.

Január sa začal mínusovými teplotami. Striedavo mrzlo , snežilo a bol odmäk a pri ňom pršalo. Ale napriek odmäku sa sneh udržal. 26. 1. boli najsilnejšie mrazy v noci i vo dne. V januári často fúkal vietor, ktorý bol väčšinou Z alebo S. Môžem povedať, že tento január bola tá pravá zima, biela, mrazivá. Na ilustráciu prikladám v každom mesiaci mapky počasia. Podrobnosti SD č.: 249 a, b, c, d / 2013

Február.

1. 2. V noci bolo 0°C , ráno 1°C a cez deň 5 °C. Fúkal silný Z vietor a bolo zamračené. Na druhý deň boli Hromnice. Pranostika hovorí, „ že keď je na Hromnice teplo, bude ešte tuhá zima. „
3. 2. V noci a ráno bolo 0°C, fúkal silný SV vietor. Sneh bol všetok preč. Ostal iba udupaný ľad a z neho onedlho plno vody.
5. 2. do 7. 2. bol odmäk. Cez deň boli plusové teploty, ale pretože fúkal surový S vietor, na pocit bolo veľmi nepríjemne. Padal mokry sneh.
9. 2. Začalo byť sucho a mrazivo, veľmi veterno a stále snežilo do 15. 2. Najchladnejšie bolo 12. 2. v noci -8°C, cez deň -4°C.
13. 2. v noci napadlo 20 cm snehu, ktorý padal husto aj ráno. Cez deň bolo zamračené a začalo pršať.
15. 2. do 20. 2. boli cez deň plusové teploty, hoci fúkal S vietor.

- 20. 2. V noci snežilo , cez deň bolo bezvetrie a jasno. Popoludní husto snežil ťažký sneh.
- 21. 2. Až do Mateja (24. 2.) mrzlo. Nočné mrazy boli -9 °C a denné -7°C až 0 °C. Stále husto snežilo.
- 24. 2. Bolo Mateja a s ním prišlo oteplenie až na 7 °C. Stále fúkal premenlivý vietor.
- 28. 2. V noci bolo – 1°C, ráno 0°C a deň bol krásny slnečný 10 – 11°C.

Zhrnutie.

Február sa začal a skončil plusovými teplotami. Sneh sa pomaly začal topiť. 8. 2. napadalo toľko snehu, že na mnohých miestach bola kalamita a domy boli bez elektriny. Urýchlil to aj občasný dážď. 12. februára sa ochladilo na -8°C, čo vydržalo 1 deň. Hneď sa potom oteplilo a všade bolo veľmi mokro. Od 19. 2. bez prestania snežilo a nočné mrazy boli – 9°C. Na Mateja a Dorotu prišlo silné oteplenie až na 10°C. Mesiac sa skončil jasným slnečným počasím, keď fúkal silný vietor.

Podrobnosti SD č.: 250 a, b, c, d / 2013

Marec.

- 1. 3. Ráno boli 2°C a cez deň 5 °C. Celý deň bolo pod mrakom a dul silný Z vietor.
- 2. 3. Až do 6. 3. boli nočné mrazy okolo -7°C. Dni boli jasné a slnečné .Stále fúkal Z vietor.
- 7. 3. do 13. 3. prestali nočné mrazy. Tento deň boli prekonané teploty v noci 8°C a cez deň 12 °C. Bolo teplo akoby bol koniec mája. Takmer denne pršalo.
- 12. 3. Na s. Gregora prvý pluh ide do poľa. U nás by asi nešiel, pretože bolo zamračené a od Sibíri začal fúkať ľadový vietor. Bolo 0 °C.
- 14. 3. sa stále prudšie ochladzuje. Fúka SZ vietor, ktorý sa stále točil a zosilňoval až dosiahol 70 km / h. Snežilo.
- 17. 3. V noci sa vyjasnilo , mráz dosiahol až -10 °C. Snežilo. Deň bol jasný a slnečný 0 °C.
- 19. 3. Bolo Jozefa. Pranostika hovorí, že na Jozefa mráz, bude ovos dobre rásť. Škodcovia vymrzli a veru bola na jeseň hneď lepšia úroda. Ráno bol 1°C a cez deň 0°C.
Ráno husto snežilo. Cez deň bolo nepríjemne, chladno a veterno.
- 20. 3. Na jarnú rovnodennosť bol ešte v noci mráz -2°C, ale cez deň bolo 9 – 11°C. Pršalo, bolo zamračené a bezvetrie.
- 22. 3. Začalo sa výrazné ochladenie, fúkal S vietor cez deň 40 km / h.
- 24. 3. Bola na tento deň rekordná zima. V noci -11°C , ráno -6 °C a cez deň -3°C. Pretože bolo jasno a fúkal mrazivý vietor, bolo stále nepríjemne chladno. Neprestajné mrazy vo dne v noci boli do 26. 3. Potom mrzlo už iba v noci. Naposledy boli u nás takéto mrazy v tieto dni v r. 1948.
- 29. 3. V noci napadal sneh 5 cm a ráno ešte stále padal. Ráno bolo -1°C. Marcové ochladenie nie je nič prekvapujúce , keď trvá jeden dva dni, a nie ako teraz 2 týždne. Cez deň bolo 0°C, husto snežilo ale sneh sa neudržal.
- 31. 3. V noci bol 1 °C a cez deň rovnako. Neprestajne pršalo . Na poludnie sa ochladilo na 0°C a znovu snežilo. Večer bolo všade 30 cm snehu.

Zhrnutie.

Mesiac sa začal chladnou nocou i dňom. 6. a 7. 3. boli mínusové teploty. O 3 dni sa oteplilo až na 11 °C cez deň. 14. 3. sa zase vrátili mrazy aj cez deň a tie trvali až do konca mesiaca. Rekordná zima bola na toto obdobie od 22. do 28. 3. keď takéto zima nebola nameraná 60 rokov dozadu. Marec bol veľmi veterný, keď fúkal väčšinou S alebo SZ vietor. 26. 3. bola

takmer víchrica, pri ktorej dosiahol vietor 70 km / h. Husté sneženie sa striedalo s dažďom. Čiže marec bol chladný, veterný a mokrý. Meteorológovia tvrdili, že asi 63 rokov nebolo na konci marca tak chladno ako tento rok. O snehu nehovorím.

Podrobnosti SD č.: 251 a, b, c, d / 2013

Apríl.

1. 4. V noci bolo -3 °C. Všetko, čo sa včera roztopilo, v noci zmrzlo a na cestách bola nebezpečná poľadovica. Ráno bolo 0°C, bezvetrie, slnečno a bielo. Cez deň boli 3°C a sneh sa pomaly topil.
2. 4. V noci boli mrazy až -7°C. Deň bol rovnaký ako včera.
3. 4. Od rána bola metelica a fujavica, fúkal SV vietor, padal sneh, bolo -1 °C.
7. 4. a 8. 4. sa ešte vrátili nočné mrazy ale až do konca mesiaca už nemrzlo
9. 4. bolo zamračené a pršalo do 13. 4. Cez deň sa postupne oteplilo , keď sa vyšplhali teploty na 23. – 25 °C v dňoch 24. a 25. 4.
23. 4. napriek tomu, že začiatkom mesiaca stále pršalo, bolo 23. 4. už veľmi sucho, zem bola tvrdá a udupaná.
26. 4. V noci 6 °C, ráno 10 °C a cez deň bolo 25 °C. Fúkal veľmi silný J vietor. Príroda akoby chcela rýchlo dobehnúť, že dlho spala, teraz sa búrlivo zobudila a všetko pučí a klíči.
30. 4. Noc a ráno boli rovnaké, ale deň bol mimoriadne teplý, až 28°C, čo je na apríl nadpriemerná teplota.

Zhrnutie.

Apríl sa začal podpriemernou teplotou a skončil nadpriemernou. Mínusové teploty sa držali až do 8. 4. Všade bola ešte hrubá pokrývka snehu. 10. 4. začalo pršať a výdatne pršalo s prestávkami do 17. 4. Sneh sa rapídne strácal. Od 17. 4. nespada v Bytči ani kvapka, bolo veľmi sucho. Neprestajne fúkal premenlivý vietor. Príroda nám ukázala, ako rýchlo sa vie prebrať k životu. Doslova zo dňa na deň rozkvitol zlatý dážď, jarné kvety, marhule a aj broskyne sem – tam nesmelo otvárali kvietky. Zem by teraz potrebovala vodu, ale bohužiaľ nepršalo a bolo veľmi sucho. V posledný aprílový deň boli rekordne vysoké teploty až 28°C.

Podrobnosti SD č.: 249 a, b, c, d / 2013

Máj

1. 5. Noc 11°C, ráno 12°C, bolo zamračené a bezvetrie. Cez deň bolo 21 až 30°C. Deň bol jasný a slnečný. 1. máj sa vydaril.
2. 5. sa ochladilo. V noci bolo 9 °C , ráno 12°C a zamračené. Konečne začalo pršať a výdatne pršalo celý deň. Večer boli prudké búrky.
3. 5. teploty boli rovnaké , ale vietor sa točil zo Z na SZ silou 20km / h. Lejaky boli také silné, že pripomínali privalový dážď. Až do 10. 5. boli denné teploty okolo 20 °C.
11. 5. Citeľne sa ochladilo. Na poludnie bolo 14 °C. Husto pršalo a zdvihol sa silný Z vietor. Traja zmrznutí svätí sa tento rok dostavili presne na deň a nedali sa zahanbiť. Meteorológovia nás vystrašili, že budú prízemné mrazy, všetko sme prikrývali, ale našťastie nemrzlo.
16. 5. Oteplilo sa . V noci bolo 8 °C, ráno bolo jasno, bezvetrie a 12 °C a deň bol krásny slnečný s 22 °C. Len popoludní sa zdvihol silný JV vietor. Takto bolo do 20. 5.
21. 5. V noci bolo 8 °C, ráno 10°C a cez deň 15°C začalo sa prudko ochladzovať. 22. 5. bolo cez deň 12 °C a znovu sme začali kúriť. Takto chladno bolo do konca mája.
31. 5. 8°C v noci, ráno polojasno 12 °C, a cez deň 11°C a menej. Celý deň husto pršalo.

Zhrnutie.

1. máj sa začal tropickými teplotami – 30 °C cez deň a v noci bolo 11°C. teplo bolo do 20. mája. Fúkal silný J vietor. Sem – tam riadne pršalo. 21. 5. sa poriadne ochladilo a tak ostalo do posledného májového dňa. Denné teploty sa nevyšplhali vyššie ako na 12 °C, v noci boli 4°C. Takže sme museli opäť začať kúriť. Takto chladno bolo naposledy v r. 1887. Stále fúkal nepríjemný S vietor 20 km / h a koncom mája vytrvalo pršalo. Rastliny mali síce vlahu, ale pre chlad prestali rásť.

Podrobnosti SD č.: 252 a, b, c, d / 2013

Jún.

1. 6. noc – 8°C; ráno bolo 10 °C, pršalo a bolo zamračené. Cez deň boli tiež prehánky a teplota sa vyšplhala najviac na 12 °C. Fúkal SZ vietor.
3. 6. V noci bolo 9°C, husto pršalo aj celý deň. Všade okolo nás sú hrozivé záplavy, len u nás našťastie nič. Teplota klesla cez deň na 13 °C, stále kúrimo.
6. 6. V noci bolo 9 °C, ráno 14°C, jasno až slnečno. Cez deň bolo 18 – 19°C. Konečne prestalo pršať, bolo polojasno a príjemne. Fúkal Z vietor. Aj my sledujeme hladinu Dunaja, ktorá kulminuje okolo 1020 cm.
7. 6. Teploty sa konečne dvíhajú. V noci bolo 10 °C, ráno 15 °C. a cez deň 22 °C. takto teplo bolo do 10. 6.
10. 6. cez deň bolo dusno a J vietor privial teploty 25°C. Podvečer sa začalo ochladzovať a na druhý deň bolo cez deň iba 10 °C, keď sa vietor zmenil na S. Našťastie bolo takto chladno iba 2 dni.
13. 6. V noci prestalo pršať, vyjasnilo sa, teplota bola 11 °C, ráno 14 °C. Bolo bezvetrie a slnečno. Konečne bol nádherný, slnečný teplý deň s teplotou 28 °C. 17. 6. sa teploty zdvihli až na 30 °C.
18. 6. Bola tropická noc , keď bolo teplo 14 °C , ráno o 8 hod. bolo 22 °C a cez deň vial J vietor a bolo 30 °C. Toto zase boli extrémne teplá , pretože aj na horách okolo nás bolo 22 °C. 20. 6. boli denné teploty až 32 – 33 °C. Bolo veľmi sucho , pretože dávno nepršalo.
21. 6. Dnes bol letný slnovrat , bolo najintenzívnejšie slnečné žiarenie a najdlhší deň v roku. Noc bola tropická s teplotou 19 °C, ráno o 8,hod. bolo 23 °C a cez deň postupne až 31 °C. Vial J vietor.
22. 6. V noci bolo oblačno , 18 °C, nad ránom spfchlo. Ráno bolo 22 °C, bolo zamračené a bezvetrie. Cez deň bol slabý premenlivý vietor. Na poludnie bolo 32 °C a polooblačno. Podvečer sa začalo mračiť a vietor sa zmenil na S. Hrmelo nielen kvôli búrke, ale aj preto, že v Dolnom Hričove bol letecký deň. Zo dňa na deň bolo chladnejšie.
25. 6. V noci bolo 12 °C, ráno 14 °C a cez deň iba 15 °C. Fúkal silný S vietor, husto pršalo Ľudia sa triasli zimou a rastliny v záhradách si vydýchli. Takéto silné ochladenie namerali naposledy pred 65 rokmi(v roku 1901) Počasie je ako v apríli a nie koncom júna. Chladno bolo do konca mesiaca.
30. 6. V noci bolo 9 °C, ráno 11 °C, a cez deň 15 °C. Bolo zamračené a fúkal SZ vietor.

Zhrnutie.

Jún sa začal prudkými a vytrvalými dažďami. Noci boli chladné, dni príjemné okolo 20 °C. 13. 6. sa začali cez deň tropické horúčavy 28 °C, ktoré stále stúpali do 20. 6. , keď dosiahli 33 °C. 23. 6. sa po výdatnom daždi prudko ochladilo na 15 °C cez deň, čo ostalo do konca

mesiaca. 28. 6. bolo v noci dokonca iba 5°C. Takéto extrémne výkyvy počasia sú čoraz častejšie.

Podrobnosti SD č.: 253 a, b, c, d, e / 2013

Júl.

1. 7. V noci bolo veľmi chladno iba 4 °C, ráno bolo zamračené a 7 °C. Cez deň bol vzduch studený hoci bol slnečný deň 19 °C.
2. 7. Začalo sa otepľovať, keď denné teploty postupne stúpali z 26 °C na 30 °C o 5 dní. Doteraz bolo sucho lebo 7 dní nepršalo.
4. 7. V noci bolo 14 °C, ráno o 8, hod. 17°C. Bolo jasno a bezvetrie. Cez deň bolo 28 °C. Večer sa prihnala prudká búrka s výdatným dažďom. Do 11. 7. boli cez deň tropické horúčavy až 30 °C.
11. 7. a 12. 7. bolo v noci 8 °C, ráno 10 °C a cez deň sa ochladilo na 19 °C. Pršalo a fúkal SZ vietor.
13. 7. bolo Margity. Pranostika hovorí, že čakaj z hrozna dobrý ocot miesto vína, ak len o Markéte rozkvitať začína. Alebo : sv. Markéta hodí srpy do žita. V noci bolo 8 °C ráno 13 °C, polooblačno a cez deň 20 °C. Do 17. 7. boli vyrovnané teploty na 2 dni.
20. 7. Na 2 ďalšie dni sa ochladilo, lebo fúkal silný S vietor 40 km / h.
23. 7. Vietor sa zmenil na Z až JZ, stále pršalo cez deň bolo s prerušením 30 – 34 °C .
29. 7. V noci bolo 18 °C, ráno bolo jasno, slnečno a teplota 21 °C. Denné teploty dosiahli rekordy, lebo vystúpili na 35 – 37 °C. Naposledy bolo u nás v tento deň teplo v r. 1947 a v r. 2007. Ľudia od tepla kolabovali. Lekári ošetrili 14 detí a v nemocniciach sa ocitlo 180 ľudí. Počas víkendu a pondelka skolabovalo na Slovensku 390 ľudí. Cez deň fúkal Z vietor v nárazoch až 75 km / h. Okolo 16,h. vyvrcholili teploty na 37 °C.
30. 7. Ochladilo sa o 9 °C a viac. 31. 7. bolo v noci 17 °C, cez deň bolo 26 a menej °C. Nepršalo a slabý SZ vietor udržiaval chladný vzduch.

Zhrnutie

Júl sa začal veľmi chladnou nocou a ránom, keď boli teploty vzduchu iba 4 °C a cez deň 19 °C. Bolo veľmi sucho. Od 3. 7. sa začalo otepľovať sa spustil lejak, keď predtým 7 dní nepršalo. Od 4. 7. sa začali až tropické horúčavy, ktoré trvali do 8. 7. Vtedy sa na 2 dni ochladilo aby od 10. 7. začalo všetko znova. Lekári tvrdili, že 20 % úmrtí zapríčinených teplotami, majú v posledných rokoch stúpajúcu tendenciu. Od 12. 7. sa ochladilo na 7 dní , pretože fúkal SZ vietor. Od 17. – 31. 7. bolo horúco, väčšinou vial JZ vietor, ktorý sa otočil v posledný deň 31. 7 na SZ.

Podrobnosti SD č.: 254 a, b, c, d / 2013

August.

1. 8. V noci bolo 12 °C, ráno o 8 ,hod. 17 °C. Bolo jasno a slnečno. Cez deň vystúpili teploty vzduchu na 28 °C, Fúkal SZ vietor 20 km / h. Bolo sucho.
2. 8. Začali sa tropické horúčavy nad 30 °C. najteplejšie bolo 4. a 8. 8., keď bolo 36 °C. Odborníci namerali 30 – roč. teplotný rekord. Lekári nás stále upozorňovali, aby sme boli vnútri a dodržiavali pitný režim.
5. 8. V noci bolo 16 °C. Bytčou sa prehnela veterná smršť. Silný JZ vietor lámal a stfhál čo sa len dalo. Zo stromov otlkal ovocie. Konečne výdatne napršalo, žiaľ iba krátko. Tieto dni malo Slovensko najvyššie teploty v Európe.
8. 8. Dnes vydal meteorologický ústav výstrahu pred horúčavami. U nás bolo 36 °C

- a na juhu až 40 °C. celý deň fúkal suchý púštny vietor, bolo na zadusenie.
9. 8. V noci bolo 18 °C, ráno 24 °C, a cez deň 33 °C. popoludní sa zdvihol silný SV nárazový vietor, ktorý konečne priniesol dážď. Po daždi sa ochladilo na 20 °C. Naposledy pršalo 15. júla pred 25 dňami.
10. 8. V noci bolo zamračené a 15 °C, ráno o 8 hod. bolo 16 °C. Cez deň bolo iba 18 °C. Celý deň bolo zamračené, ale nepršalo. Teploty vzduchu sa pohybovali okolo 20 °C do 17. 8.
18. 8. V noci bolo 14 °C a cez deň 29 °C, fúkal J vietor, ktorý sa v nasledovné dni zmenil na S, ale napriek tomu bolo stále horúco a sucho.
26. 8. Prudko sa ochladilo. V noci bolo oblačno, pršalo a 11 °C, ráno 13 °C. Fúkal SV vietor 20 km/h. Cez deň bolo iba 16 °C.
27. 8. Bolo až po 31. 8 stále rovnako. Teploty cez deň boli okolo 20 – 24 °C. Začali sa ranné hmly.
31. 8. Posledný augustový deň bola chladná noc 6 °C, ráno 11 °C a denné teploty vystúpili na 24 °C. Popoludní sa spustil S vietor zamračilo sa a pršalo.

Zhrnutie.

August sa začal vysokými dennými horúčavami, ktoré dosahovali až 36 °C. Bolo veľmi sucho ktoré ukončil prudký dážď až 15. 8. – po 25 dňoch. Horúčavy u nás lámali 30-roč. teplotné rekordy. Na Slovensku bolo od 1. do 9. 8. najteplejšie v Európe a naopak. Od 28. do 31. 8. boli najchladnejšie noci a rána v Európe. Rekordné teploty trvali 7 dní. Väčšinou fúkal suchý J alebo JV vietor. Ľudia, ktorí začali vykopávať zemiaky sa sťažovali, že napriek dažďu sa k nim nemôžu dostať, lebo zem nasiakla vodou iba 10 cm. Na naše veľké potešenie vyviedli sýkorky z búbky vo dvore už 2 tohtoročnú generáciu mladých. Malé sa hlasným štebotom dožadujú dennej dávky jedla.

Podrobnosti SD č.: 255 a, b, c, d / 2013

September.

1. 9. V noci bolo 8 °C, ráno 10 °C. Od 10, hod. husto pršalo. Cez deň bolo 13 °C pršalo. Rovnako bolo do 6. 9. Husto pršalo, fúkal silný SZ vietor. Hoci pršalo týždeň v kuse, vody stále nebolo dost.
5. 9. začali sa ranné hmly. Ráno bolo 9 °C, deň bol slnečný 23 °C. Rovnako bolo 4 dni.
9. 9. SZ vietor priniesol zmenu počasia. Ráno 6 °C a cez deň 13 °C. Pršalo 3 dni.
12. 9. V noci bolo oblačno 7 °C, ráno 9 °C a deň bol krásny slnečný 19 °C.
14. 9. bolo sv Ľudmily, ktorá všetko dažďom umýva a aj na pannu Máriu Sedembolestnú teploty rýchlo poklesnú, hovoria pranostiky a tento raz mali veru pravdu. Na Ľudmilu celý deň pršalo. Stále fúkal S vietor.
18. 9. Bolo stále chladnejšie. V noci 4 °C, ráno 6 °C a cez deň 10 °C a polojasno.
23. 9. sa začala jesenná rovnodennosť – začala sa zima. V noci 9 °C, ráno fúkal JZ vietor, bolo zamračené, 12 °C. Cez deň sa vietor otočil na SZ, veľmi prudký 40 km/h. Celý deň mrholilo. 2 dni bolo rovnako.
25. 9. Noc 5 °C, Ráno nízka oblačnosť 7 °C a cez deň 16 °C až do 29. 9.
30. 9. V noci bol mráz -2 °C, ráno čerstvo 1 °C a deň bol jasný, slnečný, bezvetrie. Bezvetrie sa postupne zmenilo na SZ vietor.

Zhrnutie.

September bol vlhký a upršaný. Začal sa rannými hmlami a krásnymi slnečnými dňami.

3. 9. sa oteplilo na 13 °C. Od 9. 9. sa ochladilo a o deň neskôr sme začali kúriť, pretože noci a rána boli veľmi chladné. Väčšinou fúkal S alebo SZ vietor. 23.9. sa začala jesenná rovnodennosť.

Podrobnosti SD č.: 256 a, b, c, d / 2013

Október.

1. 10. V noci bolo 0 °C, bol prízemný mráz. Ráno 3 °C, jasno, malá oblačnosť. Deň bol veľmi chladný, fúkal SV silný vietor, 11 °C.
3. 10. Noc bola jasná – 2 °C, ráno chladné 0 °C, slnečno a bezvetrie. Deň 7 – 13 °C SV vietor.
5. 10. Znovu sme dosiahli teplotné rekordy, pretože na Slovensku bolo chladnejšie ako v Škandinávii. V noci bolo – 3 °C, ráno – 1 °C a cez deň 15 °C.
6. 10. do 18. 10 bolo rovnako – oteplilo sa. Noc 1 °C, ráno zamračené 7 °C a cez deň 17 °C. Vial JZ vietor. 8. 10. a 12. 10 chodili ľudia v krátkom rukáve, pretože denné teploty sa vyšplhali nad 20 °C.
15. 10. bolo sv. Terézie. Pranostika hovorí, že Sv. Terézia z rosičky narobí nám perličky. Na druhý deň sa začalo citelne ochladzovať. Fúkal SZ vietor a pršalo.
19. 10. V noci bolo 0 °C, ráno 2 °C a cez deň jasno, slnečno a bezvetrie 11 °C. Denné teploty sa držali okolo 20 °C až do 29. 10.
30. 10. V noci spáchlo, 7 °C, ráno o 8, hod. bolo 9 °C a cez deň bolo bezvetrie, zamračené slabo mrholilo . teplota bola 9 – 10 °C.

Zhrnutie.

Október sa začal nočnými mrazmi a rovnako sa skončil. 6. 10. začal fúkať JZ vietor a priniesol rekordne teplé dni, ktoré trvali do 30. 10. Od 15. – 24. 10. boli v noci teploty až 9 °C čo je na október rekord. Dni boli tiež slnečné a teplé, keď sa teploty pohybovali stále okolo 20 °C. Od 13. – 22. 10. boli každý deň ranné hmla, ktoré sa dvíhali až o 10, hod. Október bol veľmi suchý. Väčšinou vial J vietor. Meteorológovia nestačili od 21. 10. prepisovať teplotné rekordy.

Podrobnosti SD č.: 257 a, b, c, d / 2013

November.

1. 11. bol sviatok Všetkých svätých. V noci a ráno boli 2 °C, bolo polooblačno a bezvetrie. Na poludnie 15 °C.
2. 11. Pranostika hovorí, že Na Dušičky duše zomrelých oplakávajú svoje hriechy a preto prší. Tento rok nepršalo. V noci boli 3 °C, ráno 5 °C a cez deň postupne 15 – 17 °C. Bol príjemný deň , bezvetrie.
3. 11. do 11. 11. boli teplé dni a niektoré noci. Dnes bola noc teplá 6 °C, ráno pršalo SHMÚ hlásil výstrahu pre žilinský kraj pred veľmi silným SZ vetrom. Na poludnie sa v Bytči trochu zdvihol silnejší vietor , ale nič hrozivé to nebolo.
5. 11. Noc 6 °C. Zavčasu ráno pred 6, hod. začalo výdatne pršať a pršalo 3 dni. V úhrne napršalo 15 mm zrážok. Denná teplota bola 11 °C. Každý deň pribudla teplota o stupienok až na 17 °C. Takto bolo do 11. 11., keď sa na sv Martina ochladilo.
11. 11. Martin neprišiel na bielom koni, ale vzduch bol veľmi chladný. Ak hus o Martina po ľade chodí, bude sa na Vianoce po vode čľapkať. Pranostika tento raz nevyšla, pretože nemrzlo ani na Martina ani na Vianoce.
12. 11. V noci bol 1 °C , ráno 2 °C a cez deň 10 °C. Do 15. 11. boli nočné mrazy, cez deň pršalo a bolo okolo 11 °C. Pomerne teplo bolo do 18 .11.
19. 11. V noci a ráno bolo 0 °C, cez deň 12 °C. Postupne sa teploty dvíhali do 25. 11.
25. 11. bolo Kataríny, ktorá prišla na ľade a priniesla arktický vzduch. V noci slabo snežilo a bolo 0 °C. Ráno sa zdvihol vietor 20 km / h. na horách okolo nás bola víchrica a snežilo. Cez deň boli 2 °C a popoludní 0 °C. Katarína tento rok nezradila svoju pranostiku, ktorá hovorí, že Katarína má šumné meno, ale chladné veno. Jej veno je vždy začiatkom pravej zimy.

26. 11. Celú noc husto snežilo. Padal mokrý, ťažký sneh, bolo – 3 °C. Vtedy sme ešte nevedeli, že to bude jediný sneh na celú zimu. Ráno bolo – 1 °C a cez deň fúkal SZ vietor 20 km / h. teplota bola 2 – 1 °C.
30. 11. V noci a ráno bolo 0 °C a cez deň 3 °C. Najnižšia nočná teplota – 7 °C bola 28. 11. Na Ondreja bolo síce chladno a včely nelietali, ale tento rok bude veru neúrodný, lebo bude bez snehu a mrazu.

Zhrnutie.

Tento rok sa začal november sviatkami zosnulých a Všetkých svätých. Počasie prialo krásnym chryzantémam na hrobch, pretože nielenže neomrzli, ale krásne a dlho kvitli, lebo bolo tento rok nezvyčajne teplo s dennými teplotami 15 °C. 3. 11. sa zdvihol silný JZ vietor. Aj noci boli teplé 5 – 6 °C. Mesiac bol suchý do 5. 11., keď začalo pršať. Až do Kataríny (25. 11.) bolo veľmi teplo, cez deň 17 °C. Katarína prišla na ľade a mraze. V noci boli mínusové teploty – 3 °C a cez deň 0 °C. Podľa SHMÚ bol toto najteplejší november za posledných 130 rokov.

Podrobnosti SD č.: 258 a, b, c, d / 2013

December

1. 12. V noci a ráno bolo 0 °C, cez deň 5 °C.
2. 12. V noci a ráno začali byť mrazy až do 23. 12. Hoci bola premenlivá oblačnosť neboli žiadne zrážky.
6. 12. V noci bolo – 3 °C a trochu nasnežilo. Cez deň bol už odmäk. V horách okolo Bytče fúkal silný vietor 50 km / h. , tvoril na cestách snehové jazyky. Na Makove stáli kolóny áut kvôli vzpriečeným kamiónom.
7. 12. V západnej Európe vystrája uragán Xaver, ktorý ničí mestá. Xaver sa presunul do Čiech, kde boli aj straty na ľudských životoch. U nás bolo v noci – 5 °C, ráno 0 °C a cez deň – 2 °C. Fúkal tiež S nárazový vietor.
8. 12. Vietor sa konečne utíšil, v noci bolo – 5 °C, ráno – 2 °C a cez deň 0 °C. Trochu snežilo. Denné teploty sa držali okolo 3 – 4 °C do 24. 12.
24. 12. Na Štedrý deň bolo jasno, fúkal silný nárazový JV vietor, bolo bezvetrie a slnečno
25. 12. až do konca roka bolo cez deň rekordne teplo na túto dobu. Denné teploty dosahovali od 6 do 10 °C. Všade bolo blato, pretože miesto sneženia pršalo. Prevažovalo južné prúdenie vzduchu. 28. 12. vyhlásil SHMÚ výstrahu II. stupňa pred vetrom, ktorý mal dosiahnuť rýchlosť 90 km / h. V Bytči to nebolo také dramatické.
31. 12. Posledný deň v roku bola noc mrazivá – 2 °C a cez deň 4 °C. Bolo bezvetrie a zamračené, ale zrážky neboli.

Zhrnutie.

December mal nočné teploty mínusové do 21. 12. Najnižšia bola – 6 °C. Potom až do konca mesiaca už ani v noci nemrzlo. Celý december boli rekordné denné teploty. Najteplejšie bolo 27. a 28. 12. , keď bolo v Bytči 9 – 10 °C. 23. 12. začal fúkať silný nárazový vietor, ktorý vyvrcholil 25. 12. Na horách okolo Bytče lámal stromy, odnášal strechy. V Bytči bol celkom slabý vietor. Mesiac bol suchý, bez zrážok. Okrem dvoch dní 9. 12 a 31. 12. keď pršalo a 6. 12. , keď snežilo. Vianoce sa nám vôbec nepáčili, pretože neboli biele, ale zachmúrené. Príroda namiesto aby hlboko spala, pučí a južnejšie aj kvitne. Medvede vychádzajú z brlohov a pomýlené sýkorky si začali stavať hniezda.

Podrobnosti SD č.: 259 a, b, c, d / 2013

SKRATKY PODĽA ABECEDY

AHZS	- Automobilová hasičská záchranná služba
CAS	- cisterna automobilová
CP	- cestovný poriadok
CŠPP	- Centrum špeciálno – pedagogického poradenstva
CVČ	- Centrum voľného času
ČSR	- Československá republika
DK	- Dom kultúry
DSS	- Dom sociálnych služieb
DS	- Dom smútku
el.	- elektrický, á é
filat.	- filatelistický, á, é
fin.	- finančný, á, é
FK	- futbalový klub
FN	- fakultná nemocnica
FNSP	- Fakultná nemocnica s poliklinikou
FO	- futbalový oddiel
Gymn.	- gymnázium
HS	- Hasičská stanica
Hliník n / V	- Hliník nad Váhom
ha	- hektár
HaZZ	- Hasičský záchranný zbor
Ing.	- inžinier (vysokoškolský titul)
Interpers.	- interpersonálny
IT	- informačné technológie
Kčs	- koruna československá
KD	- Kultúrny dom
k. j.	- katastrálna jutra
KCHPH	- Klub chovateľov poštových holubov
KMF	- Klub mladých filatelistov
KNM	- Kysucké nové mesto
ks	- kus
k. ú.	- katastrálne územie
lazaret	- vojenská nemocnica
LŠU	- Ľudová škola umenia (starší názov)
MDD	- Medzinárodný deň detí
MDŽ	- Medzinárodný deň žien
MHZ	- Miestny hasičský zbor
miest.	- miestny, a, e
mil.	- milión
min.	- ministerstvo
MK	- Mestská komunikácia
Mons.	- monsiňor (cirkevný titul)
MO SRZ	- Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu
MPC	- Metodicko – pedagogické centrum
MR	- majstrovstvá regiónu
Ms	- mestský, á, é
MsK	- Mestská knižnica

MsP	- Mestská polícia
MsZ	- Mestské zastupiteľstvo
MŠ	- materská škola
MŠ SR	- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
n. p.	- národný podnik
odd.	- oddelenie
ONV	- Okresný národný výbor
OR	- Okresná rada
OR HZZ	- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
OÚ ŽP	- Okresný úrad Životného prostredia
OZ	- Oblastné združenie
Pedag.	- pedagogický , á, é
podpr.	- podpredseda
poľnoh.	- poľnohospodárstvo
pošt.	- poštový , á, é
predšk.	- predškolský
prím.	- prímestský , á, é
PS	- Požiarna súťaž
PZ	- Policajný zbor
Rímskokat.	- rímskokatolícky , a, e
rod.	- rodený , á, é
ROH	- Revolučné odborové hnutie
SAD	- Slovenská autobusová doprava
SCVČ	- Súkromné centrum voľného času
SC ŽSK	- Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja
SD	- Sociálna demokracia
SEVAK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SHMÚ	- Slovenský hydrometeorologický ústav
SJ	- slovenský jazyk
SMER	- politická strana
SND	- Slovenské národné divadlo
SOS	- Slovenský ovocinársky spolok
Spol.	- spoločnosť
Srp	- kosák
SRZ	- Slovenský rybársky zväz
SSE	- Stredoslovenská energetika
SSHL	- Severoslovenská hasičská liga
SSV	- Severoslovenské vodárne
súkr.	- súkromný , á, é
sv.	- svetový , á, é, ale aj svätý , á, é
SVŠ	- Stredná všeobecnovzdelávacia škola
ŠI	- Školský internát
ŠJ	- Školská jedáleň
šk.	- školský , á, é
ŠK	- Športový klub alebo školský klub
ŠKD	- Školský klub detí
ŠZŠI	- Špeciálna základná škola internátna
t. č.	- toho času (teraz)
TJ	- Telovýchovná jednota
TS	- Technické služby

TZOB	- Telovýchovné združenie občanov Bytče
UK	- Univerzita Komenského
ÚŽS	- Únia žien Slovenska
VD	- Vodné dielo
VN	- Vodná nádrž
VŠ	- vysoká škola
VŠZP	- Všeobecná zdravotná poisťovňa
výr.	- výročie
VÚB	- Všeobecná úverová banka
VZ	- valné zhromaždenie
VZN	- Všeobecné záväzné nariadenie
ZŠ	- Základná škola
ZDŠ	- Základná deväťročná škola
ZK	- závodný klub
ZO	- Základná organizácia
ZO SZD	- Základná organizácia Slovenského zväzu drobnochovateľov
ZO SZZ	- Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov
ZRŠ	- Združenie rodičov školy
ZŤP	- Zdravotne ťažko postihnutí
ZUŠ	- Základná umelecká škola
žel.	- železnica, železničný, á, é
ŽNsP	- Žilinská nemocnica s poliklinikou
ŽP	- Životné prostredie
ŽSR	- Železnice Slovenskej republiky

Súčasťou kronikárskeho zápisu je aj sprievodná dokumentácia (SD) vedená ku kronike. Pozostáva z písomností, letákov , brožúr, plagátov, regionálnej tlače, správ jednotlivých inštitúcií a z fotografií. Kronikársky zápis za rok 2013 obsahuje odvolanie sa na SD a opačne.

Kronikársky zápis bol vypracovaný za kalendárny rok 2013 dňa : .....
Prerokovaný a schválený bol dňa : .....uznesením č.: .....

.....
Prednostka MsÚ
Ing. Alžbeta Kramarová

.....
primátor mesta
Miroslav Minarčík

.....
kronikárka mesta
Mgr. Gabriela Uhliariková

O B S A H

Názov kapitoly :	čísla strán :
1. Samospráva mesta	1 - 11
2. Štátna správa	12 - 13
3. Priemysel, obchod, podnikanie	14 - 21
4. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	22 - 23
5. Výstavba	24 - 26
6. Doprava	27 - 29
7. Životné prostredie	30 - 33
8. Zdravotníctvo	34 - 38
9. Školstvo	39 - 58
10. Kultúra	59 - 63
11. Cirkev	64 - 65
12. Návštevy	66
13. Kluby, spolky, organizácie	67 - 76
14. Politika	77
15. Šport	78 - 83
16. Ľudia medzi nami	84 - 89
17. Jubilejné retrospektívy	90 - 97
18. Počasie	98 - 105
19. Vysvetlenie skratiek podľa abecedy	106 - 108
20. Prehlásenie	109
21. Obsah	110